

ΧΡΟΝΟΣ

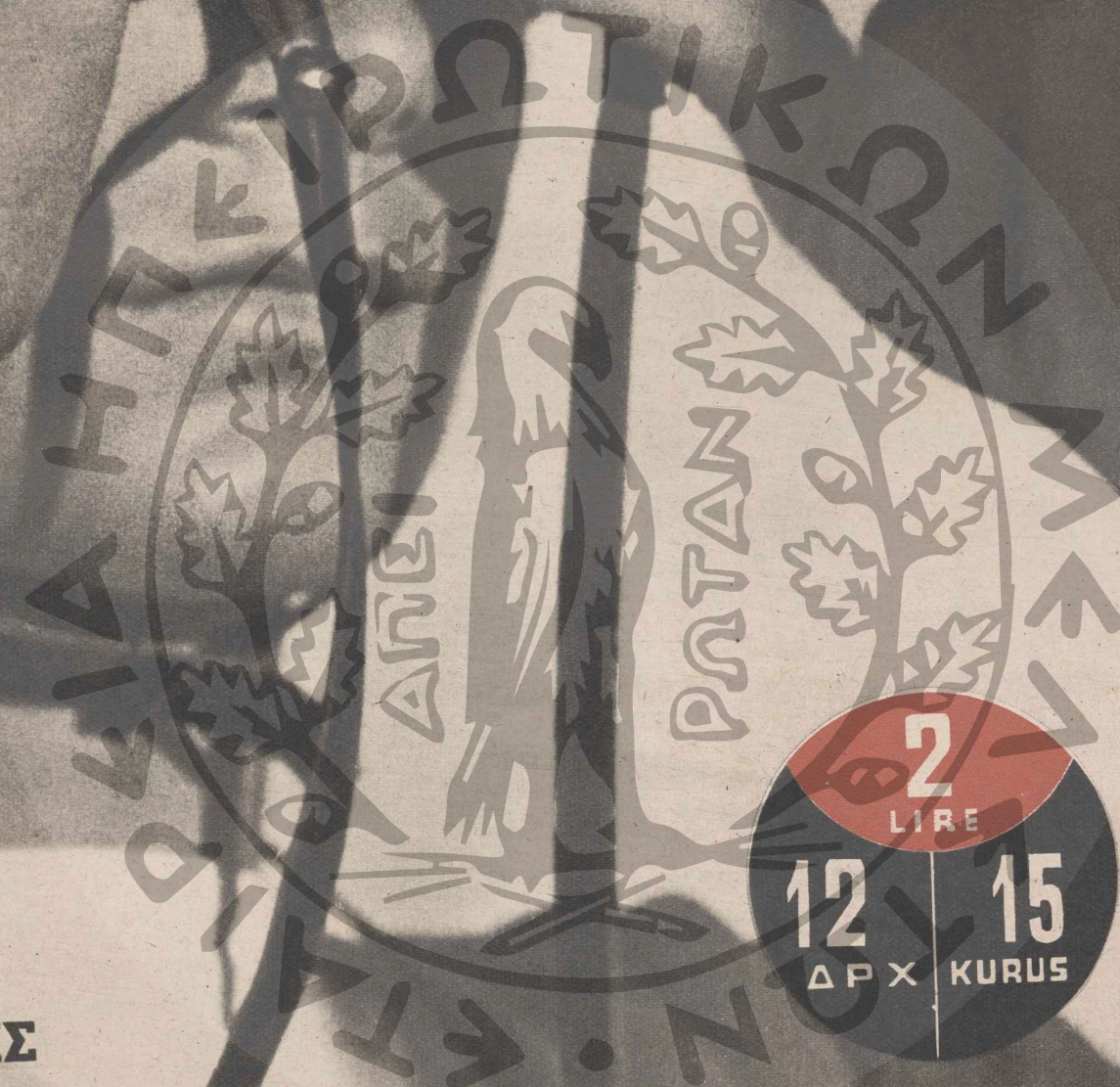
ΤΕΜΠΟ · ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΡ.12

ΧΡΟΝΟΣ

ΟΜΟΒΡΟΝΤΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΡΗΜΟΝ

Π
X14

ΕΚΟΠΙΑ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

2
LIRE
12 15
ΔΡΧ KURUS

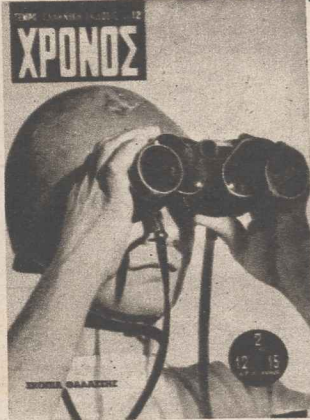

ΟΠΛΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΙΤΑΛΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

Πόλη, 12-25 Φεβρουαρίου 1942-XX

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

TEMPO

«Σκοπιά θαλάσσης»: δύναται νά φανή φιλολογία, δέν είναι όμως, είναι μάλλον μία πραγματικότης όλων των ημερών, ακόμη και όταν τὰ πλοία εδρεύονται εις την βάσιν, διότι υπάρχουν άλλα πλοία και άλλοι σύντροφοι που εκτελούν αυτήν την υπηρεσίαν, που ταξιδεύουν νυχθημερόν, με τὸ ψῆχος και την υγρασίαν, που εισέρχεται εις τὰ κόκαλα, με τὰ μάτια, που διακρίνουν από την προσπάθειαν ν' αναγνώσουν την αδιάφορον θάλασσαν με την επιθυμίαν νά συναντηθοῦν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ.

SOMMARIO ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΔΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ	ΣΕΛ. 5-7
ΑΙ ΖΩΗΡΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ	8-12
ΑΙ ΜΗΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ	13-15
Ο ΕΛΛΗΝΟ - ΒΕΝΕΤΙΣΜΟΣ	16-19
ΔΙΑΤΙ ΒΟΜΒΑΡΙΖΕΤΑΙ Η ΜΑΛΤΑ	20-26
ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΣΚΥΛΟΙ	40-41

ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΔΙΑΤΙ ΒΟΜΒΑΡΙΖΕΤΑΙ Η ΜΑΛΤΑ	21-24
----------------------------	-------

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΤΑΞΙΔΙ ΜΕ ΑΜΑΞΙΑΝ-ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΝ	29
ΝΥΚΤΕΡΙΝΟΣ ΦΡΑΚΤΗΣ ΤΟΥ A-DRIANO GRANDE	29
ΕΚΔΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ PALAZZESCHI	29
ΛΟΓΟΤΕΧΙΑ: MASSIMO BONTEMPELLI	30
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ROBERTO PARI-BENI	30
ΙΑΤΡΙΚΗ: NICOLA PENDE	31
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ: MARIO CAMERINI	31
ΡΕΓΚΑΛΑΝΤΗ ΚΑΙ ΣΟΛΩΜΟΣ	31

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΤΖΟΚΕΗ	32
------------------	----

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Ο ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΟΡΧΙΔΕΑΣ	34-37
------------------------------	-------

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΕΚΗΝΟΘΕΤΑΙ ΕΠΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ	38-39
-------------------------	-------

ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΤΟΥ CARLO SCARFOGLIO	4
ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ	33

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 176884
ΗΜΕΡΟΜ. 168885
ΑΡΙΘ. 36190

Anonima Periodici Italiani

Ο ΟΙΚΟΣ MONDADORI ΔΗΜΟΣΙΕΥΕΙ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

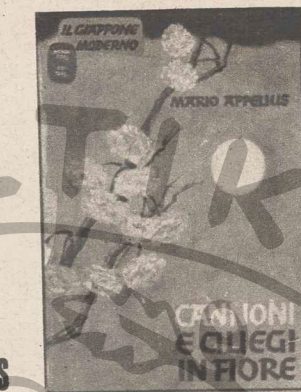

EDUARDO SCARFOGLIO

Ο ΛΑΟΣ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΦΑΓΗΤΩΝ

Είς μίαν σειράν πινάκων, ζωηρῶς σαρκαστικῶν, καὶ βαθύως πικρῶν, εἰς τῶν διωρημοτέρων Ἰταλῶν δημοσιογράφων, ζωγραφίζει τὰς πλέον χαρακτηριστικὰς μορφὰς τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς Βρετανικῆς πειρατίας. Τὸ ἔργον αὐτὸ εἶναι ὁ καρπὸς μιᾶς μεγαλοφυοῦς ιδιοσυγκρασίας, τροφοδοτουμένης ἀπὸ βαθύαν μόρφωσιν καὶ λεπτήν πολιτικὴν εὐαισθησίαν.

ΤΟΜΟΣ ΣΕΛ. 140 - ΑΙΡ. 10

MARIO APPELLIUS

ΑΝΘΙΣΜΕΝΑ ΚΑΝΟΝΙΑ ΚΑΙ ΚΕΡΑΣΙΕΣ

Ὁ Μάριο Ἀππέλιους, εἰς ἓκ τῶν διωρημοτέρων καὶ δημοφιλεστέρων Ἰταλῶν δημοσιογράφων, εἶναι βαθὺς γνώστης τῆς Ἰταλικῆς. Τὸ βιβλίον αὐτὸ, γραφὲν τὴν παραμονὴν τῆς εἰσόδου τῆς Ἰταλικῆς εἰς τὸν πόλεμον, παρὰ τὸ πλεονὸν τῶν δυνάμεων τοῦ ἄξονος, παρουσιάζει τὴν Ἀυτοκρατορίαν τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἠλίου ὑφ' ὅλας τὰς ἀπὸψεις τῆς, πρὸ παντὸς δὲ τὰς ἐλγώτερον γνωστὰς εἰς τοὺς ἐυρωπαϊκούς, καὶ ἀποτελεῖ μίαν πρώτης τάξεως συμβολήν, διὰ τὴν γνωρίμιαν τῆς στρατιωτικῆς ὁργανώσεως, τῆς γραφικῆς αὐτῆς χώρας.

ΣΕΛΙΔΕΣ 334 - 48 ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΚΤΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ - ΑΙΡ. 28

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Α. MONDADORI
ΜΙΛΑΝΟΝ - ΟΔΟΣ CORRIDONI, 39

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Τὰ τελευταία γεγονότα αποδεικνύουν ότι η στρατηγική του πολέμου, προσηματολόγησε ακόμη αποφασιστικότερον, απ' ό,τι είχε κάμει μέχρις ώρας, προς την υπό της πολιτικής υποδείχθεισαν κατεύθυνσιν. Μέχρι της επεμβάσεως της 'Ιαπωνίας, ο πόλεμος του "Αξονος διηυθύνθη κατ' αρχάς, από ανατολῶν προς δυσμάς και αυτή υπήρξεν η πρώτη του φάσις. Κατά την φάσιν αυτήν εφέρθη τὸ δριον τῶν δυνάμεων τοῦ "Αξονος εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἰβηρικῆς Χερσονήσου, εἰς τὴν Ἀρκτικήν θάλασσαν, καὶ οἱ Ἄγγλοι ἀπωθήθησαν εἰς τὴν νήσον τῶν.

Ἡ δευτέρα προσπάθεια τῶν, νὰ εἰσβάλουν εἰς τὴν Ἠπειρον ἀπὸ τὴν ἀνατολικήν Μεσόγειον, ἠγοίε τὴν δευτέραν φάσιν τοῦ πολέμου, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἄγγλοι ἐξεδιώχθησαν ἀπὸ τὰ Βαλκάνια καὶ αἱ δυνάμεις τοῦ "Αξονος, ἐφθασαν τὰ ὅρια τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Μὲ τὴν φάσιν αὐτήν, τὸ εὐρωπαϊκὸν πρόγραμμα ἦτο πλήρες.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ "Αξονος, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι στενὸν εὐρωπαϊκόν. Τὸ νὰ ἐκδιωχθῇ ἡ Ἀγγλία ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, νὰ στερηθῇ τῶν εὐρωπαϊκῶν συμμάχων τῆς ἴτης πολυ. Δὲν ἴδοντο ὅμως νὰ φθάσῃ, διὰ τὰ στεφανώσῃ τὴν ἀγγλικὴν ἥτταν, ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶναι πλήρης παρὰ μόνον ὅταν αἱ θέσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Ἀγγλία ἀποκλείει τὴν Εὐρώπην καὶ τῆς ἀποκλείει τὴν πρὸς ἀνατολὴν ὁδόν, καταπέσουν. Τὴν στιγμὴν αὐτήν, πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν, ἡ Ἀγγλία ἐκέρδισε πολὺτιμον χρόνον ῥίπτουσα τὴν Ρωσίαν καὶ τὸν ἐρυθρὸν στρατόν, ἐπὶ τοῦ δρόμου τοῦ "Αξονος. Τέσσαρες μῆνες ἐφθασαν διὰ νὰ καταστραφῇ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ καλοσαίου αὐτοῦ στρατοῦ καὶ διὰ νὰ φθάσουν τὰ στρατεύματα τοῦ "Αξονος πλησίον τῆς Μόσχας καὶ τοῦ Κανόσου. Κατόπιν ἐπὶ ἤλπιεν ὁ χειμὼν καὶ μετὰ τὸν χειμῶνα ἡ ἀνάγκη νὰ περιμένουν τὴν ἀνοιξὶν διὰ νὰ ἐπαναλάβουν τὴν πορείαν πρὸς Ἀνατολάς.

Εἰς αὐτὸ τὸ σημείον, ἡ ἀπελπισία, ὠδήγησε τὴν Ἀγγλίαν νὰ ἐννευθῇ τὴν κατάκτησιν τῆς Λιβύης, εἰς τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον θὰ τῆς ἀπέδιδε τὴν Μεσόγειον, ὁ ὁπολογισμός ὅμως αὐτὸς ἦτο λανθασμένος ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγένετο. Ἡ κατάκτησις τῆς Λιβύης δὲν θὰ τῆς ἔδιδε τὴν Μεσόγειον. Ἡ Ἀγγλία ἔχει ἤδη μακρὰς ἀκτὰς εἰς τὴν Ἀνατολικήν Μεσόγειον καὶ ὀλίγη ἀκτὴ ἐπὶ πλῆον, ἄνευ λιμένων, δὲν θὰ ἤλλαξε τὰ πράγματα.

Ὁ Ἰταλικὸς στόλος θὰ ἔμενε τὸ ἴδιον ἐκεῖ ὅπου εἶναι, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν δρόμον τοῦ Ἀγγλικοῦ. Αἱ ἰταλικά θέρμεις εὐρίσκονται εἰς Ἰταλίαν καὶ ὄχι εἰς Λιβύην. Εἰς τὴν Λιβύην δὲν ὑπάρχει οὔτε μία βάσις ὑποβρυχίων, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ, ἀκόμη καὶ ἂν ἤθελον. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, τὸσον ἡ ἐπιχειρήσις τῆς Λιβύης, ὅσον καὶ αἱ ἐπ' αὐτῆς στηριχθεῖσαι ἐλπίδες παραμένουν ἀκατανόητοι. Πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως καθαρῶς πολιτικῆς, ἡ ὁποία καὶ ἂν ἐπιτύχῃ, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ παρὰ προπαγανδιστικὴν ἀξίαν. Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ τὴν κάμνει ἀκόμη πλέον ἀκατανόητον, εἶναι ὅτι ἡ Ἀγγλία ὀφείλει εἰς αὐτὴν τὴν ἀπώλειαν τοῦ Χόγκ-Κόγκ καὶ θὰ ὀφείλει ἀσφαλῶς, καὶ τὴν ἀπώλειαν τῆς Σιγκαπούρης. Ἐπ' αὐτοῦ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία. Ὁ ἴδιος ὁ Τσῶρτσιλ ἐδέσμευσε νὰ εἰπῇ τὴν Ὀττάβαν, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὰ διαδρα-

ματιζόμενα εἰς τὴν Ἀπὸ Ἀνατολῆν, ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πολεμῇ ταυτοχρόνως εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἀπὸ Ἀνατολῆν. Εἶναι ἀκριβὲς αἱ στρατηγικαὶ ἀδυναμίαι τῆς ἀγγλικῆς καταστάσεως, ποῦ δεικνύουν γυνὴν τὴν πολιτικὴν ἀδυναμίαν, ὅλου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ συγκροτήματος. Τὸ ἀγγλικὸν αὐτοκρατορικὸν συγκρότημα δὲν ἰδρύθει ἐπὶ μεθοδικῷ σχεδίῳ, ἀναπαροικισμένῳ ἐπὶ τῶν πραγματικῶν δυνάμεων τῆς Ἀγγλίας καὶ εἰς τὰς ἀποικιστικὰς, ὅσον καὶ τὰς δυνατότητας ἀναπτύξεως τῆς, ὅπως ἰδρύθησαν αἱ ἄλλαι αὐτοκρατορία, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι ἡ Ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία. Εἶναι μία κατασκευὴ καθαρῶς συμπτωματικῆ, παραχθεῖσα ἀπὸ διαφόρους διευθύνσεις καὶ χωρὶς οὐδέν σχεδὸν συνόλου. Δὲν ὑφίσταται ἓνα πραγματικὸν αὐτοκρατορικὸν κέντρον καὶ ἐκεῖνο ποῦ ἀποκαλεῖται κέντρον, ἡ Ἀγγλία, εὐρίσκειται ἀκριβὲς εἰς τὴν ὀλιγώτερον εὐνοϊκὴν θέσιν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κέντρον, τὸσον στρατιωτικόν, ὅσον καὶ πολιτικόν. Ἐπὶ παραδείγματι, βλέποντες ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς, ἡ Ἀγγλία χωρίζεται ἀπὸ τὰς Ἰνδίας καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἀσίας, ἀπὸ τὴν Μεσόγειον. Ἀν ὅμως παρατηρήσωμεν ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς χωρίζεται ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὸν Εἰρηνικὸν ὠκεανόν, τὸν εὐρύτερον ἐξ ὅλων τῶν ὠκεανῶν τῆς ὕδρογειου. Ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν τὰ μειονεκτήματα ἰσοβαρῶν.

Διὰ νὰ φθάσῃ ἡ Ἀγγλία εἰς τὸ ση-

μεῖον αὐτὸ τῆς αὐτοκρατορίας, ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς, πρέπει νὰ κάμῃ τοὺς λογαριασμούς της μετὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ μετὰ τὰ μεσογειακά ἔθνη, διὰ νὰ φθάσῃ ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς, πρέπει νὰ κάμῃ τὸν λογαριασμόν της μετὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Τσῶρτσιλ ἐδέσμευσε νὰ μεταβῇ καὶ νὰ ἐκλιπαρήσῃ τὴν Ἀμερικανικὴν βοήθειαν.

Ἐνας ἔξοχος Ἰταλὸς ναυτικός, ὥρισε μίαν ἡμέραν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποιοῦ μόνιμου τὸν ὁδόν, ὅτι ἂν ἡ ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία ἔπρεπε νὰ ὑπερασπισθῇ, τὸ πολιτικὸν καὶ στρατιωτικὸν κέντρον τῆς ἔπρεπε νὰ μεταφερθῇ εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικὴν. Ἡ Νότιος Ἀφρικὴ πράγματι, εἶναι τὸ πλησιέστερον σημείον, εἰς τὸ ἄκρον τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὸ πλῆον ἀπομακρυνόμενον, ἀπὸ τοὺς φανταστικούς της ἐχθρούς. Διὰ νὰ τὸ πράξῃ ὅμως αὐτὸ ἡ Ἀγγλία, θὰ ἔπρεπε νὰ μεταφέρῃ μονίμως ὁλόκληρον τὸν στόλον τῆς εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικὴν καὶ νὰ παραιτηθῇ ἐπομένως τῆς ὑπερασπίσεως τῆς μητρικῆς πατρίδος. Ποῖον εἶναι τὸ συμπέρασμα; Ὅτι μία αὐτοκρατορία κατασκευασμένη ὅπως ἡ ἀγγλική, δὲν ὀφείλει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ρισκιδυνεῖται εἰς ἓνα πόλεμον καὶ πολὺ ὀλιγώτερον εἰς ἓνα εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀναπότρεπτον πολιτικὸν συμπέρασμα, πρὸς τὸ ὁποῖον ὁδηγεῖ ἡ ἐξέτασις τῶν στρατηγικῶν ἀδυναμιῶν τῆς Ἀγγλικῆς αὐτοκρατορίας, οἱ ἀποκαλύπτονται, διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν

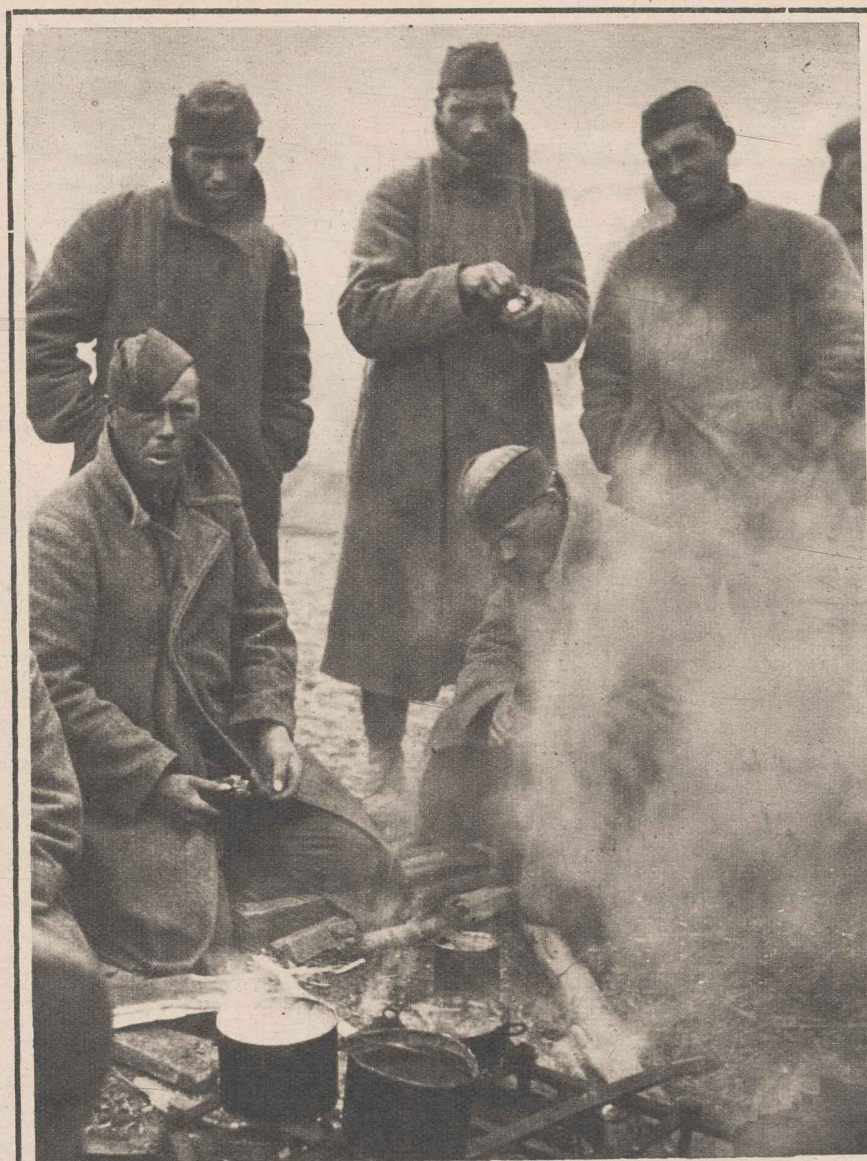
ιστορίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία ὑφίσταται ἐπιθεσιν σοβαρὰν καὶ ἀπ' εὐθείας. Ἡ βασικὴ ἀλήθεια εἶναι αὕτη, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία ἐστηρίζετο ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῆς ἀπουσίας πολέμων καὶ τὴν πρώτην φοράν, ποῦ πρέπει νὰ ὑποστῇ πόλεμον, δὲν ἀντέχει εἰς τὴν δοκιμὴν.

Θὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία ἀπ' ἐναντίας διήλθε νικηφόρος τὸν πόλεμον τοῦ 1914, καὶ ἐξῆλθεν μεγεθυθεῖσα. Πρόκειται περὶ ἐπιπολαίου παρατήρησεως, ἡ ὁποία δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονός ὅτι ὁ εὐρωπαϊκὸς πόλεμος, ἦτο πόλεμος καθαρῶς εὐρωπαϊκός κατὰ τὸν ὁποῖον οὐδὲν τμήμα τῆς κυρίως αὐτοκρατορίας προσεβλήθη. Ἀπ' ἐναντίας ὅλα ἠδύνατο ν' ἀποστέλλουν ἡσυχῶς τὰ στρατεύματα τῶν εἰς Εὐρώπην, διὰ νὰ βοηθήσουν τὴν Ἀγγλίαν νὰ στραγγαλίῃ τὴν Γερμανίαν, καθ' ὃν χρόνον ἡ Ἀγγλία, λόγῳ τῆς νηπιότητος τῆς ἀεροπορίας καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ ὁλόκληρον τὸν στόλον τῆς εἰς τὰ μητροπολιτικά ὕδατα, χάρις εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀνὰ τὴν αὐτοκρατορίαν ἡσυχίαν, δὲν εἶχε λόγους νὰ φοβῆται διὰ τὸ ἐδαφὸς τῆς ἄλλοι παρὰ ἐπιδρομὴν τινὰ Ζέπελιν. Σήμερον ἡ κατάσταση εἶναι ἀκριβὲς ἀντίστροφος. Σήμερον εἶναι ἡ Ἀγγλία ὑποχρεωμένη νὰ στέλλῃ τὰ στρατεύματα τῆς καὶ τὸν στόλον τῆς εἰς ὅλα τὰ ἀκράτια σημεία τῆς αὐτοκρατορίας, καθ' ὃν χρόνον ἡ ἴδια φοβέται διὰ τὸ ἐδαφὸς τῆς.

Εἶναι πάρα πολὺ πιθανόν, ὅτι ἡ Ἀγγλία καὶ οἱ κυβερνήται της ἠτάτασάν τινος ἀπὸ τὴν εὐνοϊκὴν θέσιν τῆς κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914, μέχρη τοῦ σημείου νὰ νομίσουν ὅτι τὸ παγκύβιν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπαναληφθῇ. Δὲν ἐνθυμήθησαν ὅμως, τότε εἶναι ἡ τυφλότης τοῦ ἀνθρώπου ἐνώπιον τῆς πραγματικότητος, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐδημιούργησαν, ὅτι ἔκτοτε πολλὰ πράγματα μετεβλήθησαν. Τὸ σπουδαιότερον καὶ τὸ σοβαρότερον ἦτο ἡ καταγγελία τῆς ἀγλο-ιαπωνικῆς συμμαχίας, τὴν ὁποίαν ἡ Ἀγγλία ἔκαμε, ἐλαφρῇ τῇ καρδίᾳ, εὐθὺς μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914, καὶ ἀφοῦ ἡ Ἰαπωνία τὴν εἶχεν μεγάλως ἐξυπηρετήσει κατὰ τὸ δῖαστημα αὐτοῦ τοῦ πολέμου.

Τὸ δεύτερον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐνθυμήθησαν, εἶναι ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914 εἶχαν ἐγκαταλείψῃ τὸν Ἰάπωναν σύμμαχον, εἰς τὰς ἀμερικανικὰς ἀξιώσεις, ὅπως εἶχον ἐγκαταλείψῃ τὸν Ἰταλὸν σύμμαχον εἰς τὰς γιουγκοσλαβικὰς ἀξιώσεις. Οἱ δύο σπληοβάται, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχε στηριχθῇ ἡ Ἀγγλία, διὰ νὰ διεξαγάγῃ ἐναντίον τῆς Γερμανίας πόλεμον ἀποκλεισμοῦ, ὁ ἔλεγχος τῆς Μεσογείου, ἐξασφαλισθεὶς δι' αὐτὴν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς Ἀπὸ Ἀνατολῆς, ἐξασφαλισθεὶς ἀπὸ τὴν Ἰαπωνίαν, εἶχαν καταρρεύσει καὶ ὁ συντελεστής τοῦ κρημνίσματος ἦτο αὐτὴ αὕτη ἡ χελωνοειδὴς πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας. Σήμερον ἡ Ἀγγλία αἰσθάνεται τ' ἀποτελέσματα τῆς καταρρεύσεως αὐτῆς καὶ ὄχι μόνον πρέπει ν' ἀγωνισθῇ εἰς τὰς δύο ἐκείνας θαλάσσας, εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τὸ δῖαστημα τοῦ πολέμου τοῦ 1914, δὲν εἶχε παρὰ συμμάχους, ἀλλ' ὀφείλει ἡ ἴδια νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι δὲν εἶχε ἀρκετὰς δυνάμεις διὰ νὰ πολεμήσῃ καὶ εἰς τὰς δύο, ἐνῶ δὲν ἀντεμετώπισε ἀκόμη πραγματικῶς, τὸν κεντρικὸν τῆς ἀντίπαλον, τὴν Γερμανίαν.

CARLO SCARFOLLO

Εἰς ἓνα στρατόπεδον συγκεντρώσεως ἐπὶ τοῦ ρωσικοῦ μετώπου, οἱ ἐρυθροὶ αἰχμάλωτοι, τρώγουσιν μετὰ λαίμαργίαν τὸ ζεστὸν σουσάτιον.

ΕΤΟΣ Β'. ΑΡ. 12

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ὁ Πέτρε ὁ ρουμάνος στρατιώτης, τὸν ὁποῖον ὁ λοχαγὸς Γ. ὤρισε ὡς ὀρνυνιάτσαν, μετέταξε, ἔξω ἀπὸ τὴν σκηνὴν. Εἶχεν ἀνατελῆ ὁ ἥλιος. «Botez, Botez!» ἐπανελάμβανε, καθ' ὃν χρόνον μ' ἐβόηθει νὰ φορέσω τὰ ὑποδήματά μου.

Ἀπὸ τὴν κατασκήνωσιν, ἐφθανε ἕνας ἑορτικὸς θόρυβος, ἡ τρόμπα ἠχοῦσε ἀπὸ μακρὰν, ἐπικολοῦθησαν προτρεπτικαὶ φωναὶ, κλαγγαὶ ὀπλων καὶ καρπανδῶν. Ἐνα ἀπόσπασμα συνώδευε τὴν σημαίαν, ἀντελήφθη δὲ καὶ ἓνα ιερέα μετὰ τὰς ἀμφίαι του. Λειτουργία, ἦτο Κυριακή. Καὶ ἐκατάλαβα τὴν λέξιν τοῦ Πέτρε: βάπτισμα ἔσημαινε. Ὁμαδικὸν βάπτισμα. Καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἶχον ὀμιλήσῃ τὴν νύκτα μετὰ τὸν λοχαγὸν Γ. ποῦ τότε ἤρχετο πρὸς συνάντησίν μου, φρεσκοξυρισμένον, μυρωμένον, συνωδευόμενον ἀπὸ ἓνα ἀνθρώπον καταλασπομένον, θαμμένον κάτω ἀπὸ μίαν ἀπίστευτον γενειάδα καὶ γκρίζα μαλλιά, μετὰ τὰ μάτια κρυμένα πίσω ἀπὸ δύο χονδρὸς φακούς. Μοῦ τὸν συνέετρε: ἦτο ὁ ιερεὺς. Καὶ διὰ τὸν ρῶσσον ιερέα εἶχαμεν ὀμιλήσει τὴν νύκτα. Ὁ λοχαγὸς Γ. ἐμειδιῶσε ἀορίστα. «Ὁμιλεῖ γαλλικά», μοῦ εἶπε ἀπομακρυνόμενος. Προσέφερε εἰς τὸν ιερέα ἓνα τσιγάρο, εἰμένα μόνον. Τοῦ λέγω: «Πιστεύετε ὅτι οἱ νέοι εἶναι ἄθεοι;»

«Ναί, κατὰ μέγα μέρος», μοῦ ἀπήντησε. Ἐσῆκωσε τοὺς ὤμους ἀποφασισμένως. Τὰ χέρια του κρέμονταν στὰ πλευρά του. Ὁ σκεπτικισμός τὸν εἶχε σαπίσει.

Τὸν ῥώτησα: λοιπόν, νομίζετε ὅτι μπορεῖ νὰ ζῇσῃ κανεὶς χωρὶς θρησκείαν;

«Καὶ βέβαια μπορεῖ», ἀπήντησε. Κατόπιν με προσέκαλεσε νὰ καθίσω. Λίγο πρὶν πέρας ἦσαν δύο κιβώτια πυρομαχικῶν. Ἐβγαλε ἀπὸ μίαν πτυχὴ τῶν ρούχων του ἓνα τέταρτον κουραμάνας, ἔφαγε δύο, τρεῖς μπουκιὰς σιγά, με ἐγκράτειαν. Ἦμουν κοντὰ του καὶ μοῦ ἦλθε ἡ μυρωδιά τοῦ σώματός του, ποῦ δὲν εἶχε πλῆν πολλὸ καιρὸ.

«Εἴχατε ἐκκλησίαν σείς;» Ἀνέφερε ἓνα χωριό, καὶ μοῦ φάνηκε ὅτι τὰ μάτια του ἐλαμψαν πίσω ἀπ' τὰ γυαλιά. Ἐκρῖνε τὸ ὀδόλοιο τῆς κουραμάνας κ' ἐσῆκε ἀπὸ μίαν ἄλλη πτυχὴ τῶν ρούχων του ἓνα ἀσημένιον εἰκόνισμα, μεγάλο τέσσαρα ἑκατοστὰ ἐπὶ πέντε. «Εἶναι ὁ Ἅγιος Σεραφεῖμ» εἶπε. Πίσω ἀπ' τὴν εἰκόνα ὑπῆρχε ἓνα χνοῦδι κόκκινον, ποῦ κάποτε ἦτο βελούδο, κ' ἓνα ἀγγίστρι. Μοῦ ἔδειξε πῶς χάρις σὲ κείνο τ' ἀγγίστρι ἦ ἡ εἰκόνα κρέμονταν στὰ ρούχα του. Ἀκούμπισε τὴν εἰκόνα, γιὰ λίγο πάνω στὴν καρδιά του, κυττάζοντάς με. Ἐπειτα τὴν ξανάβαλε στὴ θέσιν τῆς καὶ μοῦ εἶπε ὅτι τὴν ἔκρυβε ἀπ' τὸ 1926. Ἐπειδὴ ἔκαμε διάφορα ἐπαγγέλματα, ἐχρεώσθη νὰ τὴν προφυλάξῃ ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, ποῦ θὰ τοῦ τὴν ἔκλεβαν, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πείνης: γιὰ τὴν εἰκόνα ἐκείνην θὰ τὸν ἐσκοτώναν ἱσως. Καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος περιέπαισε πολλὰς φορές εἰς τὸν πειρασμόν. «Καθαρὸ φῶς» εἶπε κτυπώντας τὸ πλευρό του, ὅπου εἶχε βάλει τὴν ἱερὴ εἰκόνα. Τὸν ῥώτησα εἰ θὰ ἔκαμε ἡ ἀστυνομία ἂν τοῦ εὕρισκε τὴν εἰκόνα.

Μ' ἐκύτταξε μετὰ ἀπορίαν καὶ ἐκ νέου ἐσῆκωσε τοὺς ὤμους του «Δὲν ξέρω εἶπε — θὰ τὴν πουλοῦσε».

Στὰ πόδια του φοροῦσε πρωτόγονα ὑποδήματα, ἓνα εἶδος «σανδάλων» πλεγμένα με σπάγκο. Μὲ ἡρώτησε πότε θὰ μπορούσε νὰ ἀποκτήσῃ ἓνα ζεύγος ὑποδημάτων. Τοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ὀμιλοῦσα εἰς τὸν στρατιωτικὸν ρουμάνον ιερέα, ἐκεῖνος ὅμως ἐκίνησε μετὰ δυσπιστίαν τὴν κεφαλὴν. Ἐφερα τὴν ὀμιλίαν ἐπὶ τῶν νέων. Ἐῤυσεν τὴν κεφαλὴν του «θὰ ξαναεπιστρέψουν εἰς τὴν πίστιν, πάτερ».

«Δὲν ἐπίστεψαν ποτέ». Εἶναι δύσκολο, χρειάζονται ἐκκλησίαι, μέσος, καμπάνες, λειτουργίαι, παπούτσι. Μποροῦν βέβαια νὰ πιστέψουν, μὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς ἐξηγήσουν. Αὐταὶ τώρα πιστεύουν εἰς τὸν Στάλιν. Ὁ Στάλιν θὰ νικήθῃ καὶ ἱσως πιστέψουν στὸν Θεόν. Ἀχ ἀναστέναζε.

«Υστερα ἀπὸ αὐτὸν τὸν κατακλυσμὸ πάτερ, ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ βάσανα, ὅλοι θὰ πρέπει νὰ καταφύγουν στὴ θρησκείαν». Εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν μετρῶν, μερικοὶ στρατιῶται εἰργάζοντο γύρω ἀπ' τὸν βωμόν, ποῦ ἀνιέρθη πάνω σ' ἓνα κάρρο, τοῦ λόχου, ἀπ' τὸ ὁποῖον ἀφίρεσαν μίαν πλευράν. Οἱ στρατιῶται παρετάσσοντο ἐπὶ τριῶν πλευρῶν. Εἰς τὸ μέσον κατέλαβον θέσιν, περὶ τὰς εἰκοσιν, γυναῖκες μετὰ τὰ παῖδιά των. Ὁ ιερεὺς ἐπεβεβαίωσε: ὁμαδικὸν βάπτισμα. Ἐτοί γίνετο καὶ τοὺς καιροὺς τῶν πρώτων χριστιανῶν.

«Ναί, εἶπα, θὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πίστιν».

«Αὐτὰ — ἀπήντησε ὁ παπάς» δεικνύων τὰ παῖδιά — αὐτὰ θὰ πιστεύουν. Καὶ οἱ γέροι, οἱ ὄρμιον, καὶ ὅσοι γεννήθηκαν ἕως τὸ 1910, ποῦ ἦταν τοῦλάχιστον δέκα χρόνων ὅταν ἐγενε ὁ μπολσεβικισμός. Ἐκεῖνοι ποῦ χαν κατερεθεῖ σὲ μία ὁρατὴ ἐκκλησία, ζεστὴ καὶ καλὰ φωτισμένη, ὅσοι ἔφαγαν τὸ Πάσχα κόκκινα αἰγά, τοῦλάχιστον μίαν φορά, καὶ ποῦ τὸ θυμοῦνται. Οἱ νέοι ὅμως, ποῦ γεννήθηκαν χωρὶς Θεόν, θὰ ζήσουν χωρὶς Θεόν. Ἐγνώρισα χωρικούς, ναῦτες, στρατιῶτες, σπουδαστές, ἐργάτες. Μιλοῦσαν γιὰ τὸ πενταετές σχέδιον, γιὰ τὴν παραγωγή, γιὰ τὰ σχέδια τοῦ Στάλιν. Ἐναντὶ τὸν προσηλύτισιν, ἦσαν ἄρρωστος, μέλαινα τρεῖς ββομάδες μαζί, μέσος ἓνα ἀχυρῶνα. Ὅταν γιατρέυτηκε φοβήθηκε, ἔνα πρῶτ' ἐτύπησε μόνος μου. Ἐκύτταζε τὰ κόκκινα χέρια του, τὰ ροζῶδη.

Οἱ φακοὶ του μετὰ τὸν σκελετὸ ἀπὸ ἄσπρο μέταλλο ἔπασαν πάνω στὴ μύτη του, γένεια, μαλλιά καὶ φρύδια ἀποτελοῦσαν ἓνα γκρίζο δάσος. Ἐδῶσε χρησίμους πληροφορίες εἰς τὸ ρουμάνικόν ἀρχηγέον, ὁ λοχαγὸς Γ. μοῦ εἶπε ὅτι εἶναι μορφωμένος, καὶ ὅτι βασίζονται ἐπ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ τοπικοῦ Κλήρου, θὰ ὀμιλήσῃ τὸν στρατιωτικὸν ιερέα διὰ νὰ τοῦ δώσουν ἓνα ζεύγος ὑποδημάτων. Ἐφθασε ὁ στρατιώτης τοῦ λοχαγοῦ Γ. «Botez, botez!» ἐπανελάμβανε καὶ ἐπροχωροῦσε πρὸς τὸ σημείον ὅπου θὰ ἐλάμβανε χώραν ἡ τελετὴ, ὁ ιερεὺς καὶ ἐγώ.

LAMBERTI SORRENTINO

«Ὁ Θεὸς ἐπιστρέφει». Μία ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς νικηφόρου προελάσεως τῶν γερμανικῶν καὶ συμμαχικῶν στρατευμάτων εἰς Ρωσίαν, εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῆς πίστεως, διακοπείσης ἀπὸ τὸν Μπολσεβικισμόν. Ὅτι εἰς τὴν θρησκείαν ἦτο κρυμμένον, ἀπηγορευμένον καὶ συχνὰ καταδιωγμένον, τώρα εἶναι ἐλευθέρον. Χριστιανικαὶ εἰκόνες τοποθετοῦνται εἰς τιμητικὴν θέσιν: ἡ νεαρὰ Ρωσσία, ἡ ὁποία ἔζησε ἄθεος, παρατηρεῖ μίαν εἰκόνα, καθαρῶς κατὰ τὸ πρόσωπον τοῦ Ναζωραίου, καὶ βλέπει τὴν διάχυτον καθωσάντην, τὴν ὁποίαν δὲν ἐνθυμείτο πλέον. Ἡ ψυχὴ ἀναλαμβάνει τὰ δικαιώματά της, τὸ πνεῦμα κυριαρχεῖ πάλιν ἐπὶ τῶν δυστυχῶν.

ἀκολουθεῖ

ΟΙ ΑΘΕΟΙ Ὁ Θεὸς ἀποθνῆσκει, θά ἔγραφεν πρὸ εἴκοσι ἐτῶν ὁ χρονογράφος, ὑπὸ τὴν παρούσαν φωτογραφίαν. Ὑπάρχει εἰς τὰ πρόσωπα τῶν μπολσεβίκων στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι κατέστρεφον μίαν ἐκκλησίαν, μία περίεργος εὐθυμία, μιά πνοὴ ἀθωότητος καὶ κραυγῆς. Εἶναι ἡ κατάργησις τοῦ ἁγίου. Κατεστρέφοντο εἰκόνες, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ δύο χιλιάδας ἔτη ἐσυμβόλιζαν ἕνα μύθον οἴκτου: μύθος καὶ εἰκόνες, αἱ ὁποῖαι ἐξηγούνταν τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τόσον μέρος τοῦ κόσμου. Τὰς τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας, εἰς τὴν Μόσχαν αἱ σοβιετικαὶ ἀρχαὶ ὑπεκρέωσαν τὸν πατριάρχην Σέργιον, παραστατούμενον καὶ ἀπὸ 26 ἱεράρχας, νὰ τελέσῃ δέησιν ὑπὲρ τοῦ θριάμβου τῶν μπολσεβίκων δπλων. Ὁτο ἀσφαλῶς μία προπαγανδιστικὴ χειρονομία συμβουλευθεῖσα ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους. Καὶ ἴσως ἕνα σημεῖον ἀδυναμίας, μία ἐναρξὶς ἀπωλείας. Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, οἱ διατάξαντες σήμερον τὴν προσφυγὴν πρὸς τὸν Θεόν, εἶχον μετατρέψει τοὺς Ναοὺς εἰς «Μουσεῖα ἀθεισμοῦ» (ὅπως τὸ εἰκονιζόμενον κάτω) ὅπως τὸ εἶδομεν πρὸ δύο μηνῶν εἰς τὴν Μητρόπολιν τοῦ Σμόλενσκ.

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΙΡΗΝΗΣ. Τὴν προηγουμένην εἶχε βρέξει εἰς τὸ μέτωπον τῆς Οὐκρανίας, καὶ τὸ ἀπόγευμα ἐπίσης ἔβρεχε. Τὸ πρῶν, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ χώραν τὸ ὁμαδικὸν βάπτισμα, εἰς ἕνα χωρίον,

εἰκοσι χιλιόμετρα ἔξω τῆς Ὁδησοῦ, ὁ οὐρανὸς ἠθρίασε ἐπὶ τῆς πεδιάδος, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐθερμάνθησαν ἀπὸ τὴν θαλπερότητα τοῦ ἡλίου. Τὸ φθινόπωρον ἔλαβε τὰ χρώματα τῆς ἀνοιξεως. Μιάς ἀνοιξεως τοῦ πνεύματος. Τὰς σκληρυνθείσας καρδίας, τῶν πλέον σκεπτικιστῶν, τὰς ἐπλήρωσε ἡ προαίσθησις τῆς εἰρήνης. Ὁ ρώσος ἱερεὺς, περὶ τοῦ ὁποῖου ὠμιλήσαμεν εἰς τὴν ἀνταπόκρισίν μας, ἐγονυπέτησε καὶ αὐτὸς ὀπισθεν τῆς γραμμῆς τῶν στρατιωτῶν μας, μόνος: ὠμοῖαζε ὡς ἐγκαταλειφθεὶς ἀπὸ ὅλους, εἶχεν ὁμως ἀπομονωθῇ διὰ νὰ κλαύσῃ ἐλευθέρως, νὰ χύσῃ δάκρυα χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως.

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ 124 τοῦ συντάγματος τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. λέγει: «Πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαοφλισθῇ εἰς τοὺς πολίτας ἐλευθερία συνειδήσεως, ἡ ἐκκλησία τῆς Ε.Σ.Σ.Δ., ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸ Κράτος, καὶ τὸ σχολεῖον ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἀσκήσεως τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων, καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς προπαγάνδας ἀναγνωρί-

ζονται εἰς ὅλους τοὺς πολίτας. Αὐτὸς ἦτο ὁ κανὼν. Ἴδου ἡ πράξις: Ὁ σύνδεσμος τῶν ἀγωνιζομένων μπολσεβίκων (ἀνευ Θεοῦ) εἶχε 115 χιλ. κυψέλας, καὶ 5.000 «σεμινάρια». Εἶχον ἐγκαθιδρυθεῖ 47 ἀντιθρησκευτικὰ μουσεῖα εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ Σμόλενσκ. Ὑπῆρχεν ἕνα «Κρατικὸν Ἰνστιτοῦτον ἀντιθρησκευτικῶν ἐκδόσεων» — Τὸ 1939 ἔγιναν 65 χιλ. ἀντιθρησκευτικαὶ διαλέξεις εἰς τὰς πόλεις καὶ 52 χιλ. εἰς τὴν ὑπαίθρον — (κατὰ σοβιετικοὺς ἀριθμοὺς). Εἰς σοβιετικὰς οἰκίας εὐρέθησαν αἱ εἰκόνες εἰς τὰς θέσεις τῶν. Ἐπομένως δὲν ἦτο ἀπγορευμένη ἡ κατοχὴ τῶν. Εἰ-δομεν καὶ σκηνάς, βεβαιουμένας ἀπὸ τὰς φωτογραφίας μας: εἰκόνες ἐκταφείσαι, μετὰ εἰκοσιν ἔτη, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς φυγῆς τῶν μπολσεβίκων, καὶ ἐπα-ναφερθεῖσαι εἰς τὰς τιμὰς τῶν βωμῶν, κατασκευασθέντων ἐκ τοῦ προχείρου μὲ πέτρας, ὅπουδήποτε ὑπῆρχε ὀλίγη θέσις καὶ εἰς ἱερεὺς.

Ο ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΝΕΜΟΣ έκάλυψε θάλασσαν και οὐρανὸν με βιαότητα ἐκατὸν χιλιομέτρων τὴν ὥραν, καὶ τὰ καταδρομικὰ με τὸν ἀνεμὸν εἰς τὴν πρῶραν — χοροπηδοῦν συνεχῶς, καὶ τὰ μαινόμενα κύματα θραύονται ἐναντίον τῶν εὐκινήτων πλευρῶν τῶν πλοίων εἰς λευκοτάτους ἀφρούς. Ὁ λόκληρον τὸ σκάφος βροντᾷ, ὅπως τὰ τηλεβόλα καὶ τὰ μυδραλλιοβόλα.

ΑΙ ΖΩΗΡΑΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΕΝΟΣ

σελ. 8

Ἰσχυρὸς ἀπὸ τὴν σαιζ-λόγκ, πλησίον τῆς κανονιστοῦχας, ἐμισκοιμῶ-μην σχεδὸν βυθισμένον στὸν ὕπνον ποὺ ἐπέβη τὰ βλέφαρά μου, καὶ ἤκουα ἀπὸ μακρυὰ τὸν κανονικὸν ρυθμὸν τῶν μηχανῶν. Ἐξω κόλασις, καὶ ἀνεμὸς δυνατὸς, σχεδὸν ἑκατὸ χιλί-μετρα τὴν ὥραν. Ἀπὸ δύο ἡμερῶν ὁ βορρᾶς εἶχε γυαλίσει τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκτύπα ἀνιερῶς τὴν θάλασσαν τεμαχίζων αὐτὴν εἰς ἑκατομμύρια λευκάς πτυχάς. Ἦρχισα νὰ σκέπτομαι, σοβαρῶς, ὅτι τὸ κάτω κάτω, δὲν εἴμεθα καὶ τόσο ἀσχημα: τὶ γαλανὸς οὐρανός, τὶ ἡσυχὴ θάλασσα, τὶ καλοκαιρινὸς ἀέρας, τὰς πρώ-τας δύο ἡμέρας πλοῦ, ὅταν ἕνα κύμα μ' ἐπέταξε με ὀρμὴν, ἐναντίον ἐ-νὸς τηλεβόλου, τῶν ἑκατῶ, ἀπὸ τὸ στόμιον τοῦ ὁποῦ ἔτρεχε νερό. Ἐ-σηκώθηκα γρήγορα — τὶ μοῦ ἤλθε νὰ φορέσω τὰ παπούτσια τοῦ τέ-νις, πάνω σ' αὐτὸ τὸ σιδερένιο κα-τάστρωμα, ποὺ ἡ ἄλμη, τὸ κατήν-τησε γλυστερόν καὶ γλοιώδες — ἔ-ανάρχισα νὰ σκέπτομαι ἀνάμεσα στὰ κυττήματα τῶν κυμάτων, ὅταν καὶ δεύτερον κύμα με ξαναπέταξε — ἀν-τίο τὸ κασκέτο ποὺ ἐπροφύλαττε τὴν κεφαλὴν μου — με πέταξε πρὸς τὰ τοιχώματα τῆς καμπίνας τοῦ Ναυ-άρχου — Ἦτο δυνατόν νὰ μὴ εἶχα καταλάβῃ ποτέ, πόσον ἦτο μακρὸ τὸ καταδρομικόν; Ἐπὶ εἰκοσι λεπτά ἐβάδιζα καὶ δὲν κατόρθωνα νὰ εὐ-ρω τὸ ἀνοιγμα μιάς θυρίδος καὶ νὰ χωθῶ, ὡραία διασκέδασις, σὰς βε-βαιῶ, καὶ προσπαθοῦσα νὰ παρηγο-ρηθῶ, ἐπαναλαμβάνων νοερῶς μίαν ναυτικὴν παροιμίαν, ποὺ μοῦ εἶχε εἰπῇ τὴν προηγουμένην ὁ Κυβερνή-της «με σιρόκο καθαρό καὶ τραμον-τάνα σκούρα, μαρκαρία σὸ πλοῖο μου χωρὶς καμμιὰ σκοτούρα». Πράγ-ματι ὁ σιρόκος ἦτο πάντοτε καθαρώτε-ρος, ἡ θάλασσα δὲ, ἐχόρευεν με εὐθυμίαν, καὶ ἐπέτιθετο με λυπητερά ἀντίλαλα, ποὺ ἐπολλαπλασιάζοντο ἀ-πὸ τὴν ἡχὴ τῶν πλέον κρυφῶν με-άνδρων τοῦ σκάφους.

Τὰ ἀντιτορπιλικὰ ἐπάλαυν ὡς λέοντες, ἐναντίον τῶν κυμάτων, κα-τεδύοντο καὶ ἡ θάλασσα ἐσάρωνε τὸ κατάστρωμα, ἀπὸ τῆς πρῶρας εἰς τὴν πρύμνην, καὶ μέχρι τῆς γε-φύρας ἀκόμη, ἐξεχύνοντο μαινόμενα ἀπ' ὅλας τὰς σχισμάς, γυρμένα ἐπὶ μιάς πλευρᾶς, ὡς κόττεραι, καὶ εἰς τὰ σήματα τοῦ Ναυάρχου, ἀπὸ τῶν μόνον με δύο χρώματα «κρατοῦμεν καλὰ», ἡ τὸ πολὺ πολὺ, με ἕνα ὡ-ραῖο σήμα «μετριάζομεν ταχύτητα». Τὰ τεθωρακισμένα, ἀπ' ἐναντίας ἐ-μειδίων με πονηρίαν, ἀπὸ τὸ μεγα-λοπρεπὲς ὕψος τῶν πλευρῶν τῶν, ἐ-ναντίον τῶν ὁποίων ἡ θάλασσα ἦτο ἀνίκανος καὶ ὁ ἀνεμὸς ἐξεδικεῖτο ἐ-ναντίον τοῦ σήματος τοῦ ναυάρχου, ἀρχηγὸς τῆς μοίρας, ἀποσπῶν τοὺς χρυσοὺς ἀστερίσκους, τὸν ἕνα κα-τόπιν τοῦ ἄλλου. Ὁ Κυβερνήτης ἀνέμενε τὴν παραδοσὴν μου, με πα-ρηκολούθη με ἡμικλειστὰ βλέφαρα, ἐγὼ δὲ, δὲν ἐνέδιδον, ἀνεβοκατέ-βαινα δέκα φορὰς τὴν σκαλίτσα, ποὺ

ὡδῆγει ἀπὸ τὸ κατάστρωμα εἰς τὴν γέφυραν καὶ ὅταν τὸν συνήντων, ἐμει-δίων θριαμβευτικῶς, ἰσάμην με ἀ-νοιγμένας τὰς κνήμας. με τὸ τηλε-σκόπιον πρὸς τὸν ὀρίζοντα με τὸν στόμαχον ἀνάστατον, ὅχι ὅμως εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε νὰ ὑποχρεωθῶ νὰ ἀποσυρθῶ εἰς τὴν καμπίναν μου. Ἐπὶ τέλους ὁ Κυβερνήτης ἤνοιξε τὰ μάτια του καὶ ἐμειδίασε. «Ἐγὼς θα-λασσόλυκος» — εἶπε καὶ ἐγὼ ἤμουν ὑπερήφανος σὰν νὰ με ἐπαρρησι-οφόρησαν. Ἀκόμη καὶ οἱ ναῦται — ἐν-νοεῖται ὅσους δὲν τοὺς περᾶζει ἡ θάλασσα, ὅσοι προέρχονται ἀπὸ πό-λεις τῶν παραλίων καὶ ὅχι τοῦ τοῦ ἐσωτερικοῦ — μ' ἐκύτταζαν με σημεῖα ἐπιδοκιμίας. «Εἶναι δημο-σιογράφος, εἶναι ἕνας δυστυχισμέ-νος δημοσιογράφος», κατὰ βάθος ὅμως καλὰ τὰ κατὰφέρνε, καὶ μ' ἐ-ρωτοῦν, ἔτσι γιὰ ν' ἀλλάξουν, νὰ τοὺς τραβήξω — μίαν φωτογραφία γιὰ νὰ τὴν στείλουν — στὴν μητέρα των ἢ στὴν μνηστὴν των. Ὡς ἐάν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι κανεὶς τόσο τρελ-λὸς ὥστε νὰ ἐπιχειρήσῃ ἕνα τέτοιο τόλμημα, μέσα εἰς αὐτὸ τὸ πανδα-μόνιον, καὶ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ παν-δαμονίου, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνέμου ποὺ κυριολεκτικῶς οὐρλιάζε. Καὶ νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι ὅλα εἶχαν ἀρχί-σει τόσο ἡσυχα, ὡς εἰς ἕνα καλο-καιρινὸν περίπατον. Ἐξήλθομεν τοῦ λιμένος εἰς γραμμὴν σχηματισμοῦ, με τὰ ἀντιτορπιλικά ποὺ ἔκαμαν ἐλιγμούς, με ὅλους εὐχαριστημένους ποὺ θὰ ἐξήρχοντο ἐπ' ὀλίγον εἰς τ' ἀνοιχτά, κατόπιν τῶν ἡμερῶν ἀ-δρανείας. Ὅλα τὰ πρῶινά, με ὁ-ποιοδήποτε καιρὸν ἐβλεπα τὰς ναρ-κοσυλλέκτιδας νὰ ἐξέρχονται, καὶ ἡσθάνομην ταπεινῶσαι. Τὸ σκάφος ἦτο πάρα ποτὲ ὡραιότερον καὶ δὲν ἤξευρε πλέον κανεὶς τὶ νὰ πρωτο-κυτᾷ. Ὁ ὑπαρχηγὸς τοῦ πυροβολι-κοῦ εἶχεν ἀποκτήσει υἱὸν εἰς τὴν Σαρηνίαν, καὶ καταστρέφετο προσ-φέρων εἰς ὅλους νὰ πῶν, καὶ μίαν διακαῆς ἐπιθυμίαν ἔλαμπε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, νὰ ἰδῇ τὸν Στέφα-νόν του, νὰ τὸν θωπεύσῃ. Βλέπεις ὅτι φθάνουν τὰ τηλεγραφήματα ὅταν πρόκειται ν' ἀναγγεῖλουν μίαν κα-λὴν εἰδήσιν; Ἐπειτα ἕνα πρῶν, ἀ-νεχώρησα, ἀντίο, ἀντίο εἰς τὸν λιμέ-να ποὺ μὰς ἐφιλοξένησε ἐπὶ μακρὰς ἐβδομάδας, θέσεις χειρισμοῦ — δε-ξιά μηχανοὶ ἐμπρός — ἀριστερὰ μηχανοὶ ἐμπρός — τριάντα μοῖραι δεξιά — καὶ οὕτω καθέξῃς. Ὁ σὸ-λαρχος δίδει τὴν πορείαν, αἱ πρῶραι διασχίζουν τὴν γυαλιστὴν θάλασσαν, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν κάποιον ὥχρον σύννεφον διαλύεται ἐντροπισσόμενον. Πόσον εἶναι ὡραῖον τὸ θέαμα, οἱ ναῦ-ται εἰς τὰς θέσεις πολεμικοῦ πλοῦ, ἐγὼ ἀρχίζω τὴν συνειθισμένην φιλοκουβένταν με τὸν βοηθὸν Σημα-ίας. Ὑπάρχει μεταξύ μας ἕνα κοινὸν ἀσθημα ἐπειδὴ ἀμφότεροι εἴμεθα μνη-στευμένοι. Ἀπὸ καροῦς εἰς καροῦς ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου μὰς πλησι-άζει, κάθε τόσο ὁ Ναύαρχος ἐρω-τᾷ τὰς ἐντυπώσεις μου καὶ ὁμιλοῦ-

ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΛΟΡΑΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

σελ. 9

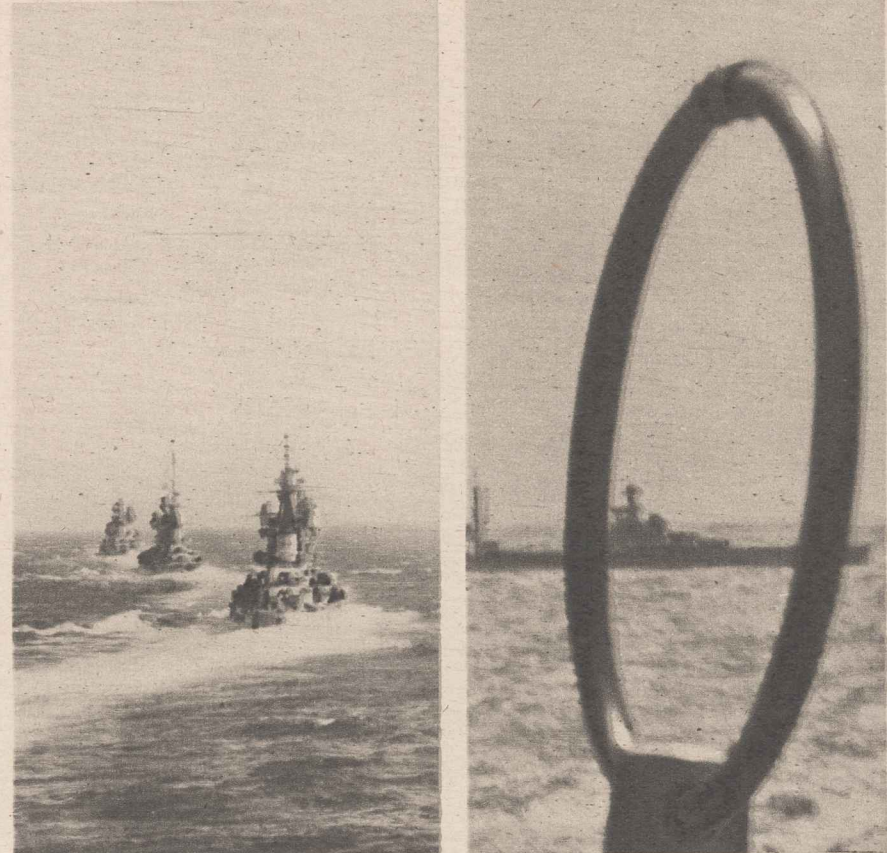
μεν πολιτικά. Ὅλα βαίνουν κανονι-κῶς, ξεύρω ὅτι πρὶν νὰ διευθυνθῶ-μεν πρὸς τὸν νέον μας προσωριμὸν θὰ κάμωμεν ἀσκήσεις ἐλιγμῶν καὶ πυρῶς, ὅπως καὶ πρὸ εἰκοσι ἡμερῶν.

Εἰς τὴν πρύμνην ὁ ἥλιος εἶναι ζε-στός, ἡ σαιζ-λόγκ μ' ἔλκυει, καὶ βυ-θίζομαι εἰς τὰς ἀναμνήσεις τῶν μη-νῶν αὐτοῦ τοῦ πολέμου, στιγμῶν, τῶρα σκληρῶν καὶ ἐπικινδύνων, τῶ-ρα διασκεδαστικῶν. Ξανασκέπτομαι τὴν ἐπιβίβασίν μου ἐπ' αὐτοῦ τοῦ καταδρομικοῦ, ἔπειτα ἀπὸ τὰς τρεῖς πρώτας ἀποστολάς μου ἐπὶ ἀντιτορ-πιλικῶν. Εἶχα λάβει ἐντολὴν διὰ τὸν προσδιορισμὸν μου, εἶχα φθάσει κανονικῶς με τουλάχιστον ἑξὶ ὥρῶν καθυστέρησιν, ἀπὸ τῆς ὥρας τῆς ὡ-ρισθείσης ἀπὸ τὸ ἀρχηγεῖον τοῦ γρα-φείου τύπου. Εἰς τὸν μικρὸν λιμένα, σχεδὸν χαριτωμένον με τὴν αὐστη-ρότητά του πολεμικῆς βάσεως, δὲν μ' ἐπερίμενε καμμιὰ ἀτμάκατος — θὰ εἶχαν βαρεθῇ νὰ με περιμένουν — καὶ τὰ πολεμικὰ ἦσαν ἀγγυροβολη-μένα εἰς ἀπόστασιν δύο χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ ἀγγυροβολεῖον. Νὰ τεθῶ εἰς ἐπαφὴν τῶν ἡτὸ ἀδύνατον καὶ δι' αὐ-τὸν τὸν λόγον ὠπλίσθην με θάρρος καὶ ἐνοικίασα μίαν βάρκαν με πα-νί. Φθάνομεν καὶ διὰ νὰ δώσω σπου-δαιότητα εἰς τὸν ἑαυτὸν μου, μ' ἔνα πῆδημα ἀνῆλθον τὰς δύο πρώτας βαθμίδας τῆς κλίμακος, ὡς παλαιὸς ναυτικός. Φυσικὰ ἐσκόνησα, καὶ δύο τρεῖς ἀξιώματικοὶ ἐτέθησαν εἰς προ-σχῆν, μοῦ ἐφάνη ὅμως ὅτι ἐμειδίον εἰρωνικῶς καὶ μ' εὐγένειαν. Φθάνει ὁ ὑπαρχος, γίνονται αἱ συστάσεις — ἐ-λάβομεν τὴν ἐντολὴν ποὺ σὰς ἀφο-ρᾷ — εὐχαριστῶ κ. ὑπαρχε — τίποτα, διότι ἐξαρτᾶσθε ἀπὸ τὴν Διοίκησιν — Καὶ τί σχέσιν ἔχει ἡ Διοίκησις, καὶ πρὸ παντὸς ποῖα εἶναι; Ἦθελα νὰ ἐπιβιβασθῶ ἐπὶ ἀντιτορπιλικῶν... νὰ ἡδυνάμην νὰ μεταβῶ ὅπου ἤθελα, μόλις θὰ ἐφαίνετο ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου. Καὶ ποῦ εἶναι; «Μπό-τα». Ἦ ξηρὰ αὐτὴ ἀπάντησις, καὶ με τεχνικὸν νόημα με ἄφισε χω-ρὶς ἐπιχειρήματα. Δὲν εἶχα τὴν πα-ραμικρὰν ιδέαν τὴν ἡτὸ δυνατόν νὰ κάμην ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐ-πιτελείου. Ὁ ὑπαρχος ἀπεσούρη εἰς τὰς ἀσχολίας του, ἀφοῦ μοῦ ἐξή-τησε τὴν ἀδειαν, οἱ ἀξιώματικοὶ ὑπηρεσίας ἐβάδιζαν ἐπὶ τοῦ κατασ-τρώματος, οἱ ναῦται ἐγυάλιζαν τοὺς μπρούτζους, ὁ ἥλιος ἔπιπτε ἀγρίως ἐπὶ τοῦ λιμένος, ἡ μικρὰ λευκὴ πό-λις ὁμοίως νεκρὰ κατὰ τὸ ἀκίνη-τον καὶ ἄνευ πνοῆς ἀπόγευμα. Ἐγὼ ὁμοίως πρὸς μετανάστην, με τὰς ἀποσκευάς μου πρὸ τῶν ποδῶν μου, με τὸ ἀνοχρονιστικὸν καὶ ἀχρηστον ἀδιάβροχον, με τὴν γραφομηχανήν. Ἦ ναι, ἕνα ὡραῖον σύνολον. Αἱ ὡ-ραι παρήρχοντο βραδεῖαι, ἡ θάλασσα ἐκοκκίνιζε πρὸς τὴν χαμηλὴν καὶ ἔρημον ἀκτὴν, τὴν ἡτὸ δυνατόν νὰ κάμην ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπι-τελείου; Τίς οἶδε τί σπουδαία ὑπη-ρεσία ἐκρύπτετο πίσω ἀπὸ τὸ ρῆμα αὐτὸ ποὺ δι' ἐμὲ ἦτο ἀκατάληπτον. Τέλος με προσέκλεσε ἕνας ἀγγε-

λιοφόρος καὶ με εἰσήγαγε εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Ναυάρχου. Ἦ διάβα-σίς μου ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ μετανά-στου εἰς τὴν τοῦ δημοσιογράφου ὅ-πῃρξε πολὺ ταχέια καὶ ἐπὶ ἕν ἡ δύο λεπτά δὲν κατόρθωσα νὰ ἐξηγήσω τίποτα εἰς τὸν Ναύαρχον. Τέλος συ-νενοούμεθα: θὰ μείνω ἐπὶ τοῦ κα-ταδρομικοῦ, εἶναι καλλίτερον μοῦ λέγει.

Ἐπειτα συνῆψα φιλίαν με ὅλους, ἐγνώρισα τὸν Κυβερνήτην. Εἰρήτηα ἐξήγησιν διὰ τὸ «μποτα». Ὁ Ἀρ-χηγὸς ὅμως τοῦ Ἐπιτελείου δὲν εἶχε κοιμηθῇ τὸ ἀπόγευμα καὶ εἶχε πράγματα σπουδαιότερα ἀπὸ μένα νὰ σκεφθῇ. Ὁ ἀνθρωπισμὸς τῶν θα-λασσινῶν αὐτῶν με κατέλαβε σιγὰ σιγὰ μ' ἐδίδαξαν πολλὰ καὶ εἰς ὅ-λους θὰ μπορούσαν νὰ δώσουν μα-θήματα χαρακτήρος καὶ ζωῆς.

Κατὰ τὸ λαγοκοίμισμά μου, αἱ ἀ-ναμνήσεις μου ἤρχισαν νὰ συγχέου-νται, ἤνοιξα τὰ μάτια μου, καὶ μίαν φωνὴν τοῦ πλωτάρχου: «μὰ διαρκῶς κοιμάσαι», καὶ ὁ τρίτος διευθυντὴς πυρὸς προσέθεσε ὅτι ἐδιδάχθην ἀ-μέσως τοὺς κανόνες τῶν θαλασσινῶν «ἡρεμία, εὐθυμία, ἐξέπλωμα». Ἦ ἡ-συχος καὶ καθαρά ἡμέρα ξεψυχούσε σὲ μίαν δροσερὰν δύσιν τοῦ Σεπτεμ-βρίου, ἡ γραμμὴ τῶν καταδρομικῶν μοῦ ἐφαίνετο ὡς ἕνα μυθικὸν τέρας ποὺ παραβιάζει τὴν παρθενίαν τῶν αἰώνων. Ὁ λευκὸς ἀφρὸς τραγουδεῖ εἰς τὴν πρύμνην, καὶ ἴσως αἱ σειρή-νες συγχέουν εἰς τὰς γαλανὰς αὐ-λακας τὴν ξανθὴν κόμην των. Τὰ ἀντιτορπιλικά πλέουν κοιμηθεύμενα, ἐντὸς τοῦ σκότους ποὺ ἀρχίζει. Τί θὰ κάμωμεν ἕως τὴν ἐπομένην ἐσπέραν ποὺ θὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὸν λιμένα τῆς νέας βάσεως; Τίποτα, ἀκριβῶς τίποτα. Ἦ ἐσπέρη νύκτα, περὶ πᾶ-νω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας με μίαν σι-ωπηλὴν κίνησιν τῶν ἀστρῶν, παρα-τηρῶ τοὺς ναύτας ποὺ κοιμούνται ὡς συνήθως με τὴν κεφαλὴν ἀκουμπι-σμένην ἐπὶ τοῦ κράνου, κρυμμένοι κάτω ἀπὸ τὰ τηλεβόλα, κάτω ἀπὸ τὰ μυδραλλιοβόλα. Νυκτερινὸς πλοῦς ἄνευ συγκινήσεων, αἱ ὡραι διέρχον-ται αἱ ἰδιαὶ ἡ μίαν κατόπιν τῆς ἄλ-λης, αἱ μηχαναὶ τρέμουν, ὁ Κυβερ-νήτης ἐπὶ τῆς γεφύρας δίδει ὀλίγας διαταγὰς. Ἐπειτα κατὰ τὰς δεκα-πέντε καὶ τριάντα — ὀλίγον πρὸ τῆς ἀφίξεως — ὁ ραδιοτηλεγραφητὴς πα-ραδίδει ἕνα κρυπτογραφικόν, Προέρ-χεται ἀπὸ ἕνα ἀεροπλάνον. Πτωχοὶ ραδιοτηλεγραφηταί. Διὰ τῶν χειρῶν των διέρχονται αἱ πλέον σπουδαῖαι διαταγαὶ καὶ εἰδήσεις, αἱ ηλεκτρί-ζουσαι τὰ πλοῖα καὶ ὀδηγοῦσαι εἰς τὴν μάχην, καὶ ρίπτουσαι αὐτὰ ἐναν-τίον τοῦ ἐχθροῦ, διευθύνουσαι τὰς κινήσεις, τὴν ταχύτητα, τὴν πορείαν, καὶ αὐτοὶ δὲν ξεύρουν τίποτα. Ἀ-κούουν μόνον τὸ ἐκνευριστικόν, ἀν-τιπαθητικόν ἐπὶ τατὰ-τά-τατὰ-τάτ, τὸ μετατρέπουν ἀστραπιαίως εἰς ἀ-ριθμοὺς 5746, 3187, 2465, 7645, γε-μίζον κομψὰ χαρτιά καὶ τὰ φέρουν εἰς τὸν δυστυχισμένον αὐτὸν ὁπλον, ὁ ὁποῖος ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν τὰ

Ἡ ΟΜΑΣ, τῶν βαρέων καταδρομι-κῶν μόλις ἐτελείωσε τὸν χειρισμὸν, ποὺ τὴν ἔφερε ἀπὸ τὸν σχηματισμὸν τῆς κορυφῆς, εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς οὐρᾶς. Ἦ θάλασσα αἰσθάνεται ρα-πίσματα τοῦ ἀνέμου καὶ ταρασσεται.

Ἡ ΔΥΣΙΣ μετέτρεψε ὅλην τὴν θά-λασσαν εἰς μίαν χαλυβδίνην ἔκτασιν. Εἶναι τὸ τέλος τῆς πρώτης ἡμέρας ἡ-συχου πλοῦ καὶ τὸ ραδιογωνιόμετρον, ματαίως προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ σιω-πῶν, τὰς ἐχθρὶκὰς μεταβιβάσεις.

Τὴν ΠΡΩΤΗΝ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ πλοῦ, τὰ βαρέα καταδρομικὰ ἐ-ξετέλεσαν ἀσκήσιν βολῆς. Τὰ πλοῖα τῶρα πλησιάζουν διὰ νὰ ἐπανέλθουν εἰς σχηματισμὸν μάχης. Οἱ ἄνδρες εἰς τὸ πλευρον τῶν πῶλων ἀγρυπνοῦν με προ-σχῆν καὶ ἀναμένουν με μεγάλην ἐπιθυμίαν τὴν συνάντησιν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ.

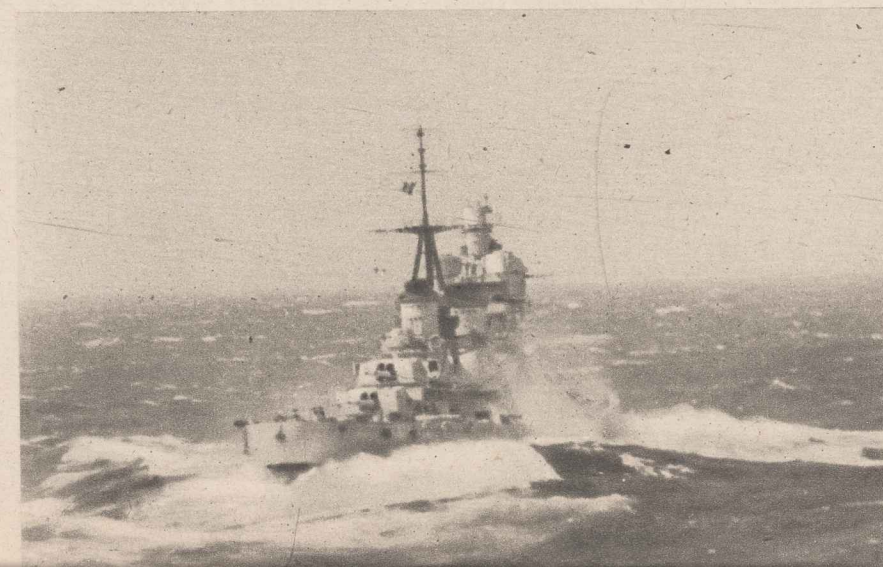
ἀκολουθεῖ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ενός καταδρομικού και ενός κύματος που του επιτίθεται χωρίς σεβασμόν. Πρώτη φάσις τὸ καταδρομικόν, με μεγάλην ταχύτητα ἀπέφυγε τὸ κύμα, ἐθραύσθη ἐναντίον τῶν πλευρῶν τοῦ σκάφους, καὶ τὸ ἐκαλύψε ἀπὸ τὸ δεξιόν, ἀπὸ τῆς πῶρας πρὸς τὴν πῦρριν, αἱ σταγόνες

φθάνουν μέχρι τῆς γεφύρας τοῦ Κυβερνήτου, ἀφίνουσαι ἱχνη ἄρμης ἐπὶ τῶν κρουσάλλων καὶ ἐπὶ τοῦ θαλάμου διευθύνσεως βολῆς. Τρίτη φάσις τὸ κύμα κτυπᾷ τὴν πῦρριν, καὶ ἕνα ἄλλο τρέχει διὰ τὴν ξαναρχίση τοῦ ἴδιου παιχνιδι τοῦ σκαμπανεβάσματος, πού θὰ διαρκέσῃ ἕως τὴν εἰσοδὸν τοῦ λιμένος.

μετατρέπει εἰς εὐκρινεστάτας ἀγγε-
λίας. Καὶ τὸ περὶ οὗ πρόκειται ρα-
διοτηλεγράφημα ἀγγέλει ἕνα ἐχθρι-
κὸν σχηματισμὸν ἐν πορείᾳ, πρὸς δυ-
σμάς. Ἡ εἰδησις δὲν φαίνεται τόσο
σπουδαία, ἐπίσης ἐπειδὴ δὲν προσ-
διορίζεται καὶ ἡ σημαντικότης τῶν
ἐχθρικῶν δυνάμεων. Ἐγὼ ὅμως καὶ
ὁ σηματοφόρος ἀνταλάσσομεν ἕνα
βλέμμα. Μήπως πρόκειται γιὰ πα-
νηγύρι; Ἀναγνώρισις ἀπαντᾷ κατα-
φαικτικῶς: ὁ ἐχθρὸς προχωρεῖ εἰς
γραμμὴν, διηρημένον εἰς δύο ὁμά-
δας. Ὑπάρχει καὶ ἕνα ἀεροπλανο-
φόρον, Ἐβίβα! Ὅλοι οἱ Διευθυνταὶ
πυρὸς τοῦ Ἰταλικοῦ ναυτικοῦ ἔχουν
μῖαν ἰδιαιτέραν προτίμησιν διὰ τὰ
ἀεροπλανοφόρα: θὰ ἤθελαν νὰ τὰ
ἔχουν εἰς τὴν βουλευμένην ἀπόστασιν
εἰς εἰς διασκεδαστικὸν νὰ ἰδοῦμεν
τὰ ἀεροπλάνα πού δὲν θὰ ξεύρουν
πλέον πού νὰ προσγειωθοῦν, συμπε-
ραίνει ὁ Διευθυντὴς πυρὸς τοῦ κατα-
δρομικοῦ, καὶ μειδιᾷ εὐχαριστημένος
ὡς ἔαν νὰ παρίστατο ἤδη εἰς τὰς ἀ-
πελπισμένας αὐτὰς πτήσεις, τῶν πτη-
νῶν χωρὶς φωλεῶν.

Ὁ Κυβερνήτης ὅμως σιωπᾷ καὶ
κατὰ τὴν ἑβδόμην ἀπογευματινὴν
ἡγυροβολήσαμεν. Ὁ ταχυδρόμος εἶ-
ναι ἔτοιμος ν' ἀποβιβασθῇ καὶ ἐγὼ
ἐπωφελοῦμαι τῆς ἀτμακάτου του, διὰ
νὰ κάμω ἕνα γύρον ἀνὰ τὴν πόλιν,
πού δὲν εἶχα ἐπισκεφθῇ ἀπὸ μακροῦ,
ἡγόρασα ἕνα φύλλον τοῦ «ΧΡΟΝΟΥ»
καὶ σιγὰ, σιγὰ διηυθύνθη πρὸς τὸν
λιμένα.

Εἰς τὸν προλιμένα πλῆθος ναυτῶν,
πού ἐπέστρεφον ἀπὸ τὰς ἀδείας των,
ἕνας ὄμιλος κοριτσιῶν τραγουεῖ
παλαιὰ τραγούδια, πού πέρνουν μῖαν
ἰδιαιτέραν ἁρμονίαν μετὰ τὴν ἐπαφὴν
τῆς θαλάσσης, φθάνουν ἡ μίαν κατό-
πιν τῆς ἄλλης αἱ ἀτμάκατοι τῶν δι-
αφόρων μονάδων, ἡ νύκτα ἔφθασε,
πυκνὸν σκότος, τόσο πού ἐκιν-
δυνεύσαμεν νὰ συγκρουσθῶμεν μετὰ
μῖαν μεγάλην πετρελαιοφόρον. Θὰ
ἦτο κρίμα νὰ τελειώσωμεν εἰς τὸν
βυθὸν τῆς θαλάσσης, κατὰ τὸσον ἀβ-
λιον τρόπον, ἐντὸς τοῦ λιμένος. Εὐ-
τυχῶς ὁ ναύτης πού ἦτο εἰς τὸ πη-
δάλιον, ἔκαμε δεξιὸν χειρισμὸν καὶ
ἐφθάσαμεν αἰσιῶς εἰς τὸ πλοῖον ὅ-
που, τὶ ἐκπληψις, εὗρισκα μεγάλην
κίνησιν.

Πυρετὸς ἠλεκτρίζει τὸν Ναύαρχον,
καὶ τὸν Ναύαρχον τῆς μοίρας, τὸν
πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον Διευθυντὴν
πυρὸς. Τοὺς εἶδα μετὰ φόρμαν κάτω
ἀπὸ τοὺς πύργους τῶν τηλεβόλων,
νὰ ὀμιλοῦν χαμηλοφῶνως περὶ φραγ-
μάτων κ.λ.π. καὶ μίαν σκιά, — πού
ἦτο ὁ πλωτάρχης — μοῦ λέγει βιαστι-
κὰ «φεύγομεν τὴν αὐγὴν πρὸς συνάν-
τησιν τοῦ ἐχθροῦ». Δὲν ἤθελα ν' ἀκού-
σω ἄλλο, καὶ τρέχω πρὸς συνάντησιν
τοῦ φίλου μου Διευθυντοῦ τῶν μη-
χανῶν διὰ νὰ σχολιάσω τὴν εἰδησίαν.
Δὲν ἦδρα κανένα, διότι ἐπεσκεύαζον
μῖαν ἐλαφρὰν ἀβαρίαν ἐνὸς συμπτω-
τωτοῦ. Εἰς τὰς τέσσαρας εἴμεθα ἐ-
τοιμοι, ἡ ἀναχώρησις εἶχεν ὀρίσθῃ
διὰ τὰς τέσσαρας καὶ τριάντα. Ἡ
Μεγάλη Ἀρκτος ἦτο χαμηλὰ εἰς τὸν
ὀρίζοντα ὅταν ἡ πρώτη μονὰς ἐξῆλ-
θε ἀργὰ ἀπὸ τὰ φράγματα καὶ ἡ-
νοίχθη εἰς τὸ πέλαγος. Καὶ φαίνε-
ται ὅτι τὸ πέλαγος, ἐσκέφθη καλὰ
ὅτι ἀπὸ πολλὸν καιρὸν δὲν εἶχε κά-
μει μῖαν καλὴν «θωπεῖαν» καὶ μᾶς
ἠτοίμασε μόλις ἐξῆλθομεν τοῦ λιμέ-
νος ἕνα πρῶτης τάξεως χορὸν. Μό-

λις μοῦ τὸ ἐπέτρεψαν τὰ πρῶτα φῶ-
τα, μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ τηλεσκο-
πίου, διέκρινον εἰς ἀπόστασιν πέντε
χιλιομέτρων τὰς ἐπιβλητικὰς σιαγό-
νας τῶν πλοίων γραμμῆς.

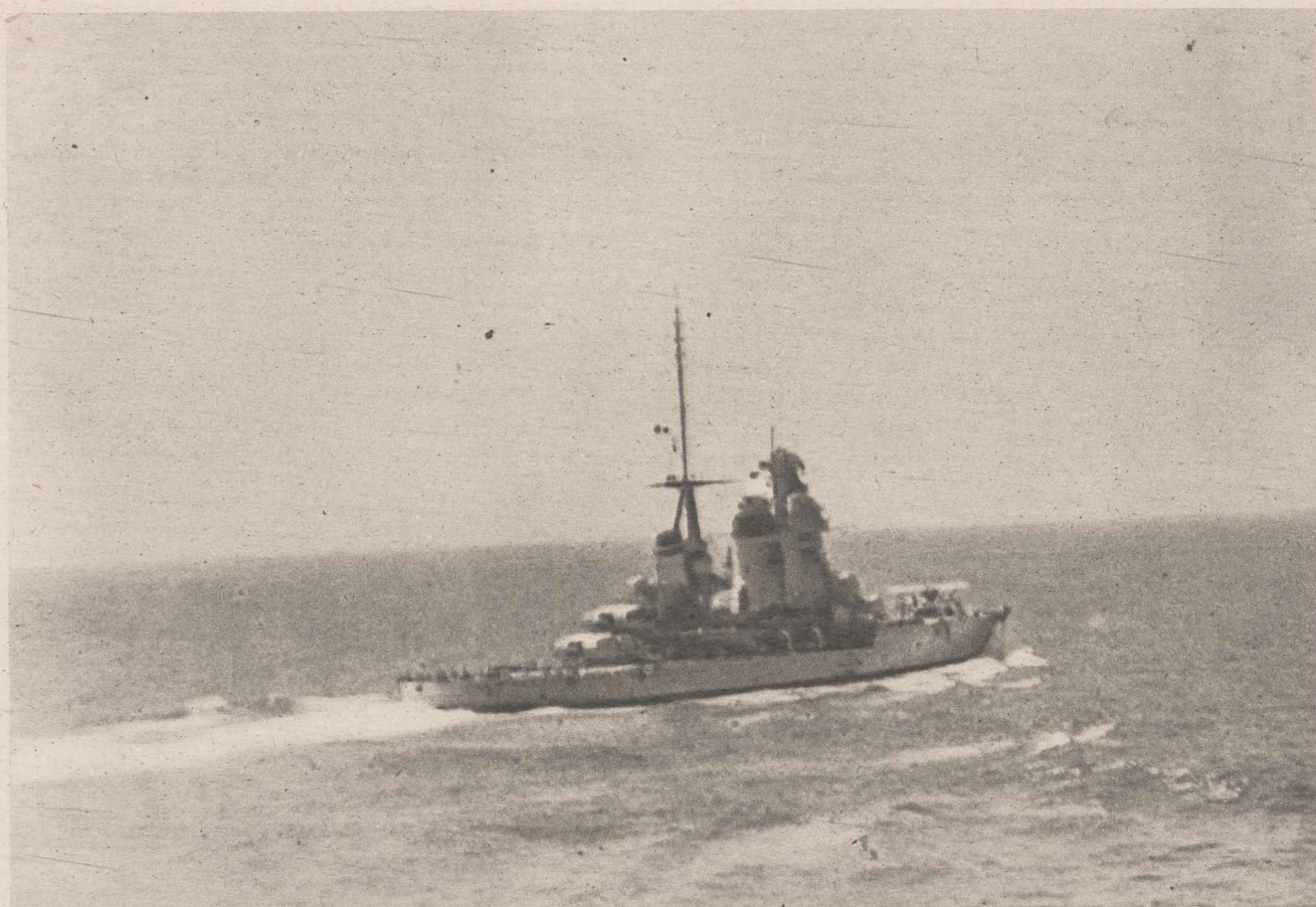
Κύριοι Ἀγγλοὶ, αὐτὴν τὴν φορὰν
θὰ σὰς ἐξυπηρετήσωμεν. Ὅχι μόνον,
ἀλλὰ ὡς νὰ εἶχαμε συνεννοηθεῖ ὅλοι,
εἴμεθα πολλὸν κοιμοί: ἕνα ξένον τό-
σης σημασίας — πρόκειται περὶ τοῦ
Ἀγγλικοῦ στόλου, εἶναι ἀνάγκη νὰ
τὸν δεχθῶμεν μετὰ ὅλας τὰς τιμὰς.

Εἰς τὰς 8 καὶ σαράντα τὰ ἀναγνω-
ριστικὰ ἀεροπλάνα, ἤρχισαν νὰ δι-
δουν σημεῖα ζωῆς, μετὰ τὰς πρῶτας
ἀκριβεῖς ὑποδείξεις: ὁ ἐχθρὸς ἐπε-
σημάνθη καὶ μᾶς ἀνακοινῶν τὴν δι-
εὐθυνσιν τῆς πορείας του. Εἰς τὸν
θάλαμον πορείας τοῦ Κυβερνήτου εἶ-
χαν συναθροισθῇ, ὁ ὑπαρχος, ὁ ἀρ-
χηγὸς καὶ ὑπαρχηγὸς τοῦ Γεν. Ἐ-
πιτελείου καὶ ἐγὼ καὶ μετὰ διαβήτας
καὶ μολύβια παρακολουθοῦμεν τό-
σον τὴν ἰδικὴν μας ὅσον καὶ τὴν
πορείαν τοῦ ἐχθροῦ. Πολλὴ ὥραία,
κατὰ τὰς τέσσαρας, ἂν ὅλα ἐξακο-
λουθήσουν ὅπως τώρα καὶ εὗρισκό-
μεθα εἰς ἐπαφὴν. Μέχρι τοῦ ἀπογεύ-
ματος ἀλληλοδιαδόχοι πληροφορίαὶ
προσδιορίζουν τὰς ἐχθρικές δυνά-
μεις. Ἐχεῖ δι' ὅλους. Φθάνει νὰ ἔλ-
θωμεν εἰς ἀπόστασιν βολῆς καὶ θὰ
ἰδῇτε τὴν μουσικήν. Αὕτη ἡ σκέψις δι-
αβάζεται εἰς τὰ μάτια ὅλων. Ὁ πλέ-
ον εὐθυμὸς εἶναι ὁ Διευθυντὴς πυρὸς
πού ὀνειρεύεται, κλίσεις, ὁμοβρόν-
τίας, καμπύλας. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ
μηχανοστασίου περιμένει τὴν στιγ-
μὴν μετὰ τὸν ἀνωτέρωτος. Καὶ αὐτὴν
τὴν φορὰν αἱ μηχαναὶ θὰ εἶναι τέ-
λειαι λέγει. Ὁ Κυβερνήτης ἔχει τὸ
βλέμμα ἀδιαπέραστον, ἐγὼ ὅμως πού
τὸν γνωρίζω, βλέπω εἰς τὰ καθαρὰ
καὶ ὥραία μάτια του τὴν ἱκανοποίη-
σιν τοῦ πολεμιστοῦ ράτσας, πού αἰ-
σθάνεται τὸν ἐχθρὸν πλησίον. Ἐγὼ
ἤμουν τόσο εὐθυμὸς ὥστε ὁ ὑπαρ-
χος μοῦ λέγει: μὰ δὲν σκέπτεσαι
τὸν κίνδυνον; Ἐσῆκωσα τοὺς ὤμους
μου, ὅχι δὲν τὸν σκέπτομαι, καὶ γι-
ατὶ θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν σκέπτομαι;
Ἡ ζωὴ εἶναι ὥραία ἀκριβῶς δι' αὐ-
τὸ, διὰ τὰς ὀλίγας στιγμὰς κατὰ τὰς
ὁποίας εἶσαι μόνος ἐνώπιον κάποιου
πράγματος πού εἶναι μεγαλύτερον
ἀπὸ σένα, μεγαλύτερον ἀκόμη καὶ
ἀπὸ τὸν Θεόν, πού ὁ καθείς μας αἰ-
σθάνεται ἐντὸς του, μετὰ τὸ αἶσθημα
τῆς αἰωνιότητος. Δὲν τὸν σκέπτομαι,
εἶναι ἀλήθεια, αὐτὴν ὅμως τὴν φο-
ρὰν ἔχω ὀλιγωτέραν ἀσυνειδησίαν
ἀπὸ τὴν πρώτην, ἡ μέλλουσα συνάν-
τησις μοῦ παρουσιάζεται ὑπὸ ἄλλο
φῶς, καὶ αἱ ὄροι διέρχονται ὅμοιαι, με-
γαλύτεραν ὅμως ἔντασιν ἐφ' ὅσον
διήρχοντο. Εἶναι ἡ δεκάτη πέμπτη
καὶ τριάκοντα, ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν
ὁ ἐχθρὸς πρέπει νὰ εἶναι πλησίον
μας. Ἀλλὰ μόνάδες, ἐξελησθῶσαι ἀ-
πὸ ἄλλας βάσεις μᾶς ἐπλησίασαν,
καὶ ὁ σχηματισμὸς μας εἰς γραμμὴν
μάχης, εἶναι ἐπιβλητικὸς. Αἱ ἐλαφραὶ
μονάδες σχηματίζουν τὴν προφυλα-
κὴν, κατόπιν ἔρχονται αἱ μονάδες
στηρίγματος, ἡ ὁμάς τῶν βαρέων
καταδρομικῶν, ἔργον τῶν ὁποίων θὰ
εἶναι ἡ ὑποστήριξις τῆς τεθωρακι-
σμένης ὁμάδος — πού μᾶς ἀκολου-
θεῖ — καὶ νὰ προστατεύσῃ τὰς ἐ-
λαφρὰς μονάδας τῆς ἐμπροσθοφυ-
λακῆς, αἱ ὁποῖαι σύμφωνα μετὰ τοὺς
κανόνες τῆς τακτικῆς πρέπει νὰ ἔλ-
θουν πρῶται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τὸν ἐχ-

θρὸν, ν' ἀναγνωρίσουν τὴν σπουδαί-
οτητα τῶν δυνάμεών του, καὶ νὰ τὸν
παρασύρουν, φέροντες αὐτὸν ἐντὸς τοῦ
βεληνεκοῦς τῶν τηλεβόλων μας. Αἰφ-
νιδίως δύο καταδρομικὰ τῆς ἐμπρο-
σθοφυλακῆς, πλησιάζουν ἀποφασιστι-
κά. Νὰ εἶχαν ἰδῇ τὸ ἐχθρὸν; Ἡ ση-
μαία κυματίζει εἰς τὸν ἰστὸν, τὰ
κράνη τίθενται ἐπὶ τῶν ψυχρῶν με-
τώπων. Τὰ λεπτὰ φαίνονται αἰῶνια,
ἐκεῖ κάτω ἐπὶ κεφαλῇς — ὑπάρχει
ὀμίχλη καὶ ἡ ὁρατότης εἶναι μειω-
μένη — δὲν ἀντιλαμβάνομεθα καλῶς
τὶ συμβαίνει. Τὸ ἀντλήθημεν ὅμως,
δυστυχῶς, εὐθὺς κατόπιν. Ὁ ἐχθρὸς
δὲν αἰσθάνεται τὴν δύναμιν νὰ μᾶς
ἀντιμετωπίσῃ, ὑποχωρεῖ, τέλος ἐκ-
φεύγει καὶ μᾶς ἀφίνει κενούς, μόνον
σώματα, αἱ ψυχαὶ καὶ αἱ σκέψεις εὐ-
ρίσκονται εἰς τὴν θάλασσαν, τρέχουν
ἐπὶ τῶν μαινομένων κυμάτων, ἐκμη-
δενίζουν τὰ μίλια, τὰ ὅποια ἡ τα-
ραγμένη θάλασσα δὲν μᾶς ἐπιτρέπει
νὰ διασχίσωμεν μετὰ τὴν ὑποχρεωτι-
κὴν μειωμένην ταχύτητά μας. Αἱ πρῶ-
ται βαίνουν βραδέως, ὁ ἀνεμὸς μᾶς
ἐπιτίθεται ἐκ πρῶτης ὑποχρεῶνων
μας εἰς ἕνα τρομερὸν χορὸν.

Μὰ ποῖος τὸν ἀντιλαμβάνεται; Ὁ-
χι βέβαια ὁ Κυβερνήτης, πού ἔγκα-
τέλειψε τὸν τεθωρακισμένον πυργί-
σκον του, καὶ περιωρίζεται εἰς τὸ
νὰ λέγῃ «μᾶς κάμουν νὰ τοὺς ἰδρῶ-
νωμεν αὐτοὺς τοὺς τέσσαρας κανο-
νισβολισμοὺς», καὶ εἰς τὴν φωνὴν ὑ-
πάρχει σχεδὸν ἡ ἀγωνία τῆς πολὺ
μακρᾶς ἀναμονῆς — τριάντα ἔτη διὰ
μῖαν ναυμαχίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐχθρὸς
ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ — οὔτε ὁ ἀξιο-
ματικὸς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προέτεινε
νὰ κάμουν ἕνα ραδιοτηλεγράφημα
σοβαρὸν, πρὸς τὸν Ἀγγλὸν ναύαρ-
χον καὶ νὰ τοῦ ὀρίσουν συνέντευξιν,
οὔτε ἐγὼ πού αἰσθάνομαι τὰ πτερὰ
τοῦ ἀνέμου νὰ μοῦ φέρουν εἰς τὸ
πρόσωπον τὴν γεύσιν τοῦ ὕδατος,
οὔτε τὰ τηλεβόλα, πού κατέρχονται
χωρὶς βίαν, ὡς νὰ ἤλπιζαν εἰς μῖαν
μεταμέλειαν τῶν ἀνθρώπων, οὔτε ὁ
ναύτης πού κλείει μετὰ θυμὸν τὰ φι-
νεστρόνια τῆς πῶρας, οὔτε ἐκεῖνοι
πού ἐξέρχονται ἀπὸ τὰς ἀποθήκας
τῶν πυρομαχικῶν, μετὰ τὸ πρόσωπον
κατηφές, οὔτε ὁ μυδρολλιοβολητής,
πού βγάξει σιγὰ, σιγὰ τὸ κράνος
του καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ χαμογελάσῃ.
Φίλοι πυροβοληταί, ἐκδικήσατε του-
λάχιστον τὴν πικρίαν μας, κτυπήσα-
τε σκληρά, καθ' ὅν χρόνον ἡμεῖς χο-
ρεύομεν ἐπὶ τῆς μαινομένης θαλάσ-
σης, ἐναντίον τοῦ ἀνέμου, πού σάν
νὰ θέλῃ νὰ σπάσῃ τὸν ἰστὸν, ἐπὶ τοῦ
ὁποίου ὑποστέλλεται ἡ σημαία ναυ-
μαχίας, ἀνοίγουσα τὰ πτερὰ τῆς πρὸς
τὸν σκοτεινιάζοντα αὐρανόν.

Ἐταξιδεύσαμεν ὅλην τὴν νύκτα, τὴν
ἐπομένην ἡμέραν καὶ ἀκόμη μῖαν
νύκτα. Ποῖος ξέρει, ἴσως ὁ ἐχθρὸς
κατ' ἀνάγκην θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέ-
ψῃ πρὸς ἡμᾶς. Τίποτα, ἡ ἐπιστροφή
πρὸς τὰς βάσεις εἶναι μελαγχολικὴ,
σχεδὸν πένθιμος. Εἶναι δυνατόν νὰ
κατορθῶνται νὰ γίνῃ αὕτη ἡ μάχη;
Ἡ ἱστορία ὅμως δὲν τελειώνει ἐβδ.
Ἀφοῦ ἐμείναμεν δύο ἡμέρας εἰς τὴν
βάσιν, ἤρχισαμεν ν' ἀνοιγόμεθα εἰς
τὸ πέλαγος, αὐτὴν τὴν φορὰν πρὸς
ἕνα σημεῖον τῆς δυτικῆς Μεσογείου.
Ὁ Κυβερνήτης κάμνει μῖαν βραχείαν
ἀνακοίνωσιν: ὁ ἐχθρὸς ἐξῆλθεν ἀπὸ
τὸ Γιβραλτάρ, θὰ πρέπει νὰ τὸν συ-
ναντήσωμεν κατὰ τὴν δύσιν τῆς σή-

Ἡ ΝΑΥΑΡΧΙΣ πλέει ὀλοταχῶς ἐπὶ τῆς ἡσυχου πλέον θαλάσσης, δευτέρα ἀποστολὴ εἰς τὸ διάστημα ὀλίγων ἡμερῶν, εἰς ἀναζήτησιν ἐνὸς ἐχθροῦ, πού δὲν ἔχει οὐδεμίαν διάθεσιν νὰ πολεμήσῃ, καὶ προτιμᾷ νὰ κάμῃ στρατηγικὰς ὑποχωρήσεις, σύμφωνα μετὰ τὴν παλαιάν, τώρα, πλέον συνήθειάν του καὶ τὴν ἀποκτηθεῖσαν μεγάλην πείραν.

ΚΑΤΑΔΡΟΜΙΚΑ εἰς γραμμὴν, ἐπὶ ταραγμένης θαλάσσης, πλησιάζουν πρὸς τὰ δεξιά, ἀκολουθοῦντα τὸ προδιαγεγραμμένον σχῆμα ζιγκ-ζαγκ. Ὁ Ναύαρχος εἰδοποίησε ὅτι ἀνηγγέλθη ἐκεῖ πλησίον, ἐχθρικὸν ὑποβρύχιον, καὶ ὅλοι ἐλπίζουν ὅτι αὐτὸ τοῦλάχιστον θὰ δώσῃ σημεῖα ζωῆς καὶ θὰ ἀποζημιώσῃ ἐν μέρει τὴν μακρὰν ἀναμονὴν.

μερον ή κατά την αύγην της αύριον. Καλά λοιπόν, άς δοκιμάσωμεν άκόμη μίαν φοράν και ό Θεός του πολέμου άς μάς βοηθήση. Χρειάζονται άρα γε πολλάι συστάσεις διά νά γίνη μία ναυμαχία μέ τους "Άγγλους; Έν τώ μεταξύ τό πλήρωμα του πολεμικού λαμβάνει και πάλιν θέσιν γυμνασίων. Από τό Γενικόν Έπιτελείον μέχρι των άξιωματικών πορείας, από τό λογιστήριον εις τό μηχανοστάσιον, από τό νοσοκομείον μέχρι των ραδιοηρηρειών, από τους πυροβολητάς μέχρι των υπηρεσιών καταστρώματος και σκάφους, ηλεκτρισμού, μηχανικού, σκοπιών, έκαστος είναι εις την θέσιν του, και σήμεραν επίσης πλέομεν πρός τό πέλαγος, ξαναρχίζομεν νά διαβάζωμεν άγγελίας, νά χαράσσωμεν πορείας, νά λαχταρίζωμεν — χωρίς νά φαινόμεθα — από την χαράν νά ίδωμεν κατά πρόσωπον αυτόν τον έχθρόν.

Ό ύπαρχος ειδοποιεί τόν λογιστήν, ότι πρέπει νά φροντίση νά διανείμη κατά τό έκτακτον εις τους άνδρας της φρουράς, κατά την νύκτα. Καφέ ή κανένα σάντουιτς από μαρμελάδα. "Αν έρωτηθούν οι ένδιαφερόμενοι, δέν ύπάρχει άμφιβολία ότι θα ζητήσουν ψωμί και μορταδέλλαν, χρειάζεται στερεά τροφή. Η θάλασσα είναι ήσυχη, χωρίς πτυχάς, όπως ό ούρανός είναι χωρίς άστρα, ή σελήνη άσπρισε την γήν, πού φαίνεται σαν ν' άποσπάται μέ λύπην, κατόπιν ή θάλασσα την καλύπτει την απομακρύνει και εξαφανίζεται εις ένα φατόν σύννεφον.

Ό χειρισμός της έξόδου είναι τέλειος, ό Κυβερνήτης μου, — τόν θαυμάζω πάντοτε αυτός τας στιγμάς — έξέρχεται από μέσα από τας φράγματα, μέ άπδλυτον κομψότητα, άκριβής όπως ή φωνή του, ψυχρός όπως οι όφθαλμοί του.

Η νύκτα έρχεται πρός συνάντησιν μας μέ ύγρὰ πτερά και ψυχράς θωπείας, δέχεται τας μονάδας, τας περιβάλλει εις τας σκότη της, πού φωτίζονται μόνον από καιρού εις καιρόν, από τας αναλαμπάς της σελήνης, ανάμεσα από τας σύννεφα, πού καλπάζουν πρός μακρυνά καταφύγια. Δέν κοιμούμαι, κρατώ όλάνοικτα τὰ μάτια. άνιχνεύω τό κάθε όμοιον κύμα, τό κύμα τό διάφορον όπου μπορεί νά κρυφθί ή άόρατος έχθρός. Πράγματι έδόθη κάποιος συναγεμμός, κάποιος άντιτορπιλικόν ρίπτει όβίδας βυθού. Ό Ναύαρχος μειδιά στα σκοτεινά, τουλάχιστον γίνεται κάτι.

Άκόμη όμως δύο ήμέραι και δύο νύκται άχρηστοι. Διατί νά διηγηθώμεν και πάλιν τας μακράς ώρας της άναμονής, μέ την έλπίδα ότι τουλάχιστον αυτοί οι "Άγγλοι θ' άποφασίσουν νά δεχθούν την ναυμαχίαν; Δέν αξίζει τόν κόπον, έκουράσθηκα περισσότερο γράφων παρά ταξιδεύων. "Αξίζει μόνον νά επιβεβαιώσω έκ νέου — μέ την καθαράν συνείδησιν της άληθείας — ότι ήμεεις περιδιαβάζομεν ήσυχας την θάλασσαν, κάτω από την ρίνα των.

Τι θα πη προνοητικότητα και στρατηγική όπισθοχώρησις!

ALBERTO MONDADORI

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ τεσσάρων καταδρομικών, πλέει εις γραμμήν παρατάξεως, μέ τὰ άντιτορπιλικά συνοδείας, επί της παραγμένης θαλάσσης. "Επί ήμέρας και νύκτας, ό άγωνιώδης άναζητούμενος έχθρός, κατέστη άόρατος και ή ψυχή των ναυτών είναι δυσारेστημένη και άνήσυχος όπως τὰ κύματα της θαλάσσης, πού μαίνονται περίε των.

Ο ΑΥΤΟΣ σχηματισμός των καταδρομικών, θεώμενος έξ ενός έκ των τελευταίων έξ αυτών, επί του οποίου έν άναγνωριστικόν άεροπλάνον είναι έτοιμον πρός έκσφενδόνισιν, διά νά έκτελέση άνιχνεύσεις. Ούτε όμως και από τὰ ύψηλά, εις μεγάλην άκτίνα όρατότητος, κατέστη δυνατόν ν' άνακαλυφθί ή έχθρός, ό πάντοτε άόρατος.

ΤΕΛΟΣ

Η τιμή εις την μητρότητα «είναι σήμεραν βασικός ήθικός νόμος του Ιταλικού λαού. Και έκαστον έτος, την προηγούμενην την Γέννησιν του "Ιησού, ήμέραν της μητρός και του βρέφους» αι Ιταλίδες μητέρες, αι άναθρέψασαι κατά τόν καλλίτερον τρόπον τας ύπαρξεις των, λαμβάνουν από τόν έθνικόν οργανισμόν Μητρότητας και Νηπιότητος ένα έπαθλον έπιβραβεύον την έπιτέλειαν της ύψηλης των άποστολής. Το έπαθλον, δέν έχει μόνον οικονομικήν άξίαν άλλα και ήθικην και τό καθιστά πολύ ποθητόν από τας Ιταλίδας γυναίκας. "Ιδού ένα ύψηλόν και ευγενές παράδειγμα, διά τὰ άλλα Κράτη.

ΑΙ ΜΗΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Από τινων έτών εις Ιταλίαν καθιερώθη μία ήμέρα διά τόν έορτασμόν της μητρότητας: ή παραμονή των Χριστουγέννων. Είναι έορτή του λαού, του Έθνους, του Κράτους. Είναι μία άστική τελετή, μέ τό βαθύ αίσθημα των θρησκευτικών λειτουργιών. Έγκαθιδρυθείσα από μικρού, είναι ήδη μία παράδοση, τόσον είναι ριζωμένη, έπειδή είναι πρωταρχική και βασική άλήθεια της Ιταλικής φύσεως. Πέραν των συνόρων της Ιταλίας, μία όλόκληρος φιλοσοφική, οικονομική και πολιτική σχολή έμαράζωνε επί δεκάδας έτών τους λαούς της Εύρώπης μειώνουσα τὰ τέκνα, εξασθενίζουσα τας γενεάς και γηγράσκουσα αυτούς όλονέν και περισσώτερον, ως ανθρώπους, ως πνεύματα, ως πηγάς προόδου. Κατ' αυτόν τόν τρόπον, κατεστρέφετο ή οικογένεια, διελύετο ή κοινωνική συνοχή, διεκόπτοντο αι σχέσεις μέ τό μέλλον. Κάθε άτομον άπεμονώνετο έντός του κύκλου των προσωπικών συμφερόντων του, τοι έγωϊσμού του και ή γυναίκα έχανε όλον τό θέλητρον της, τό κάλλος και την δύναμιν της μητρός και υπεχρέωνε τόν κόσμον νά υποβλέπη εις πολυπλόκους μηχανορραφίας, και άνόητους άπαιτήσεις διά νά έπανα-

κατακτήση, μέ πλαστήν δράσιν, τό γόητρον πού έχασε.

Ό Ιταλικός λαός, ήτο ό πρώτος άντιδράσας έναντίον της αίτίας αυτής της καταστροφής της "Ηπείρου μας. Και τό φασιστικόν καθεστώς κατόρθωσε, μέ ένα σύνολον νομοθετικών και κοινωνικών μέτρων, νά άποκαταστήση τους πρακτικούς όρους και τας ήθικάς άξίας του σοβαροτάτου αυτού προβλήματος. Σήμεραν εις την Ιταλίαν, τό νά είναι μία γυνή μητέρα, έγινε καύχημα και υπερηφάνεια ως πράγμα ιερόν, όχι μόνον ως ιδεώδες αίσθημα, τό όποιον είχε πάντοτε ή μητρότης, έμπνεύσασα τας ποιητικές φαντασίας άλλ' ως θερμή σημασία του φυσικού σεβασμού, τόν όποιον ό κάθε άνθρωπος, οιάσδήποτε άνατροφής, αισθάνεται δι' ό,τι είναι πράγματι άνώτερον.

Όρισμένοι υποχρεώσεις σεβασμού καθιερώθησαν διά νόμου: άπαγόρευσις νά υποβάλλωνται αι γυναίκες εις βαρείας εργασίας, υποχρεωτική άποχή από την εργασίαν της έγγύνου γυναικός και διά μακράν περίοδον, πρό και μετά τόν τοκετόν, έγκαθίδρυσεν θάλαμον θηλασμού και άσύλων πησίον των εργοστασίων, χρηματικά έπαθλα διά τους γάμους και τας γεννήσεις.

Ό σπουδαιότερος όμως νόμος, ό προστατεύων την μητρότητα είναι ό ίδρύσας ένα μεγάλον έργον, τό όποιον διά την προστασίαν εκείνων, τους όποιους ό Μουσολίνη δώμασε τας άνωτάτας άξίας της φυλής, συνένώνει υπό την προστασίαν του, γυναίκας και παιδιά και δι' αυτόν τόν λόγον άνομάσθη «Έθνικός Όργανισμός Μητρότητας και Νηπιότητος». Ό οργανισμός αυτός, ό όποιος εις κάθε κοινότητα του βασιλείου έχει τας έπιτροπάς του και τας πατρωνάς του, τους άρραίους και φωτεινούς όίκους του της Μητρότητας και του Νηπιού, συναρμολογεί, εύνει και πραγματοποιεί όλες τας προνοίας υπέρ της μητρός, είτε ως έγγύνου, είτε ως τροφού. Διά μέσου συμβουλευτηρίων, μητρικών συσσιτίων, άσύλων μητρότητας, ό Έθνικός Όργανισμός, βοηθεί έκαστον έτος έκαστονάδας χιλιάδων μητέρων, χωρίς νά ζητή από τας γυναίκας ούδεμίαν άμοιβήν, άν έναντίος δεχόμενος αυτές μέ στοργήν, διά νά παράσχη εις αυτές τας περιποιήσεις του. Εις τας συμβουλευτηριάς, δέν έξετάζονται μόνον αι γυναίκες γονίμου ήλικίας, άλλα διά νά καθίσταται δυνατόν, κατά την διάρκειαν της έγκυμοσύνης, νά παρακολουθούνται και νά βοηθούνται, διά

νά φέρουν αίσίως εις πέρας τόν γλυκόν και παρ' όλον τούτο πάντοτε επικίνδυνον προορισμόν των. Εις τας μητρικάς συσσίτιας όπου άγαμοι και έγγαμοι περιβάλλονται και βοηθούνται κατά την περίοδον της έγκυμοσύνης και την άμέσως έπομένην. Κατόπιν, μετά τόν τοκετόν, ή περίθαλψις εξακολουθεί, όχι μόνον διά τό νεογόνον, άλλα και διά την μητέρα, σύμφωνα μέ τας ανάγκας της. Εις δεικευμένοι ιατροί, μάται, ύγειονομικοί βοηθοί, έπισκέπται εις μεγάλον αριθμόν, είναι διαρκώς έπιστρατευμένοι διά τό έργον αυτό της περιθάλψεως, τό όποιον δέν περιωρίζεται μόνον εις τους έθνικούς οργανισμούς, άλλ' ακολουθεί τας γυναίκας εις τας κατοικίας των, διά νά άντιληφθί τας ανάγκας των και έπιβλέψη την έκτέλεσιν των ιατρικών συμβουλών.

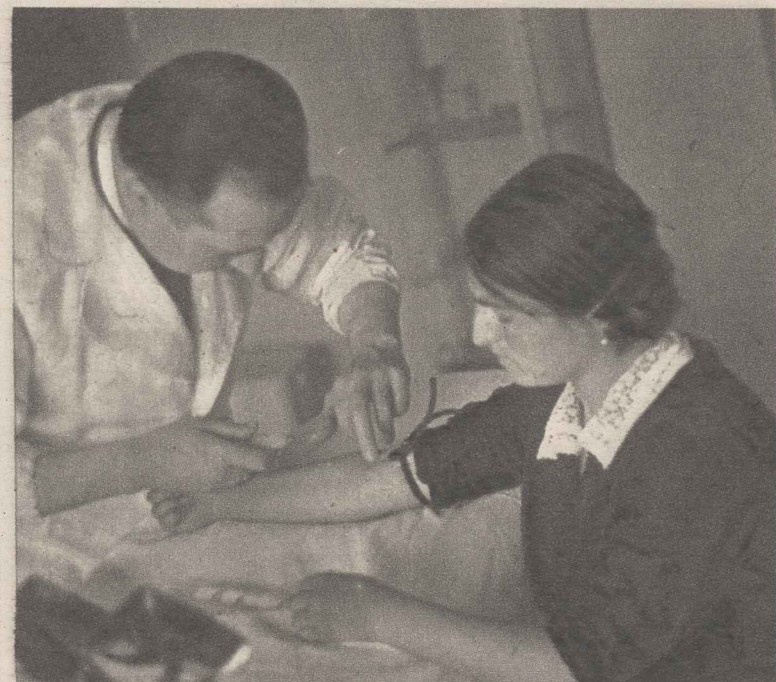
Και άπ' όλην την δράσιν, έπετεύχθησαν άπτά αποτελέσματα ή θνησιμότης των γυναικών, κατά τον τοκετόν και τὰ επιλόχεια, ήλαττώθη δέν φθάνει τό 3 επί τοίς έκαστον, όπως ήλαττώθη έξ άλλου και ή θνησιμότης των νεογεννητόν. Αποτελέσματα ήθικά και κοινωνικά, τὰ όποια άποτελούν την άραιότεραν εκδήλωσιν της ύγειούς πολιτικής των άληθών ίσχυρών λαών.

NICOLA BALISTRERI

άκολουθεί

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ Μητρότητας και Νηπιότητας, δέν περιθάλπει μόνον τὰς γυναίκας τὰς παρούσας, ἀλλὰ καὶ τὰς πατρὸν τὰς συμβουλευτήριας τοῦ. Αἱ μητρικαὶ ἐπισκέπτριαι ἐπισκεπτόμεναι τὰς λαϊκὰς συνουκίας, εὐρίσκουν αἱ

ἴδια τὰς ἐπιτόκους, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀνάγκη καὶ τὰς ὁδηγοῦν εἰς τὸν Οἶκον τῆς μητρός καὶ τοῦ βρέφους. Εἰς τὰ εἰδικὰ περιοδεύοντα ἰατρεία, περιθάλπονται αἱ ὑποφέρουσαι ἀπὸ σοβαρὰς κρυφίας ἀσθενείας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προκαλέσουν μοιραί-

ας βλάβας εἰς τὴν ὑγείαν, τὸσον αὐτῶν, ὅσον καὶ τῶν μελλόντων τέκνων τῶν. Αἱ πρῶτοι γίνονται δεκταὶ εἰς τὰ μητρικὰ συσσίτια, ὅπου παρέχεται εἰς αὐτὰς καθαρὰ τροφή, ἐξασφαλίζουσα τὴν τόνωσιν τῶν γυναικῶν καὶ τὴν ἀναπτύξιν τοῦ βρέφους.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ἡμέραν, εἰς Ἱταλίαν, τῆς «μητρός καὶ τοῦ βρέφους», τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, ὅλον τὸ ἔθνος κινητοποιεῖται διὰ νὰ ἐκδηλώσῃ, με ἀπὸν τρόπον, τὰς τιμὰς τοῦ κράτους καὶ τοῦ λαοῦ εἰς τὰς ἱταλίδας μητέρας. Εἰς ὅλα τὰ κέντρα, τῇ παρουσίᾳ τῶν ἀνωτάτων ἀρχῶν, δέ-

ΕΙΣ ΤΑ ΜΗΤΡΙΚΑ συμβουλευτήρια, ὅπου ὅλαι αἱ γυναῖκες γονίμου ἡλικίας, εὐρίσκουν συμβουλὰς καὶ ἰατρικὴν περίθαλψιν, αἱ ἔγκυοι περιοδικὰς ἐπισκέψεις διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ, τὸσον εἰς αὐτὰς ὅσον καὶ εἰς τὰς ὑπάρξεις τὰς ὁποίας φέρουν, μία καλὴ ὑγεία. Ὅλαι αἱ περιθάλψεις παρέχονται δωρεάν.

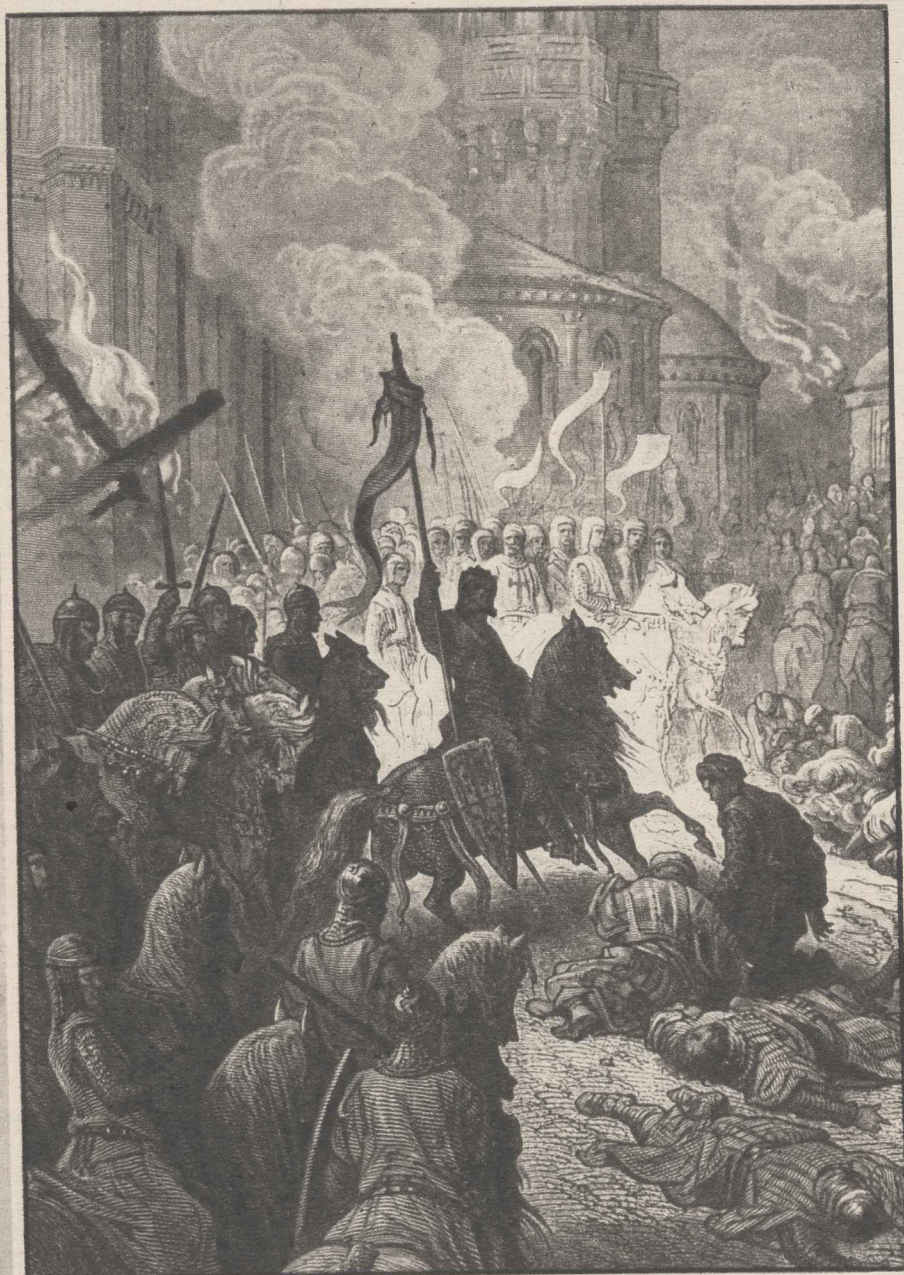

χονται τὰς πλέον ἀξίας μητέρας καὶ ἐγχειρίζουν εἰς αὐτὰς, με ἐπίσημον τρόπον, τὰ δημογραφικὰ ἔπαθλα καὶ τὰ ἔπαθλα γεννήσεων. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ντοῦτσε δέχεται εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Βενετίας τὸ πλέον πολυτέκνον ζεῦγος ὅλων τῶν ἱταλικῶν ἐπαρχιῶν. Εἶναι ἐνδιαφέρον ν' ἀναφέρωμεν, τὸ ἀριθμητικὸν μέγεθος τοῦ συνόλου αὐτοῦ τῆς ἱταλικῆς δράσεως, διὰ τὴν μητέρα καὶ τὸ βρέφος: κατὰ τὴν πενταετίαν, ἀπὸ τοῦ 1936 μέχρι τοῦ 1940, παρεσχέθη περίθαλψις εἰς περίπου ἑννέα ἑκατομμύρια προσώπων (μητέρων καὶ βρεφῶν) καὶ ἐδαπανήθησαν συνολικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν, 655 ἐκ. λιρετῶν.

Η ΚΑΘΕ ΕΓΚΥΟΣ ΓΥΝΗ, εὐρίσκει εἰς τὰ γραφεῖα βοηθείας τῶν συλλόγων πατρὸν τοῦ ἔργου, βοηθεῖαν καὶ προστασίαν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς. Αἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ ἀπέκτησαν ἀμέσως ἐμπιστοσύνην, πρὸς τὰ ὄργανα τοῦ ἔργου καὶ πρὸς τὸ εὐγενὲς δίκτυον ἀνθρωπίνης ἀλληλοβοηθείας.

ΤΟ ΣΥΝΟΛΟΝ τῆς δράσεως τῆς κοινωνικῆς περιθάλψεως τῆς παρασχεθείσης εἰς ἑκατομμύρια προσώπων, ἐπιβάλλει εἰς τὸν ὁργανισμὸν μίαν ὁργάνωσιν τελείαν καὶ δραστήριαν, ἡ ὁποία συνδέει μίαν οἰανδήποτε γυναῖκα με τὸν κοινοτικὸν Οἶκον, με τὸ ἐπαρχιακὸν κοιτάδιον, με τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν.

Η ΕΙΣΟΔΟΣ τῶν σταυροφόρων (4η Σταυροφορία πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἁγίων Τόπων) εἰς Κωνσταντινούπολιν (1204), κατὰ σχέδιον τοῦ Γ. Ντορέ.

Ο ΒΕΝΕΤΙΚΟΣ στρατός, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἑρρίκου Δανδόλου, ἐκπορεύει τὴν Κωνσταντινούπολιν. Συνεπεία τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου ὁ

ἑλληνο-βενετισμός ἀνέπτυξε τὴν δράσιν του - διαρκέσασαν μέχρι τοῦ 1717 - δράσιν ἡ ὁποία διέσωσε τὸ ἑλληνικὸν καὶ χριστιανικὸν πνεῦμα, εἰς τὰ ἐδάφη τὰ ὁποῖα κατόρθωσε νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν μουσουλμανικὴν κατάκτησιν καὶ ἐπέτρεψε εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ διοργανωθοῦν διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀνεξαρτησίαν των.

Ο ΕΛΛΗΝΟ ΒΕΝΕΤΙΣΜΟΣ

Ὅπως ὑπῆρξεν ἑλληνο-ρωμαϊσμός, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὑπῆρξε καὶ ἑλληνο-βενετισμός. Οὐτε ὁ ἕνας οὐτε ὁ ἄλλος εἶναι τύποι. Ἀμφότεροι εἶναι ἱστορικὰ γεγονότα. Ἀμφότεροι ὑπῆρξαν βασικοὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου.

Αἱ μεταξὺ Ρώμης καὶ Ἑλλάδος σχέσεις, περιεγράφησαν ἐφαλαμένως ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς. Οἱ μὲν ὁμιλοῦν μόνον διὰ μίαν μορφωτικὴν ἐπιρροήν, προσδιορισμένην μὲ τὸ γνωστὸν Graecia capta ferum victorem cepit κ.λ.π. Ἡ ἄποψις αὕτη εἶναι ἀπολύτως ἀνεπαρκής. Ἦδη ἀπὸ τοῦ δευτέρου Καραχρδονακοῦ πολέμου, ὁ αὐστηρὸς Κάτων ἐμάνθανεν ἑλληνικά, καὶ κανεῖς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κατηγορήσῃ τὸν ἀγριόχοιρον τοῦ Τίβου διὰ μορφωτικὸν ὀνομισμὸν. Ὁ Αὐγούστος ὁμίλει συνήθως ἑλληνιστὶ, καὶ ἡ πολιτικὴ διαθήκη του ἐγράφη εἰς τὴν ἑλληνικὴν, ἀλλ' ὁ ἴδιος ἐχαρσκήρισε τὸν ἑαυτὸν του ὡς μεγάλον ἡθοποιόν. Ὁ Κάισαρ ἦτο ἀκριβὲς τὸ ἀντίθετον τοῦ ἡθοποιοῦ, καὶ ὅπως διὰ τὸν Κάτωνα, κανεῖς δὲν δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὸν συγγραφέα τῶν «Σχολίων» διὰ μορφωτικὸν ὀνομισμὸν. Παρ' ὅλον αὐτὸ, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύετο, δὲν ἐπρόφερε τὸ πομπώδες «Tu quoque, Brute, fili mi», τὸ ὁποῖον τὸν ἀπεδόθη, ἀλλ' εἶπε μίαν φράσιν πολὺ ἀπλουστεράν, αὐθόρμητον καὶ φυσικὴν: εἶπε, «καὶ σὺ τέκνον;».

Ἄν οἱ Ρωμαῖοι, τὸν διευθυνουσῶν τάξεων, εἶχον τὴν ἑλληνικὴν ὡς δευτέραν τῶν γλῶσσων, εἶχον τοὺς λόγους των. Οὗτοι ἐβλεπον δικαίως τοὺς Ἕλληνας, ὡς τοὺς ἀπ' εὐθείας ἐκπροσώπους τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ,

εἰς τὴν Ἀνατολήν, θεωροῦντες αὐτοὺς ὡς τὴν προηγμένην ἑπαλξίν τοῦ ρωμαϊσμοῦ. Αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε τὸ φαινόμενον τοῦ ἑλληνορωμαϊσμοῦ, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον διετηρήθη μὲ τὴν ἀρχικὴν του οὐσίαν, ἀλλὰ μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Δυτικῆς Ρωμαϊκῆς Αυτοκρατορίας, ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν του, εἰς τὸ ἐξαιρετικὸν ἐκεῖνο πολιτικὸν καὶ πνευματικὸν ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμαϊκὴ Αυτοκρατορία, θαυμασιὰ συγχώνευσις ρωμαϊκοῦ καὶ ἑλληνικοῦ πνεύματος, συνδεθέντων ὁμοῦ διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἐπίσης καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ δευτέρα ἐκδοχή, τὴν ὁποίαν ἔδωσαν οἱ ἱστορικοὶ εἰς τὰς ὁγέσεις μεταξὺ Ρωμαίων καὶ Ἑλλήνων, μίαν ἀπλήν σχέσιν νικητῆς πρὸς ἡττηθέντος, κατακτῆται πρὸς κατακτῆται, δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς οὐδεμίαν ἱστορικὴν πραγματικότητα. Ἡ ὕλική κατακτήσις ὑπῆρξε, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὸν χαρακτῆρα παρὰ τοῦ μέσου πρὸς ὑψηλότερον σκοπὸν, ὁ ὁποῖος ἐπραγματοποιήθη ἀνευ βραδύτητος, ἀπὸ τοῦς ἀμέσους διαδόχους. Τὸ νὰ διέλθῃ τις τὰ σύνορα ἐνὸς κράτους, δὲν σημαίνει πάντοτε κατάκτησιν. Πολὺ συχνὰ σημαίνει, ἂν ὄχι τὸ ἀντίθετον, κατὰ τὸ ἀρκετὰ διαφορετικόν. Μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον, οἱ Ρωμαῖοι ἐπεξήτησαν εἰς τοὺς Ἕλληνας τοὺς πράκτορας καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ πρὸς τὴν ἀνατολήν, καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον τοὺς ἐτοποδότησαν, μὲ ἰσοὺς ὄρους εἰς τὴν αυτοκρατορικὴν κοινότητα τῆς Ρώμης.

Ἡ παράδοσις εἶχε μόλις διακοπῇ, ὡς ἐκ τῆς πτώσεως τῆς Αυτοκρατο-

ρίας τῆς Δύσεως, καὶ συνεχίζετο ἀκόμη ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν Αυτοκρατορίαν, ὅταν ἐπανελήφθη ἀπὸ τὸν ἑλληνο-βενετισμὸν, Εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἡ Βενετία ἐθεώρησε τὸν ἑαυτὸν τῆς, πνευματικὴν θυγατέρα τοῦ Βυζαντίου. Ἡ πρώτη ἀρχιτεκτονικὴ τῆς εἶναι καθαρῶς βυζαντινὴ, ἥτοι ἑλληνο-ρωμαϊκὴ. Ἡ χρυσὴ Βούλλα τοῦ αυτοκράτορος Βασίλειου εἶναι, κυριολεκτικῶς, τὸ πιστοποιητικὸν γεννήσεώς της. Αἱ πρώται σχέσεις μεταξὺ Ρωμαίων καὶ Ἑλλήνων, σχέσεις βιαιότητος καὶ κατακτήσεως, αὐτὸ ὅμως δὲν ἀλλάζει τὸ παραμικρόν, τὸ γεγονός ὅτι, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προετοιμάζεται ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ πεδίου, εἶναι μίαν μεγάλην καὶ γόνιμον συνεργασίαν. Ἦδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κτηνώδους ἐπιθέσεως τοῦ Μιχαὴλ Βιτάλη, ὑπάρχουν εἰς τὸ Βυζάντιον διακόσιαι χιλιάδες βενετοί, ἡ μάλλον ὀπήκοοι τῆς Βενετίας, διότι αὕτη αὕτη ἡ Βενετία, δὲν εἶχε ἀσφαλῶς, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, διακοσίας χιλιάδας βενετούς. Μὲ τὴν 4ην ὁμωσ Σταυροφορίαν, ἰδρύεται ὁ ἀληθὴς ἑλληνο-βενετισμός, διακόσιαι πενήντα ἔτη, πρὶν ἢ ὁ τελευταῖος προμαχὼν τοῦ ἑλληνο-ρωμαϊσμοῦ καὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ εἰς Ἀνατολήν, τὸ Βυζάντιον, πέσει εἰς τὰς χεῖρας τῶν μουσουλμάνων.

Ἡ Βενετία δὲν ἐκράτησε οὐδέποτε τὸ Βυζάντιον, καὶ τὸ γεγονός ὅτι ὁ γηραιὸς Δανδολὸς ἐφόρεσε τὰ ἐρυθρὰ πέδιλα τοῦ Πορφυρογενήτου, δὲν ὑπῆρξε παρὰ μίαν τιμητικὴν τελετὴν, μὲ ὑψηλὴν σημασίαν ὁμῶς. Εὐθὺς κατόπιν, κύριοι τοῦ Βυζαντίου ὑπῆρξαν πρίγκιπες φράγκοι, οἱ ὁποῖοι μὴ ἐννοήσαντες ποτὲ εἰς ποῖαν

μεγάλην κληρονομίαν εἶχον εἰσέλθῃ, τὴν μεταχειρίσθησαν ὡς φέουδον καὶ τὴν ἔχασαν ἀδόξως. Ἐκ τῆς 4ης ὁμῶς Σταυροφορίας ἔμειναν εἰς τὴν Βενετίαν, αἱ Κυκλάδες, αἱ Σποράδες, αἱ Ἰόνιοι, ἡ Πελοπόννησος καὶ ἡ Κρήνη. Εἰς αὐτάς ἡ Βενετία, εἰσῆγαγε τὸν πρωτότυπον πολιτισμὸν τῆς, ταυτόχρονα ζωηρόν, ἀριστοκρατικὸν καὶ ἐλεύθερον, καὶ ἐκ τῆς συνενώσεως τοῦ πολιτισμοῦ τῆς μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ, παρήχθη μίαν νέα μορφή ζωῆς, ἡ ὁποία ἦν ὅπως, καθ' ὅν χρόνον τὸ Βυζάντιον, κυκλοῦμενον πάντοτε καὶ περισσότερο, ἀπὸ τὴν βραδείαν Μουσουλμανικὴν πορείαν, πάντοτε καὶ περισσότερο ἀπομεμονωμένον ἀπὸ τὴν Δύσιν, ἡσθάνετο μετρημένας τὰς ἡμέρας του καὶ ἦτο μάλιστα διὰ τὴν ὑστάτην ἀμυναν. Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Βυζαντίου, ὁ ἑλληνο-βενετισμός ἀνέπτυξε τὴν μεγάλην του δράσιν. Αὕτη συνίστατο εἰς τὴν διάσωσιν τῆς ἑλληνικῆς καὶ χριστιανικῆς ψυχῆς, εἰς τὰ ἐδάφη ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἡ Βενετία ἀπέσπασε ἀπὸ τὸ Βυζάντιον, καὶ ὅπως ἀποδεικνύει σημεῖον ἡ ἱστορία, διὰ νὰ τὰ διατηρήσῃ καὶ ὄχι διὰ νὰ τὰ κατακτήσῃ. Εἰς τὰ ἐδάφη αὐτά, ὁ ἑλληνο-βενετισμός καθυστέρησε τὴν μουσουλμανικὴν κατάκτησιν, μέχρι τῆς ἡμερομηνίας (1717) καθ' ἣν καὶ τὸ τελευταῖον τεμάχιον γῆς τοῦ ἀπεσπάσθη.

Τὸ χροῖς του ὅμως εἶχε συντελεσθῇ καθ' ὅλοκληρίαν. Τὸ 1717 ὁ μουσουλμανισμός ἦτο τελείως κενὸς δυναμείων, καὶ αἱ δυνάμεις του ἐχάθησαν, ἀκριβῶς κατὰ τὸν ἀγῶνα του ἐναντίον τῆς Βενετίας καὶ τοῦ ἑλληνο-βενετισμοῦ. Καὶ δὲν εἶναι ἐκ-

πληκτικόν, διότι ὁ ἀγὼν διήρκεσε πέντε αἰῶνας.

Αἱ σελίδες τῆς ἱστορίας αὐτῆς, εἶναι ἐκ τῶν ἐνδοξωτέρων τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἱστορίας. Ἀρκεῖ νὰ σκεφθῶμεν τὴν μεγάλην ἀμυναν τῆς Κρήτης, ἡ ὁποία διήρκεσεν εἰκοσιτέσσαρα ἔτη, ὅταν μίαν ἑλληνικὴν κυβερνήσιν, ἐδείχθη ἀρκετὰ ἄφρων καὶ ἀνέθνηκε διὰ νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν Κρήτην εἰς τοὺς Ἀγγλους, καὶ αὐτοὶ τὴν ὑπερασπίσθησαν ἀκριβῶς δώδεκα ἡμέρας, μίαν ἡμέραν ἐναντι δύο ἐτῶν τῆς μεγάλης ἑλληνο-βενετικῆς ὑπερασπίσεως. Καὶ αὐτὸ, ἄλλως τε, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τύχη διὰ τὴν Ἑλλάδα, διότι ἂν ὁ Ἄξων δὲν ἐξεδίωκε τοὺς Ἀγγλους ἀπὸ τὴν Κρήτην, αὐτοὶ δὲν θὰ τὴν ἐξέκένουν οὐδέποτε πλέον.

Διὰ μόνον τὴν κατάκτησιν τῆς Κρήτης, οἱ Τούρκοι ἀπώλεσαν διακοσίας χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἐξησθῆσαν εἰς τοιοῦτον σημείον, ὥστε ἡ ἀποσπῆ τῶν ἐκ τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Οὐγγαρίας, δὲν ὑπῆρξε παρὰ μίαν συνέπεια τῆς ἀμύνει τῆς Κρήτης. Αὐτὸς ἦτο ὁ ἱστορικὸς προορισμὸς τοῦ ἑλληνο-βενετισμοῦ: νὰ διατηρήσῃ τὸν εὐρωπαϊκὸν καὶ χριστιανικὸν πολιτισμὸν εἰς τὰ πλέον προχωρημένα σημεῖα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ νὰ ἐξαγαγῇ τὸν μουσουλμανισμὸν εἰς ἐναγῶνα ἀγῶνα καὶ θανατηφόρον, ὁ ὁποῖος τὸν ἡμποδίσαι ἀπὸ τοῦ νὰ πραγματοποιηθῇ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, αἱ ἐσωτερικαὶ ἐρίδες τῆς Εὐρώπης τοῦ εἶχον δεῖξει εὐκολόν: τὴν κατάκτησιν ὁλοκληρῶς τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης.

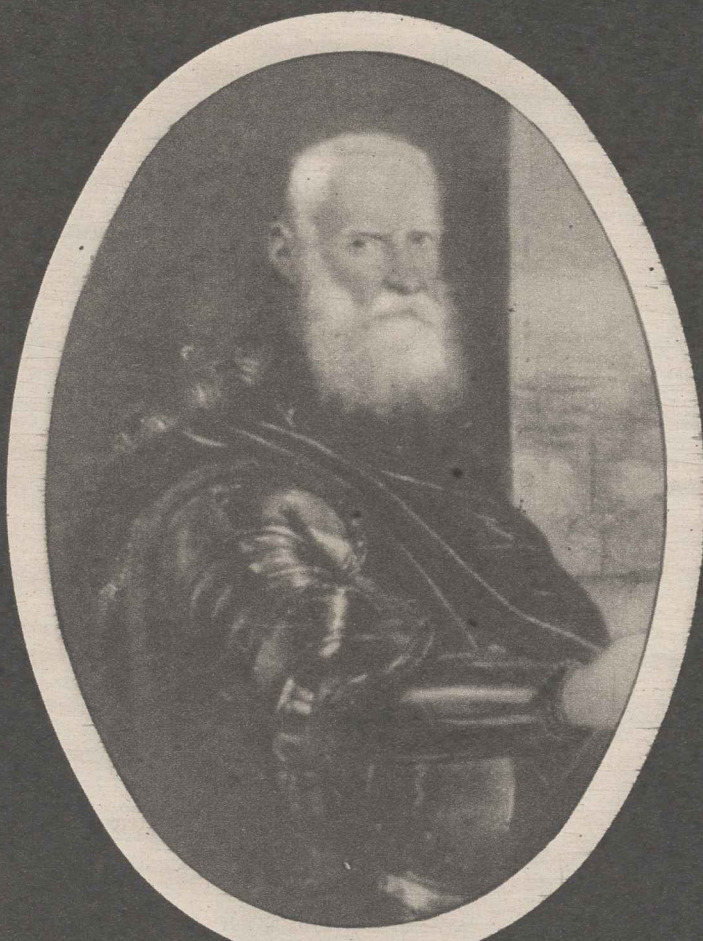
Εἰς τὴν δράσιν τὴν ταύτην, ἡ Βενετία, ὅπως ἄλλως τε καὶ τὸ Βυζάντιον, δὲν εἶχεν οὐδεμίαν βοήθειαν

ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἀπ' ἐναντίας ὅφιστατο συνεχῶς ἐπιθέσεις ἐκ τῶν νάτων, καθ' ὅν χρόνον ὑπερησιζέτο τὴν Χριστιανισμὸν. Ὁ Συνασπισμὸς τοῦ Καμπρέ, ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως, ἕνα ἐκ τῶν μεγαλύτερων ἐγκλημάτων τῆς ἱστορίας τῆς Εὐρώπης. Αὐτὸ ὅμως εὐτυχῶς, δὲν ἦτο ἀρκετὸν διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Βενετίαν νὰ συντελέσῃ τὴν δράσιν της. Ὅταν ἡ σημαία τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ἐξηφανίσθη ἀπὸ τὰς ἑλληνικὰς νήσους καὶ ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, ὁ μουσουλμανισμός ἦτο, ὅπως εἰπώμενος ἦδη, κενὸς δυναμείων, καὶ ἡ καθαρῶς ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ἤρχισε νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ἰδικὰς της. Θὰ ἤδύνατο νὰ καταστῇ αὐτὸ δυνατόν, ἂν ἡ Βενετία δὲν ἦν ὁ μὲν τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν, ἐκ τῆς ὁποίας εἰλκυον, ἐν μέρει τὰς διανοητικὰς της ἀρχάς, καὶ ἂν δὲν ἀφιέρωνε ὅλην τὴν ζωὴν της ὡς ἔθνος, εἰς τὴν ὑπεράσπιν τοῦ ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Πράγματι, μετὰ τὴν πτώσιν τῆς ἐνδοξου Δημοκρατίας, τὰ ἔθνη τὰ ὁποῖα ἐκληρονόμησαν, ἡ μάλλον διεφιλόνικησαν τὴν κληρονομίαν τῆς ἐπιρροῆς της εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία, δὲν ἐπράξαν, διὰ τοῦ ποταποῦ καὶ ἐξοργιστοῦ συναναγωνισμοῦ τῶν, παρὰ νὰ βοηθήσουν, τὴν καταρρέουσάν Ὀθωμανικὴν Αυτοκρατορίαν, εἰς τὸ νὰ διατηρήσῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀπώλῃ εἰς τὴν πραγματικότητα. Καὶ ἂν τὸ εἶχεν ἀπώλῃ, αὐτὸ ὄφειλετο εἰς τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἑλληνο-βενετισμός ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου, εἶχε διατηρήσῃ ἀθήκτους τοὺς προμαχῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ.

CAR. SCAR.

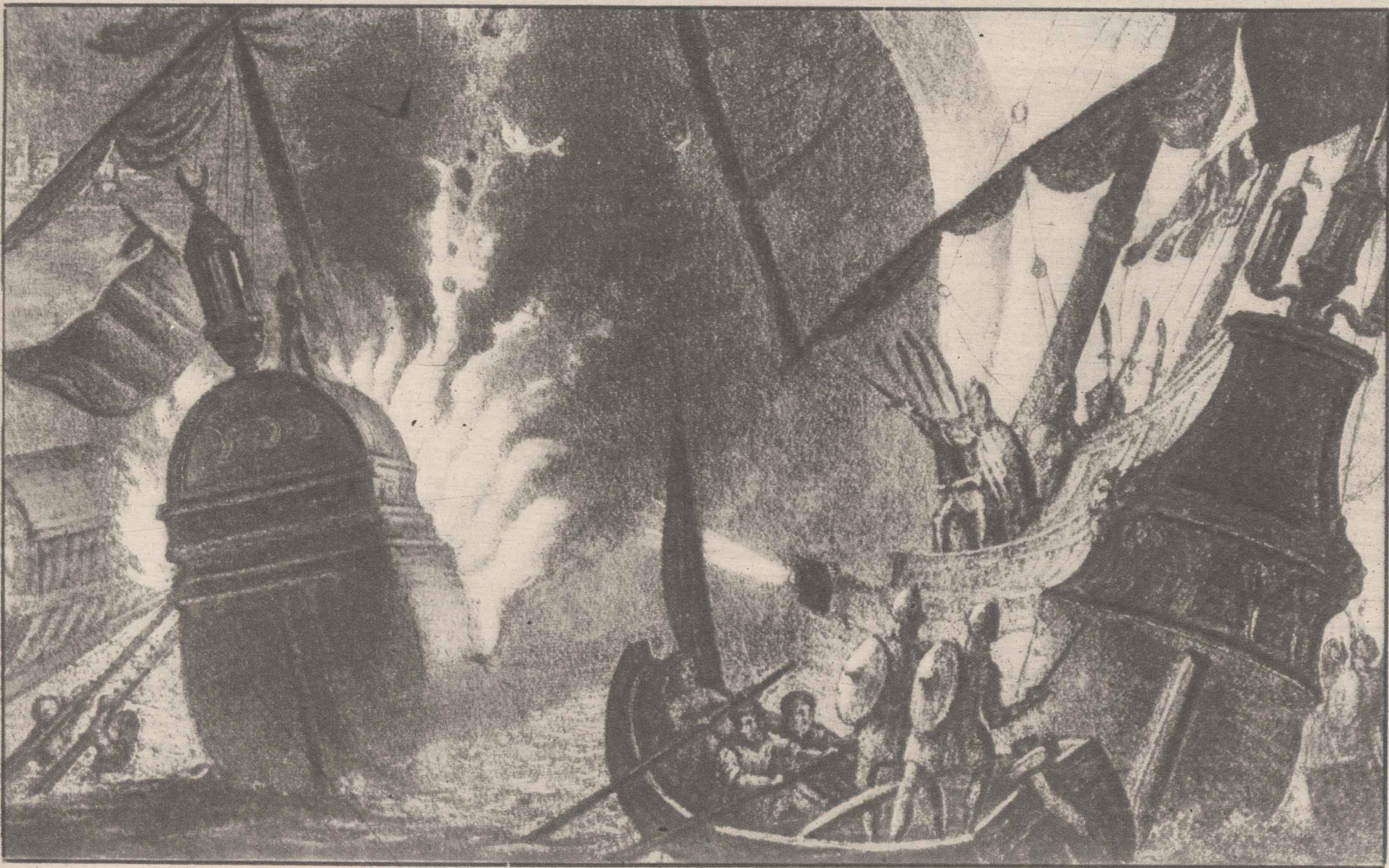

ΑΛΒΙΖΕ 1.ος ΜΟΤΣΕΝΙΚΟΣ.

ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ ΒΕΝΙΕΡΟΣ.

ΟΙ ΔΥΟ μεγάλοι Βενετοί Δόγαι οι ώδηγήσαντες την Βενετίαν εις την δόξαν της Ναυπάκτου, την αποτελέσαν σαθμόν εις την Ιστορίαν του κόσμου.

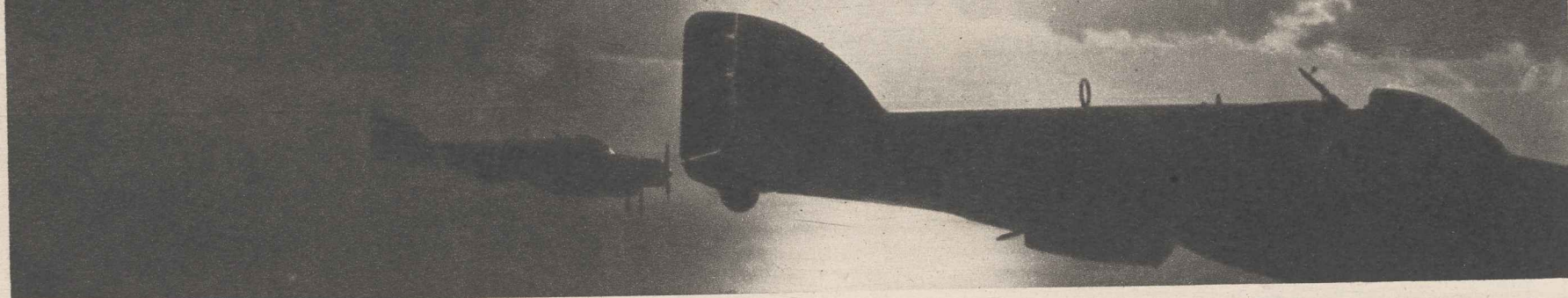

ΕΝΔΟΞΑ κατορθώματα του Δόγη Φραγκίσκου Μοροζίνη, ήρωος της ανδρείας υπερασπίσεως της Κρήτης τὸ 1666. Ὁ Φραγκίσκος Μοροζίνη, μετὰ εἴκοσιν ἔτη ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ «Πελοποννησιακοῦ» διὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ Μωρέως, τὸν ὁποῖον κατόρθωσε ν' ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μαχόμενος νικηφόρως ἐπὶ τέσσαρα ἔτη. Ἡ κατοχὴ τοῦ Μωρέως καὶ τῶν Ἑλληνικῶν νήσων συνετέλεσε εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἡ ΝΑΥΜΑΧΙΑ τῆς Ναυπάκτου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐθουσιάσθη ὁ βενετὸς ναύαρχος Αὐγουστίνος Μπαρμπαρίγκος, κατέστρεψε τὸν θρόλλον τοῦ ἀητήτου τῶν μούσουλμάνων, καὶ ἀνεχαίτησε τὴν περαιτέρω πορείαν των εἰς τὴν Μεσόγειον. Εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ θαυμασιώτερα κατορθώματα, τὰ συντελεσθέντα ἀπὸ τοὺς Λατίνους, διὰ τὴν υπεράσπιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ ἡ κυρία δόξα πρέπει νὰ καταλογισθῇ εἰς τὴν Δημοκρατίαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου, τῆς Βενετίας.

ΔΙΑΤΙ ΒΟΜΒΑΡΔΙΖΕΤΑΙ Η ΜΑΛΤΑ

Ο ρόμβος των κινητήρων γίνεται έκ-
κωφαντικός. Τό ξν κατόπιν τοῦ
ἀλλου, τὰ ἀεροπλάνα γλιστροῦν ἐπὶ
τοῦ πεδίου ἐξορμήσεως, ἀποσπῶνται
ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ καταπνίγονται ἀπὸ
τὴν νύκτα. Πηγαίνουν νὰ βομβαρδί-
σουν τὴν Μάλτα.

Ἡ συνέντευξις, ἄνω τῆς Μάλτας,
εἶναι διὰ τὴν ὥραν Χ. Πρέπει νὰ φθά-
σουν ὅλα ὁμοῦ, ἐκ διαφόρων διεθύν-
σεων, διὰ νὰ παραπληρῶσιν τ' ἀκροα-
ζόμενα ἀερόφωνα καὶ νὰ ἐξαπατή-
τουν τοὺς ραδιοεπισημαντάς. Ἐκα-
στον ἀεροπλάνον ἔχει ἥδη καὶ τὸν
στόχον του. Πιλότος καὶ πυροβολη-
τῆς εὐρίσκονται μὲ τὰ νῶτα των ἡ-
νωμένα σχεδὸν καὶ μὲ τὸ ἀκουστικὸν
μηχάνημα προσηρμωμένον. ἐπὶ τῆς
γλωττίδος.

Ἡ Μάλτα εὐρίσκεται, μόλις εἰς
ἀπόστασιν 95 χιλ. ἀπὸ τῆς Σικελίας.
Κάποτε, θὰ ἦτο ἴσως ἡνωμένη μετ'
αὐτῆς. Ἡ Ρώμη τῆς ἔδωσε τὴν γλῶσ-
σαν τῆς καὶ τοὺς νόμους τῆς, χρι-
στιανὸς ἀπόστολος τὴν ἤθικὴν τῆς.
Εὐρίσκεται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ δρόμου
μεταξὺ τῶν δύο ὠκεανῶν. Ἡ Ἀγγλία
τὴν κατέστησε τρομερωτέραν ἀπὸ τὸ
Γιβραλτάρ καὶ τὸ Χόγκ-Κόγκ. Ἡ
Μάλτα εἶναι τώρα μία ναυτικὴ βάση
πρὸς καταστροφὴν καὶ μία ἀεροπο-
ρικὴ βάση πρὸς ἀχρήστευσιν.

Κάποιος, διαβάζων αὐριον τὸ ἀνα-
κρινωθὲν τῆς Ἀνωτάτης Ἰταλικῆς
Διοικήσεως θὰ διερωτήθη διατὶ ἡ
Μάλτα ἐβomberδίσθη ἀκόμη μίαν φο-
ρὰν. Πῶς δὲν κατεστράφη ἀκόμη.
Πῶς δὲν μετεβλήθη ἀκόμη εἰς καπ-
νίζοντα σωρὸν ἐρείπων. Ἐρωτήματα
εἰς τὰ ὁποῖα ἥδη ἀπαντᾷ πλήρως τὸ
γεγονός, ὅτι ὁ ἀγγλικὸς στόλος ἐ-
δέησε νὰ συσπειρωθῇ ὀριστικῶς, εἰς
τὴν ἀπωτάτην ἀνατολικὴν γωνίαν,
διαφυλάττων τὰς ὁδοὺς τῶν ὑποδυ-

λωμένων καὶ λεηλατημένων Ἰνδιῶν,
ἐκεῖ ὅπου ἡ Τουρκία σχηματίζει μίαν
μεγάλην λαβὴν, εἰς τὴν συνάντησιν
τῶν δύο Ἠπείρων, ὡς γέφυρα (ἀγ-
γυροβολημένη εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ
τὴν Ἀσίαν) διὰ τῆς ὁποίας διήλθον
οἱ μεταναστεύσαντες λαοὶ τῆς ἀρχαιό-
τητας.

Ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐμποδιθοῦν αἱ
ἀγγλικαὶ ναυτικαὶ δυνάμεις ἐπιφα-
νείας, νὰ σταθεύουν εἰς Μάλταν,
νὰ ἀνεφοδιάζονται μετὰ τὴν ἐπιστρο-
φὴν των ἀπὸ τὰς πολεμικὰς τῶν ἀ-
ποστολάς, νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἐπισκευὴ
τῶν πλοίων, νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἀξιο-
ποιήσις ὁλῶν τῶν λεπτῶν ἐξαρτυμά-
των, τῶν ὁποίων ἔχουν ἀνάγκην. Καὶ
τὸ σκοπὸς αὐτὸς ἐπετεύχθη.

Ἡ Μάλτα δὲν ἀντιπροσωπεύει πλέ-
ον διὰ τὰ βρετανικὰ πολεμικὰ πλοῖα,
παρὰ ἕνα «σταθμὸν πρώτων βοηθει-
ῶν», εἰς περιπτώσιν ἀπολύτου ἀνάγ-
κης. Ὁ ἀγγλικὸς αὐτὸς σκορπιός,
ποὺ παραμονεύει εἰς τὰ κατώφλια
τῶν Ἰταλικῶν οἰκίων, τώρα πλέον
δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ βλάψῃ.

Ἡ ἀπόδοσις τῆς Μάλτας καὶ ὡς
ἀεροπορικῆς βάσεως ἐστείρευσε. Πρέ-
πει ἐπίσης νὰ ληθῇ ὅτι ὅψιν, ὅτι αἱ
ἐγκαταστάσεις μίας ἀεροπορικῆς βά-
σεως, εἶναι κινηταὶ καὶ εὐκόλα δύ-
ναται ν' ἀποκρυφθοῦν, ὅτι τ' ἀεροπλά-
να δύνανται νὰ μεταμφιεσθοῦν καὶ ὅτι
εἰς τὴν Μάλταν ὑπάρχουν πολλὰ ὑ-
πόγειοι ἐγκαταστάσεις κ' ἐπομένως
ὅλον τὸ σύστημα, τὸ ἀπαρτίζον μίαν
ἀεροπορικὴν βάση εἶναι πολὺ ὀλίγον
τροπὸν καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ εὐρί-
σκειται ὑπὸ συνεχῇ ἔλεγχον καὶ ὑπὸ
συνεχῇ βομβαρδισμόν, διὰ νὰ κατα-
σπαρῇ τὸ πεδίου τοῦ ἀεροδρομίου
μέ ὅπας καὶ μὲ τοὺς μαύρους κρα-
τῆρας τῶν ἐκκρήξεων, οὕτως ὥστε
νὰ δυσχεραίνεται, τὸσον ἡ ἀπογείω-

σις ὅσον καὶ ἡ προσγείωσις τῶν ἀ-
εροπλάνων. Καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ βομ-
бардίζεται συνεχῶς, πρὸ τῆς ἐκπνεύ-
σεως τοῦ προβλεπομένου διὰ τὴν ἐ-
πισκευὴν χρόνου, μὲ μεθοδικὴν καὶ
συστηματικὴν ἀκρίβειαν. Τὸ αὐτὸ καὶ
ὅταν λαμβάνουν χώραν ἐπιχειρήσεις
εἰς τὴν ἀφρικανικὴν ἀκτὴν, διὰ νὰ μὴ
δύνανται οὐτε ἕνα ἀεροπλάνον ν' ἀπο-
γειωνεῖται ἢ νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὴν
βάσιν του. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ
τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὴν τὴν νύκτα Ἰτα-
λικά ἀεροπλάνα θὰ βομβαρδίσουν
τὴν Μάλταν.

Ἡ Μάλτα τώρα πλέον, δὲν εἶναι
μακρὰ. Εἰς ἴσα διαλείμματα, τ' ἀε-
ροπλάνα ραδιοτηλεγραφοῦν εἰς τὴν
βάσιν. Ὁ λαμβάνων τὰς διαβίβσεις
ξεύρει τώρα ὅτι πρόκειται νὰ εἰσέλ-
θουν εἰς τὴν κόλασιν. Ἡ νῆσος εἶναι
μόλις ἕνα σημεῖον ἐντὸς τῆς ἀπεράν-
του θαλάσσης. Ἐχει μῆκος μόλις 27
χιλιομέτρων καὶ πλάτος 13 χιλ. Οἱ
Ἰταλοὶ ὁμως πιλότοι δὲν ἐλάθευσαν.

Ἐκεῖ κάτω ἦσαν ἕνα ἐρυθρὸν
φῶς ποὺ πάλαι. Μία σκοτεινὴ παῦ-
σις ποὺ ὁμιλεῖ μεταξὺ δύο παλμῶν.
Ἡ Μάλτα ὁμως εἶναι ἀκόμη σιωπηλὴ,
περιμένει. Ἡ διοίκησις τοῦ πύργου
ἐλέγχου εἰδοποιεῖ καὶ διευθύνει τὰ ἐν-
πτήσας ἀγγλικά καταδιωκτικά. Οἱ πι-
λότοι σβύνουν τοὺς κινητήρας των
τοὺς ξαναθέτουν εἰς κίνησιν, διὰ νὰ
ἐξαπατήσουν τὰ ἀερόφωνα καὶ νὰ μὴ
τὰ ἐπισημάνουν. Κινεῖνται ἐξ ὁλῶν
τὰ ἐπισημάνουν. Κινεῖνται ἐξ ὁλῶν
τῶν διευθύνσεων ὅλοι ὁμοῦ. Ἡ Μάλ-
τα παραμονεύει.

Αἰφνιδίως δύο προβολεῖς, ἀνάπτουν
τὰς παραλλήλους δεσμίδας φωτός
των καὶ τὰς ξανασβύνουν. Τώρα τ' ἀε-
ροπλάνα πετοῦν ἐπ' ὀλίγον κατακορύ-
φως, διὰ ν' αὐξήσουν τὴν ταχύτητα

των: ἡ ἀκτὴ ἔρχεται ἰλιγγιωδῶς πρὸς
συνάντησιν των. Καὶ πάλιν αἰφνιδίως
ἀνάβει εἰς προβολεὺς καὶ παραμο-
νεύει τ' ἀεροπλάνα. Περιέβαλε τὸ ἕνα
ἐντὸς τοῦ φωτεινοῦ τοῦ κύκλου.

Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη συγκεντρώνονται
καὶ ἄλλαι παγίδες. Πρέπει νὰ ριφ-
θοῦν ὀλοταχῶς πρὸς τὰ κάτω, ν' ἀρ-
χίσουν οἱ ἐπιβαίνοντες νὰ φωνάζουν
ἐκκωφαντικῶς διὰ νὰ διατηρήσουν τὸ
αἷμα εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος
καὶ νὰ μὴ λιποθυμήσουν.

Τὸ ἀεροπλάνον ἀπέφυγε τὴν παγί-
δα, τὰ καταδιωκτικά ὅμως ἐξορμοῦν
ἐκ τῶν νεφῶν, ὡς ἀσημένια ἔντομα.
Τώρα ὅμως τὰ ἀεροπλάνα κατακρημ-
νίζονται ἐναντίον τῶν στόχων μὲ ἄ-
γριον οὐρλιασμα τῶν κινητήρων καὶ
τῶν πτερῶν. Πρέπει ν' ἀποφευχθοῦν
τ' ἀερόστατα φραγμοῦ.

Πρέπει νὰ τὰ διασχίσουν καὶ νὰ
εἰσέλθουν εἰς τὸ καταχθόνιον αὐτὸ
χάος ποὺ ὀνομάζεται «Ἡ Βαλλέττα»
καὶ νὰ ἐπιπέσουν, ὡς τρομερὰ μετέω-
ρα εἰς στρόβιλον πόνων. Ἐπειτα νὰ
ἐξανύψωθοῦν, παρακολουθούμενα ἀ-
πὸ τοὺς προβολεῖς καὶ ἀπὸ τὰ κατα-
διωκτικά νὰ ριφθοῦν ἐκ νέου πρὸς τὰ
κάτω, μέχρι σχεδὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφα-
νείας τοῦ ὕδατος, καθ' ὃν χρόνον ἡ
Μάλτα εἶναι ἕνας ἀναβρασμὸς ἐκκρή-
ξεων, ἐπὶ τοῦ ὀπλοστασίου, τῶν προ-
κυμαιῶν, τῶν ἀποθηκῶν, τῶν πλοίων.

Τὰς στιγμὰς αὐτάς τὸ πᾶν εἶναι
τύχη. Μία ἀστραπὴ ἐλπίδων καὶ ἄ-
γωνιῶν, φωτὸς καὶ σκιῶν, πόνων καὶ
ἐξάψεων.

Τὸ πᾶν ἐγκτεται εἰς τὸ φῶς τῆς τόλ-
μης. Τὰ πρῶτα ἀεροπλάνα διαβιδά-
ζουν τώρα τὴν ἐπίστροφόν των. Εἰς
τὸ ἀεροδρόμιον ἀνάπτονται φωτεινὰ
ἀλυσίδες. Ἐπιστρέφουν πλησίον τῶν
συντρόφων, ποὺ τοὺς περιμένουν.

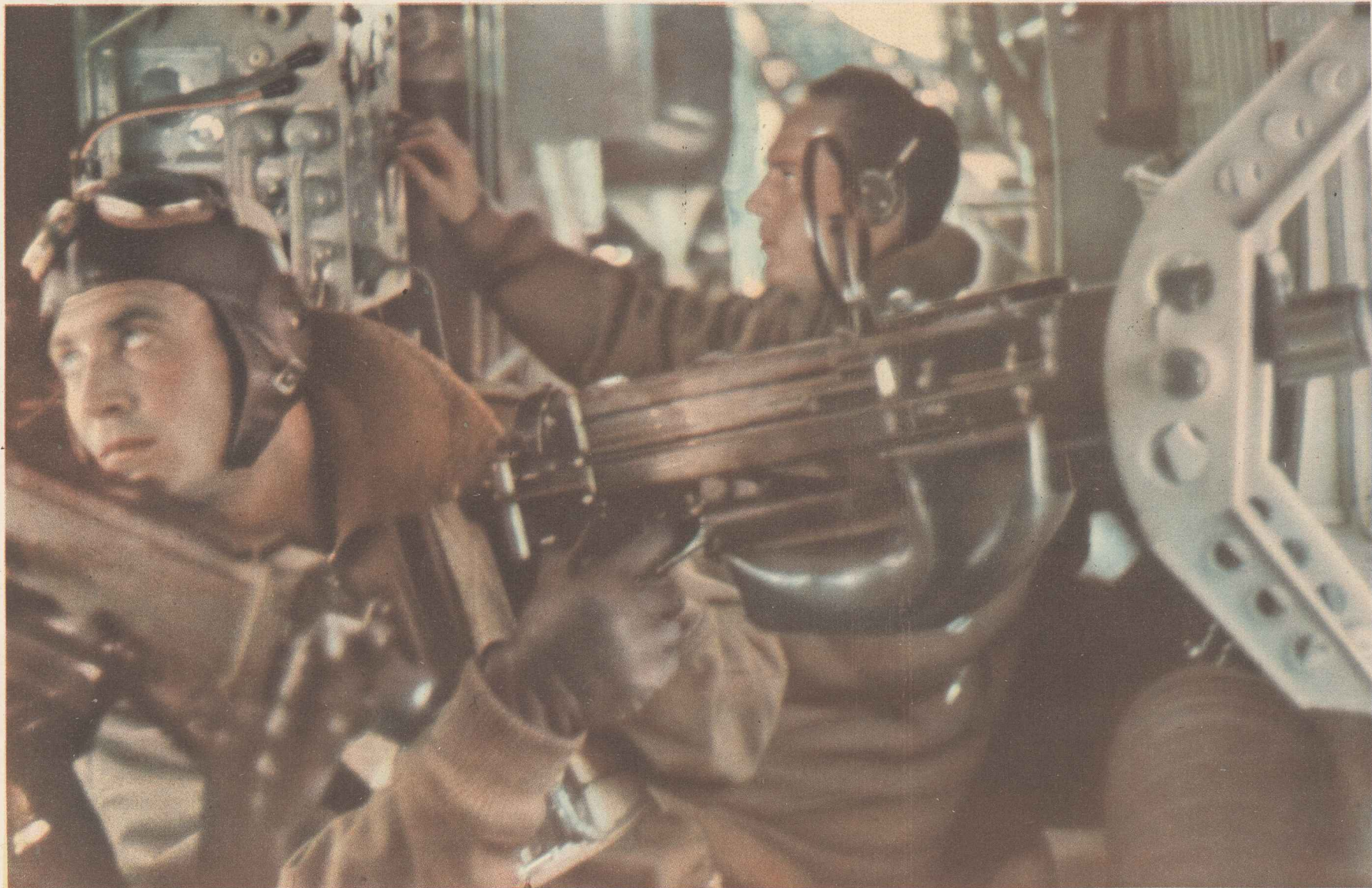
ROBERTO SCHEGGI

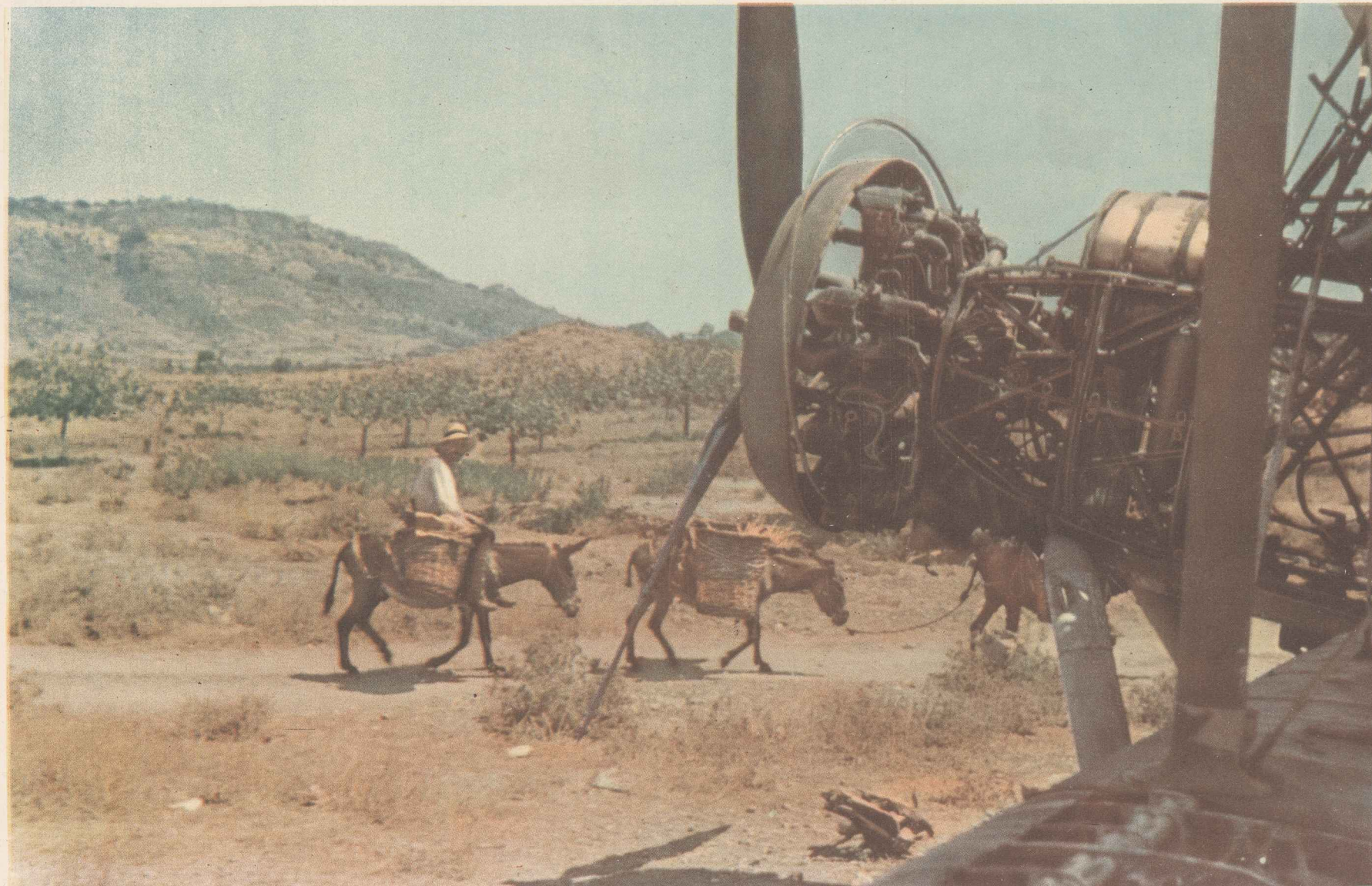
Ο ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ τῶν βομβαρδιστικῶν. Εἰς τὸ περιθώριον τοῦ ἀεροδρομίου, τὰ βομβαρδιστικά ἀναπαύονται. Τὰ τρομερὰ πολεμικὰ ὄργανα
ὑφίστανται τὰς ἀπαραίτητους φροντίδας, ποὺ ἀκολουθοῦν κάθε πολεμικὴν δράσιν. Οἱ ἄνδρες ἐκτελοῦν τὰς ἐπιθεωρήσεις καὶ τὰς ἐπισκευὰς.

ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΤΟΥ ΜΙΚΑΜΠΑ

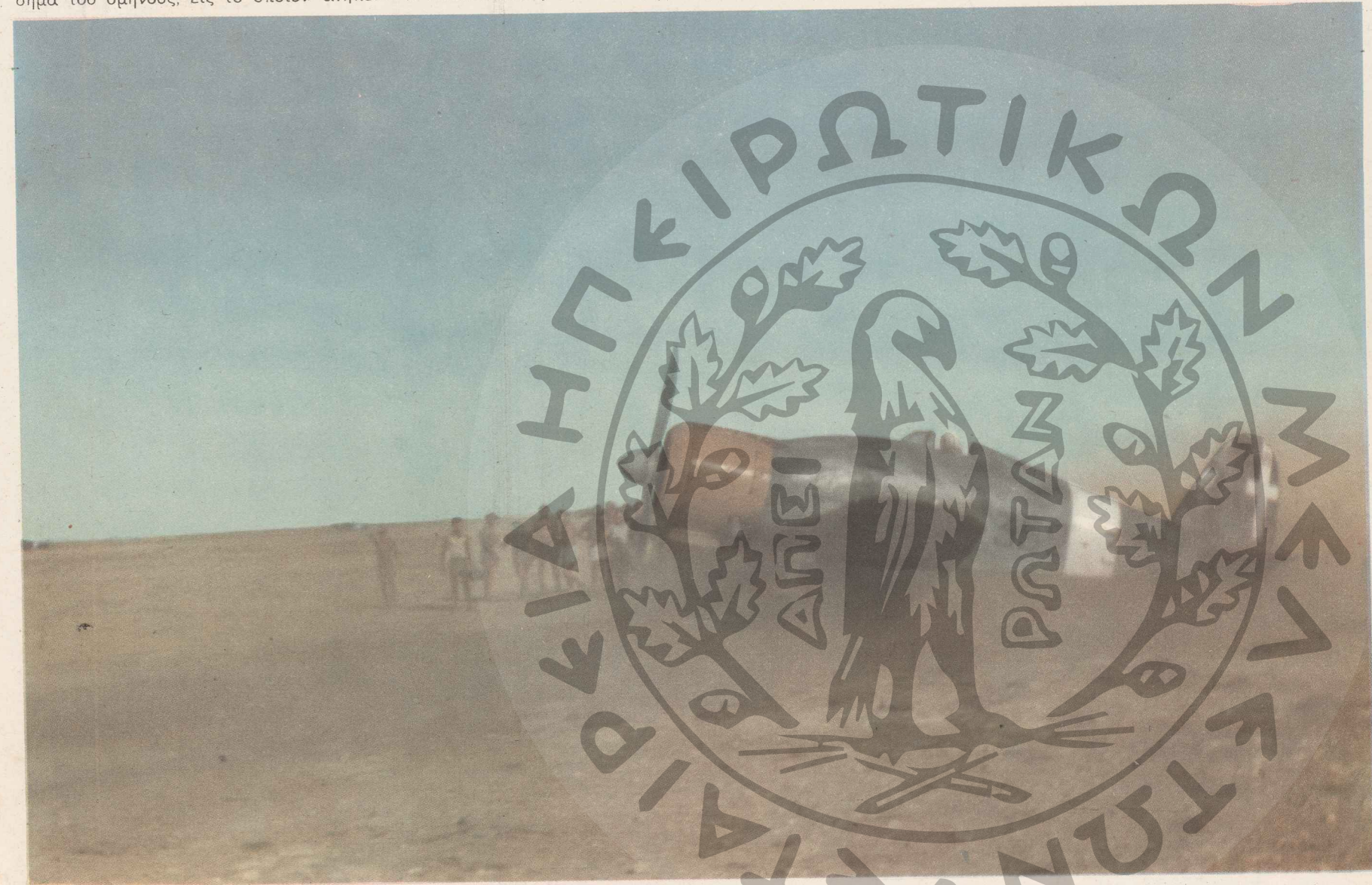
ΕΝ ΠΤΗΣΕΙ ὑπὲρ τὸ ἐχθρικὸν ἔδαφος. Οἱ πιλότοι προσέχουν τὴν πορείαν των, ὁ μυδραλλιοβολητὴς δὲν ἀποσπᾷ τὸ βλέμμα του ἀπὸ τὸ τμήμα τοῦ οὐρανοῦ, ποὺ περιλαμβάνεται εἰς τὴν ὁρατότητά του. Ὁ ραδιοτηλεγραφητὴς αὐρίσκεται διαρκῶς εἰς ἐπαφήν, μὲ τὰ ἄλλα ἀεροπλάνα τοῦ σμήνους.

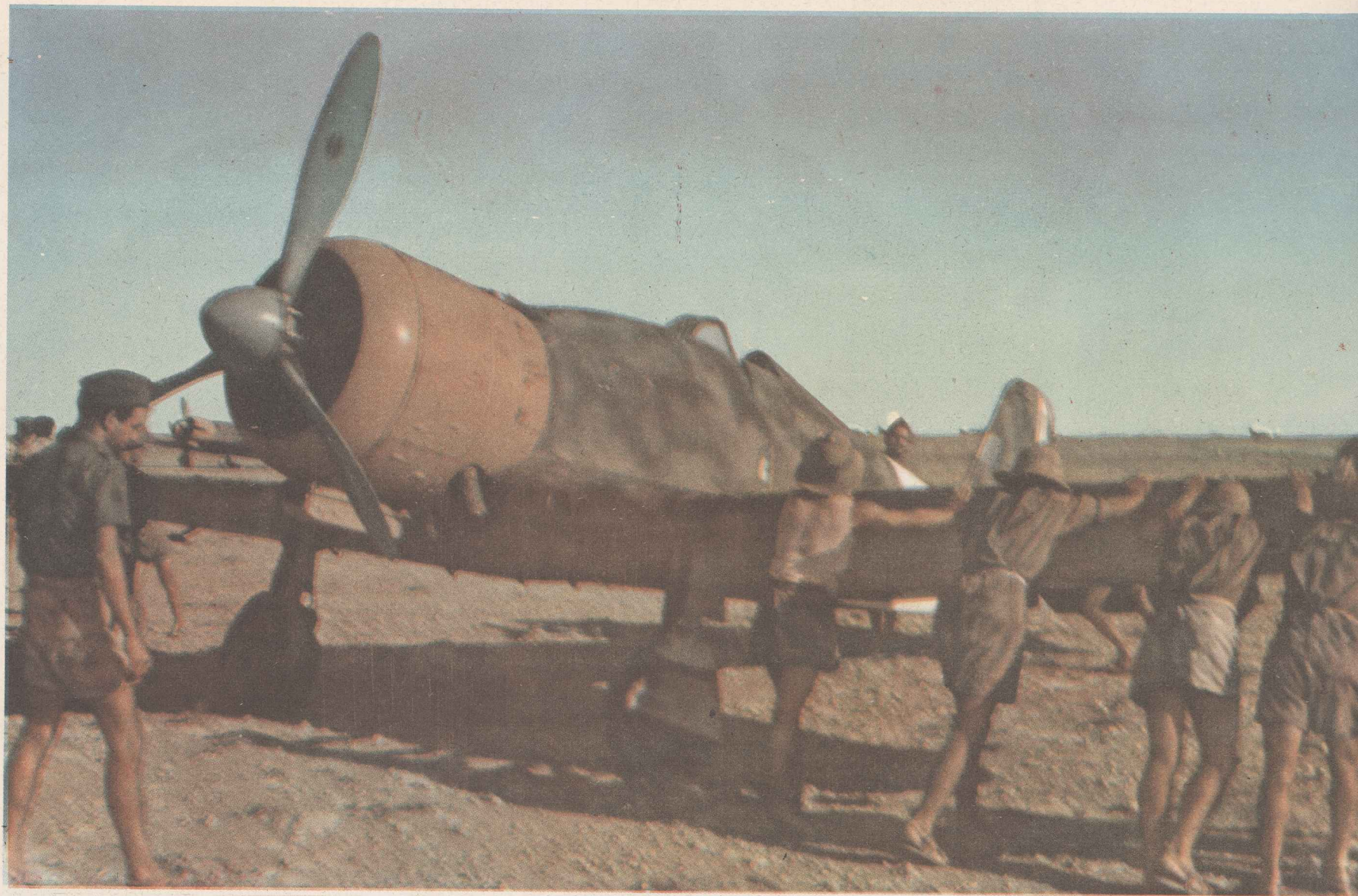
ΕΝΑ ΕΧΘΡΙΚΟΝ ἀεροπλάνον κατερρίφθη. Καθημερινῶς, εἰς ὅλας τὰς ζώνας ποὺ εἶναι θέατρον πολέμου ἢ ἀεροπορικῶν ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν, κάποιον ἀεροπλάνον καταρρίπτεται. Τὸ τρομερὸν ἐπιθετικὸν ὄπλον μετεβλήθη τώρα, εἰς σωρὸν σιδηρικῶν, μόλις ἐπισύρων τὴν προσοχὴν τῶν χωρικῶν.

Ἡ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ διὰ τὴν ἀναχώρησιν. Ὁ πιλότος, πρὶν ἐπιβῇ τοῦ ἀεροπλάνου, προσδένει τὸ ἀλεξίπτωτον. Ἐπὶ τοῦ στήθους του φαίνεται τὸ σῆμα τοῦ σμήνους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει· ὁ κάθε πιλότος εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ διακριτικὸν σῆμα ποὺ ἐνθυμίζει τὰ ἔνδοξα ἀνδραγαθήματα.

ΑΠΟΓΕΙΩΣΙΣ καταδιωκτικοῦ ἄμα τῷ συναγεργῷ. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ ἔφθασε ἡ διαταγὴ ἀναχώρησεως δι' ἄμεσον δράσιν, ἕως τὴν στιγμὴν ποὺ τὸ καταδιωκτικὸν ἀπογειώνεται, παρήλθον μόλις ὀλίγα λεπτά. Ἀνηγγέλη ἐχθρικῶν ἀναγνωριστικῶν πρέπει νὰ ἐμποδισθῇ ἡ δράσις του.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ τῆς διακοπῆς τῆς δράσεως. Τὰ ἀεροπλάνα, μόλις ἐπέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις των, ὑποβάλλονται εἰς ἐπιθεώρησιν. Ἐκτὸς τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ ἐλαίου καὶ καυσίμου ὕλης, μηχανικοὶ καὶ τεχνικοὶ περιποιοῦνται ταχύτατα τὰ ἀεροπλάνα διὰ νὰ εἶναι ἐκ νέου ἔτοιμα.

ΚΑΤΟΠΙΝ πτήσεως, ἐντὸς τῆς καταιγίδος τῆς ἄμμου. Ὁ πιλότος ἐπέστρεψε ἀπὸ δράσιν, ἀφοῦ ἐπέταξε ἐπὶ μακρὸν εἰς τὸν οὐρανὸν ταραγμένον ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς ἀνέμους τῆς ἐρήμου. Εἶναι ἔτοιμος ν' ἀπογειωθῇ ἐκ νέου ἀλλὰ τῶρα διψᾷ. Ἐπὶ δύο ὥρας ἀναμένει τὴν στιγμὴν αὐτὴν τῆς εὐτυχίας.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν γραμμὴν τὴν ὑπερασπιζομένην ἀπὸ τὰ ἰταλικά στατεύματα εἰς Σόλλουμ, εὐρίσκονται καὶ αἱ ἀγγλικαὶ ἐγκαταστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀναταράσσονται διαρκῶς ἀπὸ τὰ ἰταλικά βομβαρδιστικά, τὰ ὁποῖα κτυποῦν μὲ ἀκρίβειαν τὰ σπουδαῖα στρατηγικὰ σημεῖα.

Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΞΥΡΙΣΜΑΤΟΣ

Τώρα τελευταία, γεννήθηκε ένα περίεργο ίδρυμα: μία αθητική και πραγματική σχολή, για όλους τους αντιπροσώπους του ισχυρού φύλου, οι οποίοι επιθυμούν να μάθουν την πιο όρθην τεχνική, διά ν' απαλλάσσονται από το στόλισμα της σιαγόνας (και όχι μόνον της σιαγόνας) με ελάχιστον κόπον και ενόχλησιν... Τέλος ένα είδος πανεπιστημίου διά τούς... αυτοξυριζομένους.

Η πρωτοβουλία, είναι εύκολο να το φαντασθούμε, είχε άμέσως την πιο κολακευτική επιτυχία. Τα μαθήματα που αποτελούνται από θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα, συγχέονται από μεγάλον αριθμόν μαθητών. Καί μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται όχι μόνον άνθρωποι νεαρώτατοι εύρισκοίμενοι ακόμη εις τα πρώτα ξυρίσματα, αλλά και ώριμοι κύριοι με σκληρά γένεια (από εκείνα τα γένεια που μόλις τ' αγγίζει ή λάμα βγάζει σπύρες) βετεράνοι σκεπασμένοι με αμέτρητες μικρούτσικες άμυχες που τας έλαβον κατά την καθημερινήν μάχην εναντίον γενεών και μυστάκων πολύ σκληρών και ζωντανών. Πρό παντός αρχίζουν τα θεωρητικά μαθήματα.

Κατόπιν εξετάζονται οι υγιεινοί κανόνες, ο πρώτος εκ των οποίων επιβάλλει καθημερινόν ξύρισμα, έπισης και έπειδή δι' αυτού του τρόπου το ξύρισμα γίνεται ευκολώτερον και περιωρίζεται αίσθητά ο κίνδυνος του κοψίματος και του γδαρσίματος. Η έλλειψις των υγιεινών κανόνων, περιπλεκομένη από τα κοψίματα και τα γδαρσίματα, είναι δυνατόν να δώση άφορμήν σε άσθeneίας, ένιστε άρκετά σοβαράς, όπως το κοινόν φυμάτιον και ή τριχοφυτική σύκωσις.

Τό φυμάτιον είναι άσθένεια του δέρματος, συναντωμένη συχνά εις τούς νέους, μεταξύ 15 και 25 ετών προέρχεται δε από φλόγωσιν των σεατογόνων αδένων και των θυλακωδών αδένων και φανερώνεται από μίαν άλγεινήν σκλήρυνσιν του δέρματος και από άφθονον έκκρισιν λιπαράς ούσιας.

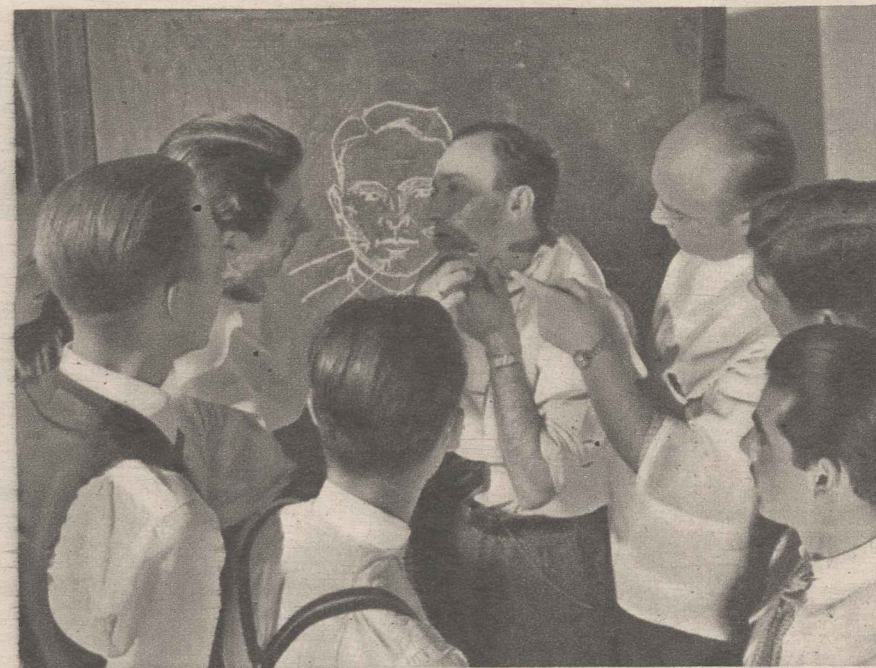
Όταν προετοιμασθούν κατ' αυτόν τόν τρόπον οι άδασεις, αρχίζει ή σειρά των πρακτικών μαθημάτων. Οι μαθηταί κάθονται γύρω από ένα μεγάλο τραπέζι πάνω στο όποιον ύπάρχουν όλα τα χρειώδη διά τό ξύρισμα: ξυράφια κοινά, ξυράφια άσφαλείας, κρέμες διάφορες, πινέλλα, ύγρo και πομάδες, στυπτικά και άποστειρωτικά, λάμες διαφόρου σκληρότητας και έλαστικότητας, καθρέπται σε διαφόρους θέσεις, που άντανακλούν ταυτοχρόνως τό πρόσωπον, από διαφόρους γωνίας και έφ' όσον προχωρεί ή διδασκαλία, επιβάλλει και μίαν ώρισμένην τοποθεσίαν και εξακολουθεϊ ολόκληρος ή διαδικασία.

Έξη ή έπτά μαθήματα άρκοϋν διά να μάθη ο μαθητής νά ξυρίζεται εις την έντέλειαν. Η μέθοδος άπεδείχθη, ως λέγεται, άνυπέρβλητος. Πρόσφατοι στατιστικά μās πληροφοροϋν ότι εις μίαν μεγάλην πόλιν της κεντρικής Εϋρώπης, σχεδόν 53000 είναι οι άνθρωποι που ξυρίζονται σύμφωνα με τούς κανόνες του «Πανεπιστημίου των ξυριζομένων», όπως έβρατίσθη ή περιέργος αυτή σχολή. Καί τίποτα δέν μās έμποδίζει να τό πιστεύωμεν.

G. MON.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΜΑΘΗΜΑ άρχίζει. Ο διδάσκων άποδεικνύει, επί τη βάσει στερεών επιστημονικών γνώσεων και καλών ανατομικών, τούς κινδύνους που μπορεί να προέλθουν από μίαν λαθασμένην τοποθέτησιν της λάμας επί της σιαγόνας, γι' αυτό είναι ανάγκη να ένθυμούνται πάντοτε ότι ή διεύθυνσις των τριχών τείνει πάντοτε προς τό κάτω μέρος, προς την σιαγόνα.

ΤΙ ΣΑΣ ΕΙΧΑ ΕΙΠΗ; λέγει ο διδάσκαλος. Να ποιά είναι τό αποτέλεσμα, όταν έχετε άλλου τόν νοϋ σας όταν εγώ μιλώ. Εις την πρώτην πρακτικήν εφαρμογήν, αυτός ο κύριος άπεδείχθη άπρόσεκτος και τώρα ύφίσταται τās συνεπείας. Τοποθέτησις της μηχανής, σε μία λαθασμένη γωνία των παρειών, θα πη κόψιμο και οι συνέπειες συχνά είναι σοβαρές.

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ έφερε, τώρα πλέον τούς μαθητάς του, σχεδόν εις τό ύψος του. Δυνατόν να δώση μίαν γνώμην στον έναν, να κάμη μίαν έλαφράν παρατήρησιν στον άλλον, αλλά δέν ξεφωνίζει πλέον και ούτε του δίδεται εύκαιρία να χάση την ύπομονήν του. Ακόμη ένα δυό μαθήματα και οι μαθηταί του θα μπορούν να ξυρίζονται τέλεια μόνοι των, χωρίς κίνδυνον.

ΕΧΕΙ ΜΕΓΑΛΗΝ ΣΗΜΑΣΙΑΝ ή επάλειψις του προσώπου με κρέμαν ξυρίσματος. Όποιος προτιμά τό πινέλον, πρέπει πάντοτε να κάμη μίαν πυκνήν σαπουνάδαν, που ύποχρεώνει κάθε τρίخان να στέκεται όρθή έως δτου φθάσει ή λάμα και την κόψη. Είναι όμως πάντοτε προτιμωτέρα μία καλή κρέμα ξυρίσματος, χωρίς πινέλλο, ή όποία ν' αλείφεται επί του προσώπου.

ακολουθεί

ΠΟΛΛΟΙ ΥΓΕΙΟΝΟΛΟΓΟΙ συμβουλεύουν — και τό «Πανεπιστήμιον των ξυριζομένων» θέτει εις εφαρμογήν — τό σκέπασμα του προσώπου με μίαν ζεστήν πετσέταν, εϋθός μετά τό ξύρισμα. Αυτό τονώνει τούς ιστούς του προσώπου, προκαλεί συρροήν του αίματος και δίδει ένα συναίσθημα ευεξίας, όχι μόνον εις τό πρόσωπον άλλ' εις ολόκληρον τό σώμα. Καί με την φάσιν αυτήν τό μάθημα τελειώνει: όποιος δέν έκόπη ποτέ ξυριζόμενος γελά ειρωνικώς για τό ίδρυμα αυτό, τό τόσο φιλανθρωπικόν, όπως τό «Πανεπιστήμιον των Ξυριζομένων».

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ αρχίζει να επωφελείται, από την νέαν μέθοδον πού του ἐδιδάχθη. Ἡ μηχανὴ ἔχει πράγματι τὴν δέουσαν κλίσιν καὶ ὁ κίνδυνος τοῦ κοψίματος ἢ τοῦ γδαρσίματος ἀποφεύγεται. Εἶναι πολὺ χρήσιμος ὁ τριπλὸς καθρέπτης, πού τοῦ ἐπιτρέπει νὰ βλέπῃ μ' εὐ-
 κολίαν τὰς παρειάς του καὶ τὰ σημεῖα ὅπου φυτρῶνουν αἱ τρίχαι.

ΟΧΙ, ΟΧΙ ΕΤΣΙ, λέγει ὁ διδάσκαλος. Θὰ κόψετε τὸ μισό σας πρό-
 σωπο, ἀγαπητέ κύριε, ἀν ἐξακολουθεῖτε νὰ ξυρίζεσθε κρατώντας
 τὴν μηχανὴν εἰς τὴν γωνίαν πού εἰσθε συνειθισμένοι. Δώστε σέ μένα
 τὸ ξυράφι: εἶναι ἀπλούστατο, κυτᾶτε ἐδῶ, ἔτσι, μ' αὐτὴ τὴν κλίσι
 δὲν εἶναι δυνατόν νὰ νὰ κοπεῖτε, καὶ τὸ ξύρισμα γίνεται εὐχάριστον

ΤΑΞΙΔΙ ΜΕ ΑΜΑΞΕΑΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΝ

Ἡ περιοχή τῆς Σιένας τοῦ Γκροσέτο καὶ τῆς Μα-
 ρέμας κατέκτησαν κατ'αὐτὸν τὸν τρόπον, τὴν
 πιστὴν καρδίαν μου καὶ τὸ δ, τι τὰς ξαναβρῆκα
 ὅλας μαζύ, εἰς ἓνα βιβλίον, κατανοημένας καλὰ
 καὶ κατὰ βάθος, μὲ τὰ χρώματα, τὰς γραμμάς
 των καὶ τὰ μαραμένα ἀρώματά των, ἦτο δι' ἐμέ
 ἑορτὴ. Ἀπὸ τὰς σελίδας τοῦ «Ταξίδι μὲ ἀμαξ-
 εων λεωφορείον» (ἔκδοσις χωρική, τοῦ Ἀτίλιο Βαλέ-
 κη, πεζὰ τοῦ Παύλου Τσεζαρίνη) ἀναπηδᾷ μία
 Ἰταλία ἀπὸ τὰς πλέον ἀρχαίας καὶ τὰς πλέον
 πολιτισμένας. Ὁ Παῦλος Τσεζαρίνη ἐνίκησε δι-
 καίως, τὸ 1938 δύο φιλολογικὰ ἔπαθλα μ'ἓνα μόν-
 ον μικρὸν τόμον, πού ἦτο «ὁ ἄνθρωπος στὴ θά-
 λασσα». Ἐγέννηθη συγγραφεὺς, ὅπως λέγεται,
 ἀλλὰ κρίνω ὅτι ἔως σήμερα δὲν ἀνεγνώρισε ὁ-
 λότελα τὸν ἑαυτὸν του. Γράφων μεταχειρίζεται
 ἀκόμη εὐχαρίστως, τὰς παλαιὰς γλωσσικὰς θω-
 πείας, τῆς τοσκανικῆς διαλέκτου, εἰς σημείον ὡ-
 στε ἐγὼ τοσκάνος πολὺ συχνὰ δὲν ἐννοῶ τὰς πο-
 λὺ γευστικὰς ἐκφράσεις του, συλλεγείσας ἀπὸ
 τὴν ζωὴν ἐνὸς τοπικοῦ ἰδιώματος, πού δὲν θὰ ἦτο
 δυνατόν νὰ γίνῃ γλῶσσα. Ὅσαν ἀφορὰ τὰς φι-
 λοδοξίας του, πολλὰς φορές ἱκανοποιεῖται μ'ἓνα
 σχέδιον ταλαντεύμενον μεταξὺ τοῦ «Σιδηρουρ-
 γείου τῶν ἀγρυπνιῶν, καὶ τοῦ «Ἀπαλοῦ τοῦ Ἡεμόνιο»
 (ὅπως εἰς τὸ διήγημα πού δίδει τὸν τίτλον εἰς τὸ
 βιβλίον). Νομίζω ὅτι εἶναι αἱ ὀλιγώτερον εὐτυχεῖς
 στιγμαὶ του: μ'ἓνα ὕψος τοῦ ὀκτακάσια, τὸσον εἰ-
 λικρινές, ὅσον δὲν χωροῦν δυνατὰ ἐκπλήξεις. Τὰ
 ἀποτελέσματα τῆς τέχνης «τῆς μικροτέρας» προε-
 φηληθήσαν πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀρχὴν, δὲν ὑπάρχει
 θεραπεία. Δυνάμεθα μόνον νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν
 ἐξυπνὴν ἀξίαν τοῦ συγγραφέως, καταβληθείσαν
 εἰς τὸ νὰ χρωματίσῃ ὠριμένας ἀπλάς καὶ εὐχα-
 ρίστους ἀνθρωπίνους συγκινήσεις. Ἀπὸ τὴν ἐπο-
 χὴν ὅμως τῶν μικρῶν κηλίδων, δὲν παρήλθον μα-
 ταίως σαράντα χρόνια. Καὶ συνέβη ὥστε ν'ἀναζη-
 τήσωμεν τὸν σημερινὸν Τσεζαρίνη, ἐκείνον πού
 πρέπει νὰ ἔχῃ τρόπους καὶ σκέψεις σημερινάς,
 μίαν ἰδικὴν τοῦ ἐπικαίρου γνώσιν τῆς τέχνης.

Λέγω τῆς τέχνης, διότι ἡ ζωὴ ἐκεῖ κάτω, εἰς
 τὰ χρυσὰ ἐκεῖνα τοπεία, εἶναι ἀκίνητος εἰς
 ἓνα χρόνον ἀναλλοίωτον: καὶ γνωρίζω ἐκ πείρας
 πόσον δὲν εἶναι ἀπολύτως φιλολογικὴ, ἡ θέσις ἐ-
 νὸς Καρδινάλλου εἰς Ταρκουίνια, ἐπειδὴ ἐγὼ ὁ
 ἴδιος εἶδα μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου τοὺς ἐτρού-
 σκους νὰ μοχθοῦν εἰς τὸ Μπαράττι (συμβουλευ-
 τὴν τοποθεσίαν εἰς τὸν Τσεζαρίνη). Καὶ ὁ Γκα-
 βοράνο, ὁ Φυλλονίκα, ὁ Ταλομόνο, ὁ Πορτ' Ἐρ-
 κολε, ἀποτελοῦν πράγματι μίαν αἰωνίαν Ἰταλικὴν
 πεντάδα, τὴν πλέον σιωπηλὴν καὶ στερεὰν
 δόξαν τὴν ὕφισταμένην μεταξὺ ἀρμονι-
 κῶν δοξῶν τοῦ κόσμου. Τώρα, σκεπτόμενος ἐκ
 νέου τὴν ποιητὴν καὶ προφυλακτικὴν ὠραιότητα
 τῶν μερῶν αὐτῶν καὶ τὴν πυρακτωμένην ξηρό-
 τητά των κατοίκων τῆς Σιένας, πού εἰς τὸ βι-
 βλίον ἐκφράζεται μὲ μίαν τελείαν ἀνάμνησιν τοῦ
 Ἀγ. Βερναρδίνου, θὰ ἤθελα νὰ συμπεράνω ὅτι
 ἡ καλλιτέρα πλευρὰ τοῦ Τσεζαρίνη καὶ τὸ μέ-
 λον του εἶναι ἐκεῖ ὅπου ἀπαλλάσσεται ἀπὸ πέ-
 ριγραφικὴν καὶ γραφικὴν εὐχαρίστησιν διὰ νὰ θί-
 γῃ ἀπ'εὐθείας τὴν ὕλην, μὲ ἀνεπίδευτον λεκτικόν,
 μὲ παλμὸν ἡμερολογιογράφου.

Πράγματι δὲ πλησιάζει, εἰς παρομοίας στιγμάς,
 πρὸς ἕνα ἄλλον πατριώτην του τῆς ἐποχῆς του,
 πολὺ προικισμένον, τὸν Μπιλένκη ἀπὸ τὸν ὅποιον,
 κατὰ τὰ ἄλλα διαφέρει πολὺ: ἔχουν ἓνα κοινὸν
 βάθος ρεαλισμοῦ, μίαν συγκεκριμένην ποιητικὴν
 εὐχέρειαν ἡσκημένην ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀνευ με-
 σαζόντων. Ὅταν σκέπτομαι ὅτι ἡ πρώτη μου ἀ-
 νακάλυψις εἰς τὴν τέχνην ἦτο ὅτι ἀντελήφθην
 εἰς τὸν Δάντην, πὼς μετεχειρίζετο ὠριμένα οὐ-
 σιαστικά, ἐπαναδημιουργῶν αὐτὰ εἰς ἀπόλυτον, τό-
 τε μοῦ φαίνεται ὅτι ξεῖρῶ τί μπορεί νὰ ζητήσῃ
 τις ἀπὸ ἓνα τοσκάνον, ἀκόμη καὶ σύγχρονον: μίαν
 ὑποχρέωσιν τῆς ἰδίας φύσεως, κλασικῆς. Ἀκού-
 σατε τὸν Τσεζαρίνη: «Ἐπερνε δύο στάμνες ἀπὸ
 κλαδιά, ἔκλειε τὸ σπῆτι καὶ κατέβαινε στὸν κήπο.
 Ἐκαμε ψύχρα, ξεχωρίζαν τὰ κτήματα μὲς στὸ
 σκοτάδι, ἀπὸ τὴ θέσιν τῶν φῶτων. Στὸ πηγάδι ὁ Σά-
 μπος ἦταν ἐξαλωμένος κατὰ γῆς, κ'ἐγὼ γύριζα τὴ
 βρεμένη ἀλυσίδα, πού τραβοῦσε, παραμονεύοντας νὰ
 φανῇ ὁ γυαλιστερός κουβάς, ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ ἀνοιγ-
 μὰ τοῦ πηγαδιοῦ. Κάποτε ἀκουμπούσαμε στὸ λαι-
 μὸ τοῦ πηγαδιοῦ γιὰ ν'ἀκούσουμε τοὺς ἀγρούς.»

Στάμνες, ψύχρα, κτήματα, φῶτα, ἀλυσίδα νὰ
 ἔνας ὁλόκληρος κόσμος γεμάτος ἀπὸ ἐσωτερικὴ
 ζωὴ καμωμένος μόνον μὲ μίαν σκληροτάτην πί-
 στιν εἰς τὰς λέξεις.

CORRADO PAVOLINI

Νυχτερινὸς φράκτης

Ξάπλωσε σιμὰ σὲ μένα, ἀγαπημένη ὑπαρξή.
 Ἡ νύχτα, τριγύρω, εἶν' ἓνας κουρασμένος
 βάλτος
 πού τριγυρνᾷ μὲ φράχτες τὸ ξαπόσταμα σου.
 Σὰν θὰ σὲ ξεχάσω μένει τουλάχιστο
 σὺς αἰσθήσεις μου ἡ τέρρη τοῦ ἥσυχον ἔπνου
 πού κάμνει τὸ σῶμα σου ἓνα ἀλαφρὸ ἀγαλμα.
 Ροδόχρυσον σὰν τὰ βρεμένα νοῖφαρα
 ἀπ' τὴν αἱματένια ἀντανάκλαση τῆς δόσης,
 ἐπιπλέεις ἀνάλαφρα στὴ νύχτα.
 Ἡ ψυχὴ τρέμει στὰ κλειστὰ βλέφαρα
 σὰν τὴν στεγὴν ἀχτίδα ἀνάμεσα στὰ σύννεφα.

Γρήγορα, ἀνήσυχοι, παρμένοι ἀπ' τὴν
 ἄρπαξη
 ροὴ τοῦ χρόνου, καὶ μεῖς θὰ γυρίσουμε
 σὺς δίνες τῆς μέρας δίχως ἀνάπαυση:
 τώρα ζῇ μέσα μου παλὴρ ἡσυχία ἀνθρώπου
 πού ξαγρυπνᾷ τὴ συντροφίσσα, πού κοιτε-
 ῖται
 καὶ ἀλλάζει σὲ δύναμη τὴ τόση τρυφεράδα της.
 Κ'ἐνὺ ἡ σιὰ γιομίζει τὸ δάσος
 λάμπουν τ' ἀστέρια κοντὰ στὰ κροτάφια
 σου,
 μες στὸ κεφάλι μου οἱ σκέψεις γιορτάζουν.

ADRIANO GRANDE

Ὁ Ἀδριανὸς Γκραντέ ἐγεννήθη εἰς Γένουαν τὴν 1ην Ἰουλίου 1897. Ἐγραφε δύο βιβλία
 «Ποιήματα στὴν Ἀφρική» καὶ «Ἡ λεγὼν Παρίνη». Προηγουμένως εἶχε δημοσιεύσει
 μερικὸς τόνους στίχων. Περίτερες (Τουρίνον 1927). Ὁ Πράσιος Τάφος (Του-
 ρίνον 1930). «Σύννεφα στὴν ὄχθη» (Γένουα 1933). Ἀπὸ τὴν βροχὴν στὸν Ἥλιο (Λαν-
 τσιάνον 1930). Προσφάτως ἐδημοσίευσεν ἑξῆς τὴ Γένουαν (ἔκδοσις Ascaris Τουρίνον).

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ PALAZZESCHI

Ὁ Παλατσέσκη εἶναι ἴσως ὁ μαναδικὸς μεταξὺ τῶν
 συγχρόνων Ἰταλῶν συγγραφέων ὁ μὴ ἀξίων
 ἓνα συμπέρασμα διὰ τὸν κόσμον του, μίαν ἠθικὴν
 πού νὰ θέτῃ τέρμα εἰς τὴν ἥδη γενομένην γνωρι-
 μίαν του ἢ τὴν ἥδη ἐξαντληθείσαν. Θὰ ἐλέγαμεν
 μὲ φαινομενικὸν παραδοξολογισμόν ὅτι ὁ Παλα-
 τσέσκη παραδέχεται ὡς ἰδεώδη ὅρον, διὰ τὸν συγ-
 γραφέα, τὴν οὐδετερότητα τῆς εὐφύας, πρὸς ὁ-
 φελος μῖας «γλυκεῖας σκέψεως» ἡ ὁποία ἀκολου-
 θεῖ τὸν κόσμον καὶ τὰ γεγονότα του, μὲ βλέμμα
 ἡρεμίας καὶ χωρᾶς «Ἐνα παρανετικὸν ἀνθρωπι-
 σμόν, μίαν πρόσκαιρον ἀβλιότητα ὀπνευμίζουσαν αἱ
 παραδειγματικαὶ σελίδες τοῦ συγγραφέως, ὡς ἀ-
 ναπόφευκτα ἐπιθετα τοῦ χρόνου καὶ κάθε βιβλίον
 του περιεῖχε, ἀπὸ τὰς «Πυραμίδας» μέχρι τοῦ
 «Ὁραίου βασιλέως» καὶ μέχρι τῶν πλέον γνω-
 στῶν καὶ ὀψηλῶν παραδειγμάτων τῶν «Τύπων» καὶ
 τῶν «Ἀδελφῶν Ματερᾶση, γλυκύτατα ἐνθύμια, τὰ
 ὁποῖα κάποτε διαρκοῦν περισσότερο ἀπὸ τὸ πρό-
 σωπον πού τὰ ἐκφράζει: δὲν εἶναι ὅμως ποτὲ συμ-
 περάσματα, ὁ διηγηματογράφος δὲν δεικνύει μίαν
 προτίμησιν, μίαν ἐκλογὴν, ἡ ὁποία νὰ εἶναι ἡ
 μορφή ἢ πλέον ἀπ' εὐθείας καὶ ἀσθηματικὴ τῆς
 κρίσεως. Εἶναι πράγματι συμπτωμάτων ὅτι ὁ
 Παλατσέσκη αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ ποικίλῃ
 εἰς τὴν αἰτίαν καὶ εἰς τὴν διάθεσιν, τὰς περιπτώ-
 σεις του, τὰς ὁποίας εἶχεν ἥδη διηγήσῃ, μόνον
 ὅταν αὐτὰ προσοδίσκων πολὺ ἓνα αἰσθηματὸν
 τοῦ ὁποῖο ὁ συγγραφεὺς δὲν ἤθελε νὰ ἐξηγήσῃ κατ'
 αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀλλὰ νὰ τὸν διατηρήσῃ εἰς
 τὴν εὐτυχὴ ἀνεξαρτήσιαν ὅταν τῶν πιθανοτήτων
 καὶ ὅταν τῶν ἀποφάσεων.

Αὐτὸ ἐβεβαιώθη καὶ ἀπὸ τὴν κριτικὴν, ὅτι τὰς
 πλέον ἀνθρωπίνως ἐξηγημένας καὶ καθαράς σελί-
 δας τοῦ Παλατσέσκη, ἀκολουθοῦν σελίδες κυρηγ-
 μένης ἀπιστίας, πολυσυνθέτου εἰρωνίας, σχεδὸν
 πάντοτε πλασταὶ ἂν καὶ μὲ χιοῦμορ. Εἶναι μία

πρᾶξις ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῆς γραπτῆς
 σελίδος, εἰς δύο χρόνους ὡς δράσις καὶ ἀντίδρα-
 σις, καὶ ἀντικαθιστᾷ τὴν ἰσορροπίαν ἐκείνην κατὰ
 τὴν ὁποίαν ὁ συγγραφεὺς ἄλλοτε συντέμνει, προ-
 τρέπει καὶ συγκρατεῖ τὸν κόσμον του εἰς μίαν
 ἐρώτησιν πάντοτε ζωντανήν.

Ἐνα τυπικὸν παράδειγμα μᾶς ἐδόθη ἀπὸ τὸν
 4ον «Τύπον», πού ἔχει ὡς τίτλον «Τὶ πράγμα εἰ-
 χεν εἰσελθεῖ εἰς τὴν οἰκίαν».

Εἰς σελίδας σφοδρὰς, πού φθάνουν εἰς ἓνα συμ-
 πέρασμα πολὺ ὀψηλὸν καὶ παθητικόν, ὡς ἔάν ἡ
 ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ, ἀναγνωρίζῃ τὸν θάνατον ὡς
 τὸν ἀόρατον ξένον, εἰσελθόντα εἰς τὸν οἶκον του
 καὶ τώρα πλέον, μπορεῖ νὰ διακρίνῃ ὅπουδήποτε
 τὸ ἐλαφρὸν βῆμα καὶ ἀναγνωρίζῃ τὰ ἴχνη ἐπὶ
 τῆς ἄμμου, πού ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ μέγαλα, μετριάξει
 τὸν θόρυβον τῶν ἀμαξῶν εἰς τὰ ὅτα τῶν βαρέως
 ἀσθενούντων, ὁ Παλατσέσκη δὲν μπορεῖ ν'ἀποφύ-
 γῃ δύο σελίδας γυμνῶν ἐρωτήσεων καὶ ἀπλῶν ὀρ-
 θολογισμῶν.

Λέγει ἐπὶ λέξει: «Σὺς ἐρωτῶ εἰς αὐτὸ τὸ ση-
 μεῖον...» Ὁ συγγραφεὺς ἀντελήφθη ὅτι ἐξηγήσε
 μὲ τὸν πλέον καθαρὸν καὶ εὐτυχὴ τρόπον τὸ αἰ-
 σθηματὸν: πρέπει νὰ τὸ διακόψῃ. Καὶ εἶναι ἀ-
 ληθινὴ τύχη, ὅτι ἡ διακοπὴ γίνετα ὅταν ὅλα
 ἔχουν ἥδη τυπωθεῖ. Ἐν συγκρίσει ἡ «Κυρά Πα-
 ρίζινα» φαίνεται ὁλόκληρη χυμένη σὲ μίαν περιερ-
 γῃ καὶ ἐλαφρᾷ λύπην, ὑπολογισμένην εἰς ἓνα
 πηγαίνον ἐκείνον ὕψος, χάριν τοῦ ὁποῖο φυσικά,
 διακόπτεται ἡ διήγησις μὲ τὰς ἐρωτήσεις του, πα-
 ρατείνεται εἰς τὰς ἀγάπας του, φορτώνεται μὲ
 τὰς προτάσεις του, καὶ ἀσχολεῖται μακράν, ἐντὸς
 πενθοῦσης ἐκκλήσεως, εἰς τὸ ἐπικάρουν μισοῦρισμα
 τῆς γατίτσας, πού ἦτο εἰς τὴν τσέπην τῆς δεσποί-
 νιδος Φρέουντ. Ἐνθυμούμεθα ἐπίσης πὼς εἰς τὸ
 «Μία οἰκία γιὰ μένα» ἡ παθητικὴ μορφή τοῦ πα-
 τρός, (...ἀκούμπισε τὸν ἄγκωνα εἰς τὴν γωνίαν

του τραπεζιού, στο χέρι το μέτωπον κ' έμεινε έτσι) αντέχει, δια την ακριβή αυτήν εμφάνισιν της, ως ένα φόντο, εις δλόκληρον την εϋλον ζάλην του παιδιού, της γιαιγιάς, επί του φλωρεντιανού εκείνου τοπίου, εύρυνθέντος ταχύτατα από την εκκλήσιαν του 'Αγίου Πνεύματος, έως τας άγροτικάς έπαυλεις των πρεσβυτερειών.

Φαίνεται ότι αι άναμνήσεις, εις τον Παλατσέσκη, έλευθερώνονται χάρις εις την ζώην και εις τας λαμπράς συντομίας από την μνήμην που τας έπλούτισε, με την πολύτιμον διαύγειαν της και που εισέρχονται εις ένα βραχύ παρόν, από το οποίον και ή γλώσσα επίσης έλκει την περιόδον και τοις τόνους από την εύθυμον λάλον άντήχισιν της, και από την φαινομενικήν λανθασμένην διάλεκτόν της.

Υπ' αυτό το νόημα έλέγομεν ότι ο Παλατσέσκη είναι ο μοναδικός μεταξύ των συγχρόνων συγγραφέων, ο μη αξίων ένα συμπεράσμα δια τον κόσμον του: το συμπεράσμα αυτό έλαβε ήδη χώραν εις την μνήμην και είναι μία τελεία άπλοποίησης των ανθρώπων και των μικρών των Ιστοριών, μία μονήρης μελαγχολία των αισθηματικών εικόνων ούτως ώστε ή διήγησις, δια να υπάρξη, πρέπει να την διακόπτη συνεχώς και να τείνη έπεισοδιακώς προς τας «άναμνήσεις». Η μακρά αυτή ζωή, μεταξύ άναμνήσεων και μνήμης, μεταξύ ποιήσεως και πεζού, σημειώνει, δια τον Παλατσέσκη την τύχην του ως συγγραφέως και την νίκην του και επί μιάς ύλης τόσοσιν φιλολογικώς δοκιμασθείσης.

Από την εποχήν του «Πυρπολητηρίου» ή ακόμη γενικώτερον από τα «Ποιήματα υπελογισθη ή όρθή αυτή και άπόκρυφος εμφάνισις του συγγραφέως εντός του κόσμου του. Ήτο ο τόπος του οίστρου του να τοπείον τόσοσιν άφηρημένων ώστε να είναι έτοιμον εις το παραικρότερον άγγισμα χάριτος, σκηνά πάντοτε νέαι δια τους υποκριτάς, δια τους δυστυχείς, δια τας βασιλίσσας, δια τους πρωταγωνιστάς τέλους, του αισθηματικού του μύθου. Ακόμη και εις τα ποιήματα, όταν ήθελεν να χαρακτηρίσουν απ' εύθείας τον Παλατσέσκη, σχεδόν κουρασμένον να καταφεύγη εις την εικόνα των, συνεπαίρασαν μόνον γυνάκας και άποκλειστικάς έρωτήσεις: «Ποιός είναι» «Καθρέπτεις» «Τό ώρολόγιον» «Τό ένδιάμεσον» είναι πράγματι τα όλιγότερον εύτυχη ποιήματα του. Εις τον «Κώδικα του Περέλα» ή μεγάλη εύκνησία του διαλόγου, ή χορική εύρύτης του, δεν έλευθερώνονται από ένα πεζόν συγκεκριμένον, σειραν ανθρώπινων έξαρτήσεων, ούτε είναι δυνατόν έξ άλλου να αναχθούν εις ένα αληθή και πραγματικόν ρυθμόν, έστω και έξωτερικόν, της ποιήσεως. Ήτο άναπόφευκτον ότι ή έπικίνδυνος Ισορροπία μεταξύ εύθείας ζωής και ζωής άποκρύφου, θα ήγγιζε το βάθος της άνωτάτης φαντασίας με τον Περέλα,

και κατόπιν του άπώτατου άλληγορισμού, με τας «Πυραμίδας». Ο Περέλα ήτο ένα χρήσιμον γύμνασμα περισπασμού, όπως δια τον Παλατσέσκη αι «Πυραμίδες» ύπηρεσαν σχεδόν ένα πείραμα επανασκέψεως, μία ταπεινώσις της εύθυμίας του, το «συμπέρασμα» δια πρώτην και τελευταίαν φοράν, που έπεξητήθη με κάθε θυσίαν.

Ο Ρέμο εις τας «Αδελφάς Ματεράς» υποβατάζει με μεγάλην εύκολιαν και με την καθημερινήν εντύφωσιν της ζωής, την παλαιάν και ούδέποτε διαφωθείσαν ήθικην άνεξαρτησίαν του συγγραφέως. Η μνήμη, τα έθιμα, αι συνήθειαι, οι φόβοι, τα φανερά πάθη ή τα άναφθέντα, πυκνούνται εις μίαν ρωμαντικήν και εικονογραφημένην πλοκήν, την πλέον πυκνήν που μάς έδωσε ποτέ ο Παλατσέσκη.

Αν το βιβλίον χάνει αξίαν, εν συγκρίσει προς τους ώραιότερους «Τύπους», έχει μεγαλυτέραν συναχήν έξ άλλου, το συνεχές έπεισοδιακόν χιούμορ των συμβάντων εις την Τερέζαν, εις την Τζιζέλδαν της Νιόβης και της Πάλλης. Αληθινά και πραγματικά έξαρτήματα της μνήμης, οι πρωταγωνιστάι του περιφήμου αυτού βιβλίου, θαυμάζονσιν από τας ίδίας των τας άναμνήσεις, όπως και από αυτήν την ζώην και έλκυόνται συγκεκινημένοι και ταραγμένοι από το αίσθημα της ίδίας των της ύπαρξεως. Η μνήμη με τό ίσον περιβάλλον της, τας κάμνει να τρέχουν φυγαλέας και σιωπηλάς, με τον ώραιον τρόπον του συγγραφέως, που δεν χάνει από το βλέμμα τον Ρέμο του. Το βιβλίον φορτώνεται ζώην έφ' όσον ο τύπος διαλύεται εις την εικόνα και αυτή τυπώνεται με αυτό του: το χρώμα των όριζόντων, προς τους όποιους ο Ρέμο θα φύγη.

Είναι τόσοσιν όρθον να όφειλη ο Παλατσέσκη να εύρη εις την εργασίαν κάθε φοράν την μακράν ζώην του συγγραφέως, διηρημένην μεταξύ της αισθηματικής του έξαρτήσεως και της διαρκούς ειλικρινείας του ανθρώπου που ζή.

«Η 24 Αυγούστου» ή «Ιπποδρομία των άστείων» εις πολλά μέρη εν σχεδία και με ώραίους άστείους τρόπους και με τύπους, φανερόντων ακόμη τον συγγραφέα, τον περισότερον κυριολεκτικώς άνήσυχον και περισότερον ανθρώπινως δοκιμαστήν, που έχομεν ήμεις εις την εποχήν μας. Έναν συγγραφέα ο οποίος παρ' όλον ότι δεν άφίνει άλλην αλήθειαν και άλλο συμπεράσμα παρά την τέχνην του, μάς πείθει πρό πάντος, δια τα σφάλματα και δια την ζώην. Θα ήδυνάμεθα να χαρακτηρίσωμεν τό γλυκύ μειδιάμα του Παλατσέσκη, με τας ίδίας του τας λέξεις που παρουσιάζουν τον «καμπόρυν» της όμωνύμου νοβέλλας του.

«Τό μειδιάμα αυτό, ως έξηγούμεθα καλά, δεν άπευθύνεται εις τον καμπόρυν υιόν, άλλ' εις τους ίδιους υιούς. Ίδου τί θέλει να έιπη. Ήτοιμασθήκατε να γελάσητε μαζί του; - Αυτό είναι που θα δούμε».

ALFONSO GATTO

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

MASSIMO BONTEMPELLI

Εις συγγραφέα, όπως τον Μάξιμον Μποντεμπέλλι, τα σύγχρονα Ιταλικά γράμματα, δεν όφείλουν εύγνωμοσύνην, μόνον δια το εύγενές και σπουδαίον φιλογλικόν του έργον, άλλ' ως ασύτου και δια τον ζήλον, τον όποιον πάντοτε επέδειξεν εις τόνά να τα υπερασπίση ως πνευματικήν κατηγορίαν και ως άπρόσβλητον κτήμα μας. Θεωρουμένη, τώρα πλέον, υπό τόν φώς μιάς, άρκετά Ιστορικής προοπτικής, ή συνεχής διδασκαλία του Μποντεμπέλλι συνοψίζεται έπίσης και υπό την φιλόφρονα αντιφιλογλικήν και άντικριτικήν ιδιότητα, εις τό συνειδητόν και διόλου σύγχρονον κλασικόν αίσθημα όσον άφορά τό ύφος και δια την παθητικήν υπεράσπισιν της φαντασίας, όσον άφορά την δημιουργίαν. Έναντίον των ύπερβολών του λυρισμού με κάθε θυσίαν, τόσοσιν εις την ποιήσιν όσον και εις τα πεζογραφήματα, έναντίον του νατουραλισμού και του ψυχολογισμού του ρωμάντου, έναντίον της συγχίσεως των άρχών της αισθητικής, μεταξύ φιλογλικίας και ζωής. Ο Μποντεμπέλλι διακηρύσσει εις την έπιθεώρησιν 900 την όποιαν διευθύνει, την άνάγκην μιάς αντικειμενικής φιλογλικίας και έλευθερίας από κάθε είδους προτύποθέσεις.

Μολονότι ήτο δυσχερές και παρνούσιάζε πνευματικήν ύπεροχήν, αυτό τό πρόγραμμα, ύπερηγήθη λαμπρώς από τον ίδιον τον Μποντεμπέλλι, ο οποίος επέδειξε εις πολλούς άλλους δια το παράδειγματός του, την όδόν της άναγνωρίσεως και επανερέσεως του έαυτού.

Με μεγαλυτέραν σαφήνειαν τό μαρτυρούν έκτός των «Έντονος ζωής» «Ταξίδια και άνακαλύψεις» «Εργατική ζωή», βιβλία όπως «Γυναίκα υπό τον ήλιον και άλλα είδύλλια», «Η Γυναίκα των όνειρών μας», «Η οικόγένεια του σιδηροοργού», «Στοά των έκσκαφών» «Ο Υιός των δύο μητέρων», «Η Ζωή και θάνατος του Άδρια και τών υιών του», έως τό «Ανθρώποι εις τον χρόνον» και τα τελευταία παραδείγματα συλλεγμένα εις «Τόν γύρον του 'Ηλίου» εις τον όποιον τό ύφος έξαιρετικώς λεπτοσμένον και άσαρκον, φθάνει συχνά την μεταφυσικήν θέλξιν και την παραστατικήν μαγείαν, την όποιαν αυτός ο ίδιος έθεσε ως βάση της αισθητικής του. Και εις τό δράμα έπίσης ο Μποντεμπέλλι έδωσε δείγματα της μεγαλοφυίας του με τα πρωτότυπα δράματα και κωμωδίας του, όπως «Ο φρουρός της Σελήνης» «Η θεά μας» «Μίννια ή άθάνα» που έκφεύγουν και εις τό πεδίο αυτό από τας συμβάσεις του άστικού θεάτρου, δια να δραματίσουν εις τας προτιμωμένας υπ' αυτόν άραιωθείσας ζώνας, όπου ο κίνδυνος φαίνεται ότι είναι ο φυσικός τρόπος της ύπαρξεως του. Μέλος της Ιταλικής Ακαδημίας ο Μποντεμπέλλι, έφερε εις αυτήν, την πάντοτε νέαν έξέσιν των προβήσεών του και τον διαυγή και πιστικόν λόγον του.

BENIAMINO DAL FABRO

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ROBERTO PARIBENI

Από τριάκοντα και πλέον έτών ο Ρ. Παριμπένη, γεννηθείς εις Ρώμην τό 1876, είναι ή ψυχή των αρχαιολογικών εργασιών των έκτελεσθεισών επί του Ιταλικού εδάφους ή εις τό έξωτερικόν. Νεαρώτατος έλαβε μέρος εις άποστολάς έκσκαφών εις στερεάν Έλλάδα και Κρήτην, όταν οι σοφοί Ιταλοί επεχείρουν τό γόνιμον εκείνο έργον που επέτρεψε την άποκάλυψιν του θαυμάσιου πολιτισμού, που ήνθισε εις την ήσυχον κατά χιλιετηρίδας, που προηγήθησαν της καθόδου των Έλλήνων εις την Ήπειρον. Όλίγον βραδύτερον ή Αίγυπτος και ή μακρινή Έρυθραία, έπέσυραν την προσοχήν του Παριμπένη. Εις την Έρυθραίαν ήρχισε έκσκαφάς πλησίον του χωρίου Τζούλα, εις τό σημείο όπου ήγειρέτο ή αρχαία Ατούλης. Ηδη προηγουμένως, εις τό Μαυροβούνιον και την Άλβανίαν σχεδόν άγνώστους μέχρι τότε άπό τας αρχαιολογικάς έρευνας, ο Παριμπένη είχε έπισκεφθή την Δοκλείαν και άναγνωρίση την κατεστρωμένη της ρωμαϊκής όδο, ή όποία από την Έπίταυρον, την σημερινήν Παλαιάν Ραγκούζαν, ώδηγει εις Δυρράχειον. Μετά την εύθυνην της λαζάνης ήγήθη άρχαιολογική άποστολή εις Μικράν Ασίαν, τα άποτελέσματα της όποιας, δια την προϊστορικήν εποχήν, την κλασικήν και την βυζαντινήν, ύπηρεσαν μεγάλης σημασίας. Όταν ή Ιταλική Κυβέρνησις του άνέθεσε την κηδεμονίαν των αρχαιοτήτων του Λάτσιο, αι υπ' αυτόν προσφερθείσαι ύπηρεσίαι εις την μελέτην των εύρημάτων, με τα όποια τό έδαφος της Ρώμης και του Λάτσιο είναι άσυγκρίτως γόνιμον, ύπηρεσαν άπειροι. Έκλεγείς, μεταξύ των πρώτων, άκαδημαϊκός της Ιταλίας, εκλήθη έπίσης και εις την έδραν της αρχαίας Ιστορίας και της αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου του Μιλάνου. Αι αρχαιολογικάς όμως έρευναι, όσον εύρείαι και σύντομοι και άν ήσαν, δεν εξήντηλσαν την δράσιν του Παριμπένη. Έγγραψε ένα τόμον επί του Τρωϊανού και μίαν πλήρη μελέτην επί της βασιλείας και του έργου του άυτοκράτορος αυτού. Η πρόσφορος Ιστορία του επί της Αυτοκρατορίας, από του Όκταβιανού μέχρι του Θεοδοσίου, άντιμετωπίζει τό δύσκολον πρόβλημα της γεννήσεως και της άναπτύξεως της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, και πλαισιώνει τας πολιτικάς πράξεις με μίαν ασφαλή άντίληψιν των οικονομικών, και κοινωνικών συνθηκών του ρωμαϊκού κόσμου. Η καθάρα έκθεσις ένίοτε αξία, κυριαρχουμένη πάντοτε από μίαν ήσυχον Ισορροπία, είναι ή αξία των εργασιών του Παριμπένη. Και ή αξία αυτή ύπάρχει εις όλα του τα έργα, όπως εις την μελέτην επί της Ρωμαϊκής εικόνας, εις την Ιστορίαν της άρχιτεκτονικής της αρχαίας άνατολής, ένός εις των προσφάτων βιβλίων του, όπως και εις τα συγγράμματα του πολιτικού χαρακτήρος. Δεν ήτο δέ και μικρά ή αξία του Παριμπένη, να στρέψη την προσοχήν του εις τα πολιτικά προβλήματα.

D. MUSTILLI

σελ. 30

σελ. 31

ΙΑΤΡΙΚΗ

NICOLA PENDE

Ο Νικόλας Πέντε, καθηγητής της Ιατρικής παθολογίας και κλινικής μεθοδολογίας εις τό Πανεπιστήμιον Ρώμης, είναι διευθυντής του Ινστιτούτου βιοτυπολογίας και ανθρώπινης όρθογεννητικής, τό όποϊόν ίδρυσε αυτός, είναι πρό πάντος κλινικός μεταρρυθμιστής της Ιατρικής, εις έκ των πλέον παραγωγικών Ιδρυμάτων της συγχρόνου νεοποικρατικής σχολής, δηλαδή της σχολής, εκείνης ή όποία έμπνέεται από τας άθανάτους άρχάς του Ίπποκράτους. Σύμφωνα με την σχολήν αυτήν, ο Ιατρός δεν πρέπει πλέον να περιωρίζεται εις την άνάλησιν και την θεραπεία των άσθενούντων μελών, άλλ' όφείλει να διαγνώση όλον τό σύνολον, δηλαδή δλόκληρον τον οργανισμόν του σώματος άπειλούμενον από την άνάπτυξιν της άσθενείας.

Αι μελέται του Πέντε, επί της βιολογίας της ίδιουσσυγκρασίας του ανθρώπου, επί των ανθρώπινων τύπων, μελετηθέντων όχι μόνον από της έξωτερικής ή μορφολογικής πλευράς, αλλά βαθύτερας πλευράς, χυμώδους, βιοχημικής, δυναμικής, άποτελούν τό όρθολογικόν θεμέλιον της συγχρόνου Ιατρικής. Η παγκόσμιος όμως ίατρική του σώματος του Πέντε, συνδέεται κυρίως με τας ένδοκρινικάς μελέτας ή με την έπιστήμη των έσωτερικών έκκρίσεων. Είναι γνωστόν ότι ή Ιατρική όφείλει μίαν ταχείαν άνάπτυξιν και εύρυσιν όριζόντων, εις την άνακάλυψιν των ούσιών εκείνων, αι όποία παραγόμεναι από ώριμμένους αδένους, εκχύονται απ' εύθείας έντός του αίματος ρυθμίζουσαι, με την άμοιβαίαν και άρμονικήν δράσιν των, όλες τας συνθέτους ένεργείας του οργανισμού. Ο Πέντε περιέγραψε την άσθενικήν συνδρομήν (απόσπασμα της μυϊκής δύναμειος) δι' άνεπαρκείαν των ένινεφριών αδένων, άσθένειαν την όποιαν ο Wiesel της Βιέννης άποκαλεί Pendskrank (άσθένειαν του Πέντε). Πολλά είναι αι έπιπεθούσαι από τον Πέντε και νοσημότης εις τό πεδίο της παθολογίας, θα περιορισθώμεν όμως εις τό να υπενθυμίσωμεν ότι προσδιώρισε κλινικάς τας διαφόρους ένδοκρινικάς ίδιουσσυγκρασίας και πρό πάντος την ύπεργεννητικήν ίδιουσσυγκρασίαν, (ύπερενέργειαν του θυμού συνδυασμένην από βραδύτητα πνευματικής και γενεσιακής άναπτύξεως εις τους έφήβους). Την τελευταίαν αυτήν μορφήν νοσηρότητας ο Πέντε την καταπολεμά επιτυχώς δια της ραυτικήςθεραπείας του θυμού. Μία πραγματική έφεύρεσις έκτεκράθη εις μίαν πρόσφορον συζήτησιν του διεθνούς χειρουργικού συνεδρίου των Βρυξελλών (1938), ήτο δέ αυτή ή θεραπευτική του μεθόδου, δια την ουσιαστικήν ύπερέντασιν,

Εις την Ιταλίαν θεωρείται ως πρωτοπόρος και ως διδάσκαλος και άσφαλώς όλος ο κόσμος δεν είναι δυνατόν παρά ν' άναγνωρίση την γόνιμον όδόν την όποιαν έχάρσα.

GAETANO BALDACC

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

MARIO CAMERINI

Δέν είναι χωρίς σημασίαν τό γεγονός ότι ο Μάριος Καμερίνη, ήρχισε τό κινηματογραφικόν του στάδιον μαζί με τον Αύγουστον Τζενίνα. Υπήρχε άναλογία μεταξύ των δύο ίδιουσσυγκρασιών. Δέκα έτη όμως άργότερα και αείφινδως, έπειτα από μίαν ταϊνίαν (Σιδηρογραμμές), που δεν άφισε να ύποπτευθών τίποτα, άνεκαλύφθη ός τον Καμερίνη με τό «Φίγκαρο και ή μεγάλη ήμέρα» ή πιό ζωντανή φλέβα του και πιό Ικανοποιητική, ένα έλαφρό χιούμορ, μία εύγενής ειρωνία, λίγο μελαγχολική, τό μικροαστικόν κόσμου. Ένα χιούμορ που έταίριαζε καλά με τό διηγηματικόν ύφος του σκηνοθέτου, ύφος κομωμένο από έλαφρούς τόνους που δεν έμβαθύνει ούτε λύπας ούτε πάθη ούτε χαράς.

Παρ' όλον ότι ή γνώσις του επαγγέλματος επιτρέπει εις τον Καμερίνη ν' άντιμετώπιση οίονδήποτε θέμα (άπόδειξις «Η μεγάλη πρόσκλησις» στο όποϊον άντεμετώπισε ακόμη και τό ήρωϊκόν θέμα, και τό «Έγγραφο») ή άπλοστέρα φύσις του τον ξανααδηγή στόν άστικόν κόσμον, που τον άναλύει σ' όλα του τα μέρη με προσποιητήν καλοκαγαθίαν, εις την πραγματικότητα όμως με κριτικήν νηνρίαν και ήθικολογούσαν.

Ένιοτε τό χιούμορ ύποχωρεί εις τον Καμερίνη, ένώνον ένός θερμού νοσταλγικού αίσθηματος. Και τότε πραγματοποιεί μίαν ταϊνίαν, όπως «Μία ρωμαντική περιπέτεια» μίαν Ιστορίαν που μοιάζει σχεδόν μύθος, διηγημένος με γλυκύτητα και μελαγχολίαν.

Τό μεγαλυτέρον όμως έργον του Καμερίνη, είναι οι «Μελλόνυμοι» ή πλέον πρόσφορος ταϊνία του, από τό λαϊκώτατον μυθιστόρημα του Άλεξάνδρου Μαντζόνι εις την όποιαν ήρωσαν τα ήθικά και ανθρωπιστικά προσόντα του, έκτός από την διηγηματικήν του Ικανότητα.

Τό γεγονός είναι ότι ο Καμερίνη δεν άρχίζει τό γύρισμα μιάς ταϊνίας, άν δεν έμελέτησε όλες τας παραμικράς του λεπτομερείας. Προτιμά να έχη καλά θέματα (μεταξύ των προτιμωμένων του συγγραφέων είναι ο Πιραντέλλο, ο Φρακαρόλι, ο Τζιακόζα, ο Μπιανκόλι, ο Ουάλας, Άλαρσόν και τώρα ο Μαντζόνι) άγαπά τας άκριβείς και εύσυνειδητούς σκηνογραφίας, δια τας όποιας περιεστοχίση πάντοτε από πρώτης τάξεως συγγραφείς (Σολιντάι, Λουγκανέζο, Πάττι, Καστελλάνη, Περίλλη, Πανούντοιο, Σολάρη) μερικά τών όποιων συνεργάσθησαν μαζί του επί μακρόν διάστημα πρός άμοιβαίον ύφελος. Έκτός αυτού έχει τό μεγάλο προσόν να κάμνη τους ήθοποιους ν' άπο, δίδουν τό καλλίτερον της τέχνης των.

Οι καλοί ήθοποιοι έτελειοποίησαν μαζί του τα προσόντα των, οι μέτριοι παρουσιασθήσαν πειστικοί και δι' αυτό δυνάμεθα να ειπωμεν ότι αι ταϊνίαι του Καμερίνη έρμηνεύονται πάντοτε πολύ καλά.

DOMENICO MECCOLI

ΡΕΓΚΑΛΔΗ ΚΑΙ ΣΟΛΩΜΟΣ

2

«Ο Σολωμός έμελέτα τα δημοτικά τραγούδια και ίδιώς τα κλέφτικα. Όταν έταξίδευσα ανά την Άλβανίαν, ο άξιότιμος Μανούσος, γνωστός ποιητής και φίλος του Σολωμού, μου έδειξε ένα άντίτυπον των δημοτικών τραγουδιών που έμάζευσε και μετέφρασε γαλλικά ο διάσημος Φωριέλ. Τό άντίτυπον αυτό, που άνηκε επί πολλά έτη εις τον Σολωμόν, ήτο γεμάτο από ίδιοχείρους σημειώσεις του ποιητού, ο όποιος ήννόει να δημιουργήση επάνω εις αυτά την νέαν ποιήσιν της πατρίδος του, δηλαδή να φέρη εις τόν ρυθμόν της τας δυνατό αίσθηματά του λαού, έξευγενισμένα από την τέχνην.

Εις τό Πανεπιστήμιον της Παβίας ο νεαρός Σολωμός άπέκτησεν ακόμη μεγαλειτέραν μόρφωσιν συναναστρεφόμενος τους ανθρώπους οι όποιοι κατά την εποχήν εκείνην είχαν μεγάλην φήμην εις τα γράμματα. Έγνώρισε τον Τζιροντάνη και τον Μόντη, τους δύο κορυφαίους εις τον πεζόν λόγον και την ποιήσιν άνδρας της Ιταλίας. Έπίσης έγνώρισε και άλλους πολλούς ποιητάς και λογίους μας, δια τους όποιους, εις τας συναναστροφάς του, διηγείτο πολλά περίεργα και άνέκδοτα.

«Ο Μόντη, μου έλεγε, είναι ένα σύννεφο δυνατό χρωματισμένο! «Και μίαν άλλην ήμέραν, έπανερχόμενος εις τό αυτό θέμα, μου έιπε:

«—Δι' έμέ ή ποιήσις είναι ή λογική μεταβαλλομένη εις εικόνας και αίσθηματά, ένδ ο Μόντη έδιδε εικόνας που δεν είχαν σχέση με την λογικήν, εικόνας αι όποια είχαν ληφθή από τα βιβλία και όχι από την φύσιν!

«Ο Σολωμός από τους νεωτέρους Ίταλούς ελάτρευε τον Μαντζόνι. Δεν παραδέχτο έξ άλλου ότι έστεκε εις τόν Λεοπάρδη ο τίτλος του «Μεγάλου Ποιητού». Τόν έθεωρούσε όμως ως μεγάλον φιλόλογον.

«Συχνά όταν τό ώμιλούσα δια τον Λεοπάρδη, ο Σολωμός έφώναζε:

«—Είναι θολός ο Λεοπάρδη.

«Μίαν ήμέραν παρουσίασα εις τον Σολωμόν έν ποιήματά του μεταφρασμένον εις την Ιταλικήν από ένα Βενετόν, όχι έπιδέξιν σκαλιστήν στίχων, άλλα μορφωμένον και γνώστην της έλληνικής. Την άλλην ήμέραν ήρώτησα τον Σολωμόν αν έδιάβασε την μετάφρασιν:

—Διάβασα δέκα στίχους μου έιπε.

—Γιατί όχι δλόκληρον; τον ήρώτησα.

—Διότι, άπεκρίθη άποφασιστικά, ο άνθρωπος δεν παραστέκει εις την δολοφονίαν του έαυτού του!»

Διά τον Σολωμόν έγραψε ο Ρεγκάλδη έπίσης και μίαν έπιστολήν προς τον Έλληνα ποιητή και στενόν του φίλον, εις τας Άθήνας, Γεώργιον Ζαλακώσαν.

Ο Ζαλακώστας είχε περάση τα πρώτα χρόνια της νεότητός του εις την Ιταλίαν και ήγάπα την Ιταλίαν και την γλώσσαν της. Εις τας Άθήνας όπου ήλθε ο Ρεγκάλδη, εύρε μεγάλην ύποστήριξιν από αυτόν. Όταν έφυγε έπιστρέφον εις την Κέρκυραν, ο Ρεγκάλδη του έστειλε έπιστολήν, την 14ην Σεπτεμβρίου 1831, εις την όποιαν μεταξύ των άλλων τό έγραφε και δια τον Σολωμόν:

»Θά ήθελες να σού όμιλήσω δια τον Δ. Σολωμόν. Και δια να Ικανοποιήσω την έπιθυμίαν σου θά σού πώ ότι ή συναναστροφή του είναι ένα θαυμαστόν σύνολον από ποιήσιν και κριτικήν. Εις την όμιλίαν του λαμποκοπούν συχνά μεγάλα εικόνες και όταν άρχίζει να συζητή, δια τους συγγραφείς, οιασδήποτε έθνικότητος, τους άνατέμει με σπανίαν μαεστρίαν.

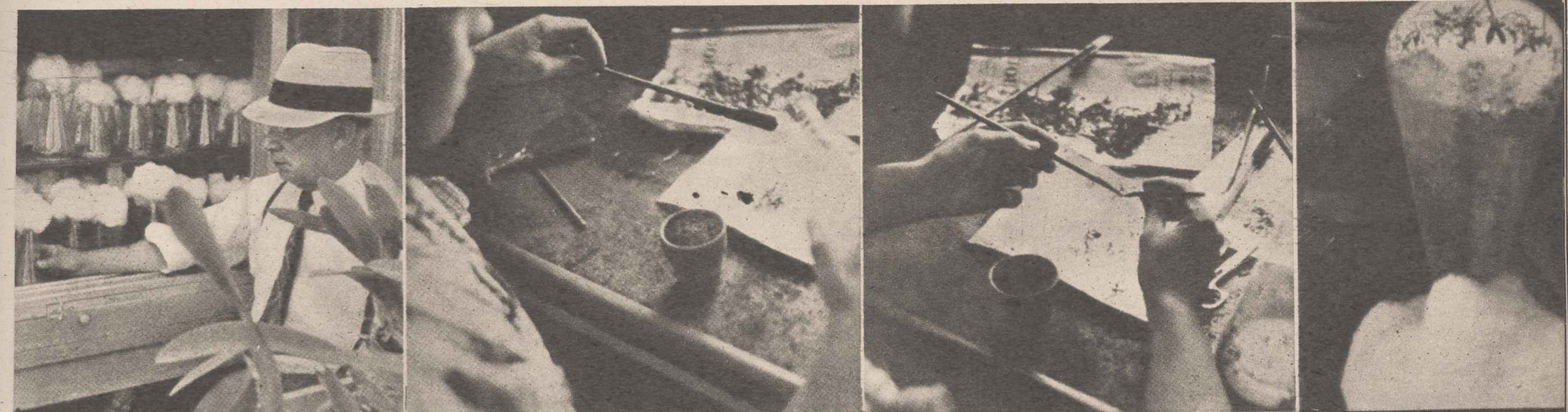
»Ζή μοναχικά. Αποφεύγει την συναναστροφήν των ανθρώπων. Όποιος έπιθυμει να τον ίδι πρέπει να μεταβή εις τα μουράγγια του Κάστρου, τό δέ άπόγευμα θά τον ίδι να περπατή κατά μήκος της άγγλικανικής εκκλησίας, εύχαριστημένος δια την ήρεμον σκιάν.

»Συχνά θά τον ίδιτε να άνακατεύεται με τα παιχνίδια των μικρών παιδιών που μαζεύονται εις τό σχολείον που εύρίσκεται πλησίον εις την εκκλησίαν. Απο τό χαμόγελο των παιδιών ύψώνεται εις τό πέταγμα του άετού και μετρά τα ποιήματα του «Λάμπρου» και του «Μεσολογγίου».

»Έπέρασα μαζί του εύτυχισμένα ώρας. Με έτίμησε πολύ. Άγαπά τους Ιταλούς και έχει ψυχήν πλήρη εύγενεστάτων αισθημάτων. Έπομένως δεν πρέπει να προκαλεί έκπληξιν, τό ότι ύπηρε δι' έμέ γενναίος εις περιποιήσεις»

»Αληθινά πρέπει να όφειλομεν μεγάλην εύγνωμοσύνην εις τον Ίταλόν ποιητήν, δια τας πληροφορίας του αυτές, διότι είναι ο μόνος που μάς περιέγραψε τον έθνικόν μας ποιητήν ως άνθρωπον με τόσην ζωντανότητα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

Αι φιάλαι εντός του μικρού θερμοκηπίου. Η orchidea έτοιμη δια την μεταφύτευσιν της. Τοποθέτησις των φυτών επί στυποχάρτου 2-3 μήνας μετά την φύτευσιν.

ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΟΡΧΙΔΕΑΣ

Το φυτόν της orchideas γεννᾶται ἀπὸ μικροσκοπικὸν σπῆρον, ἐλαφρὸν ὡς πούπουλον ἢ σκόνην: ἕνας σπόρος πού δὲν ἔχει, ὅπως οἱ ἀδελφοὶ τοῦ τοῦ φυτικῷ βασιλείῳ, τὸ βαρὺ φορτίον τοῦ κατηλῆδωνος. Κατηλῆδων εἶναι λέξις τῶν μεμημένων, κατηλῆδων εἶναι τὸ ὀγκωδέστερον μέρος, θὰ ἔλεγα σχεδὸν τὸ ὁρατὸν τοῦ σπόρου, τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δίδει τὸ ἄλευρον ἀπὸ τὸν κόκκον τοῦ σίτου ἢ τοῦ κασάνου. Τὸ ἔμβρυον, περιτυλιγμένον ἀπὸ τὸν κατηλῆδων εἶναι μικρότατον, σχεδὸν κρυμμένον. Ἡ ἐλαφρότης τοῦ σπόρου τῆς orchideas, ὁφείλεται εἰς τὸ ὅτι δὲν ἔχει εἰς τὸ ἔμβρυον τὸν κατηλῆδων. Ὅταν ὅμως τὸ ἔμβρυον βλαστήσῃ, διὰ τὴν σχηματίζουσαν μικρὰν ρίζαν καὶ τὸ στελεχίδριον, ποῖος θὰ τὸ θρέψῃ, ἂν δὲν θὰ ὑπάρχουν αἱ ἀναγκαῖαι τροφαί, ἂν ὁ κατηλῆδων δὲν εὐρίσκειται ἐκεῖ ἔτοιμος νὰ κενωθῇ ὅπως ὁ μαστός; Τὸ κάθε φυτόν, κατὰ τὴν πρώτῃν αὐτὴν περίοδον, εἶναι αὐτόνομον, ἀνεξάρτητον ἀπὸ ἀπόψεως τροφῶν ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου φέται, ἐπειδὴ ἡ ἀπορρόφσις τοῦ ὕδατος καὶ τῶν οὐσιῶν τοῦ ἔδαφους ἐκ μέρους τῆς ρίζης ἀρχίζει βραδύτερον. Ὁ κατηλῆδων εἶναι τελείως κενός, ὅταν, διὰ τὴν ὀρίσωσιν μίαν χρονολογίαν, σχηματισθῶν τὰ πρῶτα δύο-τρία φύλλα, ἀνοίξουν καὶ πρασινίσουν. Ἡ orchidea ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν κανόνα αὐτὸν τοῦ φυτικῷ κόσμου καὶ ἡ κρυφὴ ἑναρξίς τοῦ βίου της, ἀποτελεῖ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸ νὰ τὴν καλλιεργήσῃ τεχνικῶς. Ματαίως ὁ ἄνθρωπος ἐξέθαπτε ἀπὸ τὸ δάσος, τοὺς σπόρους τῆς orchideas, διὰ τὴν αὐτὴν ἀναπτύξιν εἰς τὰς εἰς γραμμὴν γλάστρας τῶν θερμοκηπίων τοῦ. Ὁμοίως, ὡς νὰ ἤθελε ἡ φύσις νὰ ἐπαναστατήσῃ καὶ νὰ ἐκφύγῃ ἀπὸ τὴν περιέργειαν τοῦ νέου Πυγμαλῖονος.

Μία μοῦχλα ἐκτελεῖ χρεὴ τροφῆς εἰς τοὺς σπόρους τῆς orchideas, αὐτὸ ἦτο τὸ μυστικὸν τοῦ ὠραιωτάτου φυτοῦ. Ὅχι ὅμως μία κοινὴ μοῦχλα, τοῦ ὑπογείου ἢ τῆς ἀποθήκης, ἀλλὰ μία μοῦχλα ἀξιοσέβαστος, εἰδική, ἡ ὁποία ὁμοιάζει ὅτι παρήχθη ἐπίτηδες διὰ τὴν orchidea. Ἀρκεῖ μαζὺ μὲ τὸν σπῆρον νὰ κατέχεται καὶ ἡ μοῦχλα, διὰ τὴν ἀρχίαν τὸ κεφάλαιον τῶν καλλιεργῶν τῶν orchideas εἰς τὰ θερμοκήπια, διὰ τὴν εἰσαχθῆ εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ἀνθῶν μία νέα θεά. Αἱ ἐπιλήξει ὅμως δὲν εἶχον τελειώσῃ.

Οἱ σπόροι τῆς orchideas τοποθετοῦνται ἐντὸς ὑαλίνης κωνοειδοῦς φιάλης, εἰς τὸν πυθμένα τῆς ὁποίας, ἐτοποθετήθη ἕνα στήριγμα ζελατίνης. Εἰς τὴν πραγματικότητά δὲν εἶναι ζελατίνη, ἢ κοινὴ ψαρόκολλα, εἶναι

ἕνα παραπλήσιον προϊόν, τὸ ἀγκάρ-ἀγκάρ, ἐκχύλισμα φύκων, τὸ ὁποῖον ὅπως καὶ ἡ ζελατίνη, ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ὑγροποιεῖται εἰς ὑψηλὰς θερμοκρασίας (60.0 K.) καὶ νὰ στερεοποιεῖται εἰς θερμοκρασίας περιβάλλοντος (20.30.0 K.). Μὲ τὸ ἀγκάρ-ἀγκάρ, μὴ γνύονται, ἄμυλον καὶ ὀρυκτὰ ἄλατα, ἔπειτα ἀποστειροῦνται ἐντὸς χυτῶν ἐρμητικῶς κλειστών. Ὅταν ἐπαναφέρουν τὰ φιαλίδια εἰς περιβάλλον δωματίου, τὸ ἀγκάρ στερεοποιεῖται, ὡς ἕνα καλὸν οἰκειακὸν γλύκισμα καὶ εἶναι ἔτοιμον διὰ τὴν φύτευσιν τῶν orchideas καὶ τῆς μοῦχλας. Ἡ σπορά ἀναπτύσσεται, ὀξευδοποιεῖται τὸ ἀγροποιηθὲν στρώμα καὶ μετατρέπεται τὸ ἄμυλον εἰς σάκχαρον. Τὸ ἔμβρυον τῆς orchideas, εὐρίσκει δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, τὴν προτιμωμένην καὶ χρησιμὴν τροφήν τοῦ καὶ φυτρῶν εἰς σχῆμα, μᾶλλον ἀσυνήθες, ὡς ἕνας μικρὸς πράσινος μαστός. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως, ἡ μοῦχλα εἰσδύει διὰ μέσου τῶν τριχῶν τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ βλαστοῦ, κατακλύζει τὰ κύτταρα τῶν πρώτων βασικῶν ἰσθῶν, πού ἐσχηματίσθησαν καὶ ἐγκαθίσταται σχηματίζουσα τολύπας καλυμμένης καὶ φαίνεται εὐχαριστημένη.

Ἀς δοκιμάσωμεν ν' ἀντικαταστήσωμεν τὸ ἄμυλον διὰ τοῦ σάκχαρου ὀξευδοποιούντες τὸ ὑποκείμενον καὶ νὰ φυτεύσωμεν τὴν orchidean, χωρὶς τὴν μοῦχλαν. Οἱ σπόροι θ' ἀναπτύχθουν τὸ ἴδιον καὶ χωρὶς κίνδυνον συναγωνισμοῦ. Εἶναι ὅμως προφανές, ὅτι εἰς τὴν φύσιν τὰ ἔμβρυα τῆς orchideas θὰ ἔχουν πολὺ ὀλίγαν δυνατότητα νὰ εὕρουν σάκχαρον. Δὲν ἀπομένει εἰς αὐτὰ παρὰ νὰ καταφύγουν εἰς τὴν συνενοχὴν τῆς μοῦχλας. Αὕτῃ ἡ προσαρμογὴ εἶναι ἐκ τῶν πλέον ἐξαιρετικῶν κεφαλαίων τῆς ἐκπληκτικῆς ζωῆς τῆς orchideas.

Ἡ μοῦχλα κατακλύζει τὸν περιφερειακὸν ἰσθὸν τῆς ρίζας, δὲν καταρθάνει ὅμως νὰ διαπεράσῃ τὸν φραγμὸν τῶν κυττάρων, πού περιτριγυρίζουν τοὺς ἰσθούς, τοὺς προσωρισμένους εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν οὐσιῶν, πού εἶναι ζωτικαὶ διὰ τὸ φυτόν. Ὑπάρχει καὶ κατὰ παραπάνω. Αἱ τολύπαι τοῦ μύκητος πού ἐσχηματίσθησαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν κυττάρων, καταστρέφονται καὶ χωνεύονται. Ἡ χώνευσις αὐτῆ λαμβάνει χώραν κατὰ τὴν περίοδον, ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου μέχρι τοῦ χειμῶνος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ orchidea ἀπογυμνώνεται ἀπὸ τὰ φύλλα καὶ στερεῖται ἐπομένως τῆς θρέψεως, τῆς προερχομένης ἀπὸ αὐτὰ τὰ φύλλα (χλωροφυλλιακὴ σύνθεσις). Αἱ ἴνες τῆς μοῦχλας, πού εἶναι ἐξογκωμέναι σκάζουσι καὶ σπάνουν εἰς πολλὰ τεμάχια. Ἡ τολύπη παρουσιάζεται τότε εἰς ἄλλοτάς

Ἡ ἄγνοια βελόνῃ εἰς χεῖρας τοῦ ἀνθρώπου, ἀντικαθιστᾷ τὸ ἔντομον, διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν γονιμοποιῶν, ἀπὸ ἀνθῶς εἰς ἀνθος, ἀπὸ φυτὸν εἰς φυτόν.

τεμάχια αγνώριστα, που αδειάζουν και ένωνονται εις μίαν μόνην μάζαν εις το έσωτερικόν του κυττάρου. Κατόπιν και η μάζα αυτή εξαφανίζεται και από την παρουσίαν του μύκητος δεν υπάρχει πλέον ούτε ίχνος. Χάρις εις το έργον των απομυζητών του, το κύτταρον έχωνεσε τελείως τον φιλοξενούμενον του και ετράφη δι' εξόδων του. Από την μούχλα, κατά την περίοδον αυτήν, διατηρούνται εν τη ζωή, μόνον ολίγαι λεπταί ινες εις την επιδέρμίδα της ρίζας, αι οποίαι συγκοινωνούν απ' ευθείας με το έδαφος.

Η μούχλα και η όρχιδέα έχουσιν κατόπιν μίαν άλλωσον, διά την εκμετάλλευσιν των θρεπτικών ουσιών του εδάφους. Η μούχλα τας απορροφάχαις εις την εξαιρετικά αρμόζουσαν και εύρεια κατασκευήν της, και τας εκχωρεί εις το φυτόν, χάρις εις το πεπτικόν έργον των κυττάρων του τελευταίου, με θυσίαν ενός μέρους του μακρού ινοειδούς σώματος του. Εις την πραγματικότητα αυτή είναι κοινή ζωή (συμβίωσις). Την άνοιξιν το φυτόν ξανακάνη τα φύλλα του και η μούχλα τας τολύπας της και κατ' αυτόν τον τρόπον έως το νέον φθινόπωρον.

Όπως δλοι αι ισορροπίαι και η ισορροπία της μούχλας και της όρχιδέας παρουσιάζει τας αναποφεύκτους ταλαντεύσεις της. Όχι σπανίως συμβαίνει να ίδη ο καλλιεργητής να καταστρέφεται από την μούχλαν μέγα μέρος των έμβρύων, αν κατά τύχην ο βλαστός είναι μισοματώδης και κινδυνεύει κατ' αυτόν τον τρόπον να χαθή η δυνατότης καλλιεργείας του φυτού. Με μεγαλύτεραν δυσκολίαν η μούχλα μπορεί να βλάψη το φυτόν που έμεγάλωσε. Μόνον όταν αι ρίζαι είναι αδύνατοι, η είναι ανίκανοι ν' αναπτυχθούν, εξ άλλης αίτίας, ο μύκης κατορθώνει να εισχωρήση εις το κεντρικόν μέρος και να καταστρέψη τελείως πάν ό, τι μένει, τρεφόμενος με άδηφαιάν. Και διά να τελειώσωμεν, οι βολβοί και τα άλλα όργανα του υπογείου μέρους, περιλαμβάνουν ούσιας βολβοκτόνους ικανάς να σταματήσουν την πρόοδον του βολβού, αν ούτος εισχωρήση εις την ρίζαν.

Ας επιστρέψωμεν, από την έναυλασσομένην ενέργειαν της φυσικής ζωής, εις την διαφόρων ποικίλην καλλιέργειαν εντός θερμοκηπίου. Από την φιάλην με το άγκάρι, η όρχιδέα μεταφέρεται, όταν φυτρώσουν τα πρώτα της φύλλα, εις γλάστρας από πηλόν, γεμάτας με ειδικόν χώμα, όπου μένει ακόμη ολίγον διάστημα. Μαζύ με το φυτόν μεταφέρεται και η μούχλα και αν όμως ακόμη η καλλιέργεια ελάμβανεν χώραν επί αυθεντικού σακχαροκαλάμου, εις την γλάστραν αι ρίζαι θα κατεκλύζοντο άργα η γρήγορα, από μούχλαν. Είναι ένας δεσμός που είναι δύσκολον να διαλυθί. Διά μέσου μιάς άλλης μακράς σειράς μεταφυτεύσεων, το φυτόν εξακολουθεί την ανάπτυξιν του, έως ότου φθάση εντός εηλίνων κιβωτίων, εις την άνδρικήν ηλικίαν, με πυκνόν φύλλωμα με κλάδους έκτεταμένους. Τέλος άνθίζει, διήλθον όμως έπτά έτη άναμονής και εργασίας. Δευτέρα έκπληξις: 7 έτη απαιτούν μίαν σοβαράν μάλλον, άκίνητοποίησιν κεφαλαίων και το ώραιον άνθος πρέπει επίσης να πληρώση και τόκους.

Αι συνήθειαι των όρχιδέων είναι διάφοροι. Υπάρχουν αι κάτοικοι των σκιερών δασών, όπου το φώς δεν φθάνει παρά ασθενώς όπως η *Neotia pidus avis* με στέλεχος υπόλευκον χωρίς φύλλα, με μικράς ρίζας, βραχείας, τυλιγμένας εις τρόπον ώστε να κατασκευάζουν μίαν φωλεάν πτηνών. Αι όρχιδέαι των ψυχρών μερών με υπογείους βολβούς, που διαιωνίζουν

το φυτόν όπως η *Ophrys* ή *Ophrys* ή *Logoglossum* κλπ. σκορπιόμεναι επίσης και εις τα Ιταλικά εδάφη. Υπάρχουν απ' εναντίας εκείναι που άγαπούν το φώς και ζουν αναρριχώμεναι επί των δένδρων. Διά να τας καλλιεργήσουν είναι ανάγκη ν' αναπαράγουν εις τα θερμοκήπια τας ίδιαις των τας συνθήκαις και τας κρεμών εις φελλούς, εις κορμούς ξύλου, εις τα παράθυρα του θερμοκηπίου η τας κρεμών εντός κυτίων εκ ξύλου με το βάθος αερίζόμενον, διά ν' αποφύγουν την λίμνασιν του ύδατος.

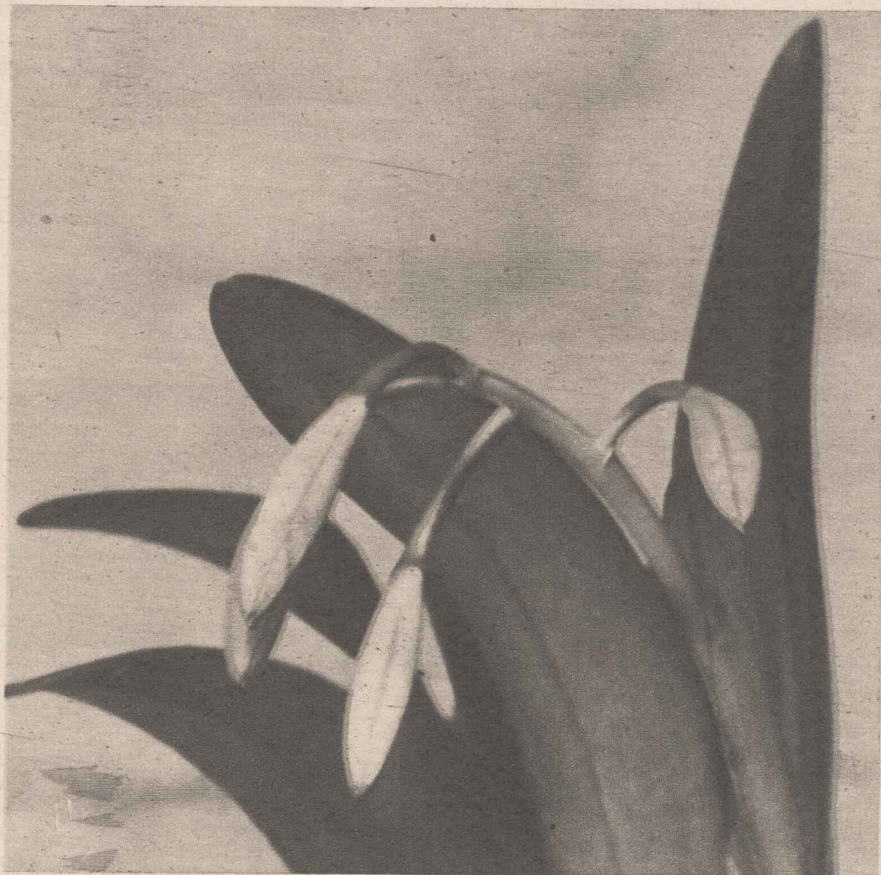
Πολύ ολίγη επίδεξις χρειάζεται εις τον άνθρωπον διά να κλέψη το μυστικόν του φυτού. Η τεχνητή γονιμοποιήσις έλαβε χώραν, διά πρώτην φοράν, επί ενός άνθους βαυιλίας, από του 1836 ήδη, με επιτυχί έκβασιν και η έφευρεσις διεδόθη άστραπιαώς εις όλους τους έρασιτέχνας και καλλιτεργητάς όρχιδέων, οι οποίοι με «τεχνητήν χείρα» ήρχισαν να γονιμοποιούν τα άνθη των φυτών των. Με μίαν βελόνην εισέρχονται εις το άνθος και πιέζοντες επί του ασθενούς ράμφους κάμνουν τους δύο σάκκους γονιμοποιών να πέσουν και τους μεταφέρουν άμέσως εις την κοιλότητα ενός άλλου άνθους. Ολίγας ώρας μετά την γονιμοποίησιν, το άνθος μαραίνεται και κατόπιν 12 ή 17 μηνών επιτυγχάνεται ο καρπός, μία κυψέλη με κυριολεξίαν πλήρη με έκκατομμύρια μικροσκοπικών σπόρων.

Ίδου και γόνιμος έκπληξις. Η όρχιδέα είναι φυτόν ευμένως προσφερόμενον εις την διασταύρωσιν, ακόμη και με μακρινάς συγγενείας και τα κοινογενή επιτυχάνουν σχεδόν πάντοτε. Δεν έχρειάζετο περισσότερον διά να ώθηθί ο άνθρωπος ν' ανταγωνισθί την φύσιν, διά να δημιουργήση άνθη παρόμοια, διάφορα, με χίλια χρώματα.

Λέγεται ότι οι βοτανολόγοι διεμαρτυρήθησαν, μετά τας πρώτας διασταυρώσεις τας επιτευχθείσας από τους κηπουρούς και τους άνθοπώλας, διότι άντερέπετο η τάξις της φύσεως και οι βοτανολόγοι ήσαν αρκετά άπληστοί, διά να κατατάξουν τα αώθηρμητα και τροπικά όρχιδοειδή, διά ν' ασχοληθούν και μ' εκείναι τα όποια θα παρήγοντο από τον άνθρωπον. Οι βοτανολόγοι τέλος θα ήκολούθησαν δουλοπρεπώς την βεβαίωσιν του Λίνεο. *Varietates levissimas non curat botanicus*. ο (βοτανολόγος δεν ενδιαφέρεται διά τας μικράς ποικιλίας).

Από του 1859 μέχρι σήμερα, αι διασταυρώσεις είναι τώρα πλέον άμέτρητοι: άληθή γενεαλογικά βιβλία εγκαθιδρυθησαν, είναι ο θρίαμβος του συρμού των όρχιδοειδών. Άνθη και φύλλα πεταλούδας, άνθη με λεπτούς χρωματισμούς, άνθη με ζωηράς κηλίδας επί λευκού φόντου, άνθη με γραμμάς, όπως οι ζέβροι, άνθη γαλανά, άνθη έρυθρά. Ο κάλαμος πρέπει να παραιτηθί από του να τα άπαριθμήση. Είναι περισσότερον ενδιαφέρον να μεταβί τις εις ειδικόν άνθοπώλην και να διέβη μερικώς ώρας εις ένα θερμοκήπιον όρχιδοειδών. Άν έχετε φαντασίαν και έφευρητικότητα μπορεί να συμβί και σε σās να συνθέσητε κανένα από τα άνθη του κακού. Διότι η όρχιδέα δεν είναι άνθος αγνόν, που έμπνέει πράγματα απλά και καθαρά. Είναι ένα άνθος διεστραμμένον και σκληρόν, που εις την ωραιότητα του έχει πάντοτε κάτι που διαφεύγει, κάτι το άσελγές. Έχει κάτι που έλκύει και άποκρούει, άνακαλεί και προδίδει. Είναι όμως δυνατόν όλα αυτά να είναι μία προσωπική εντύπωση, και κάποια άναγνώστρια δεν θα συμερίζεται την αίσθηματικότητά μου, και την έξολοθρευτικήν μου αγάπην δι' ένα ικετερώδες βατράχιον.

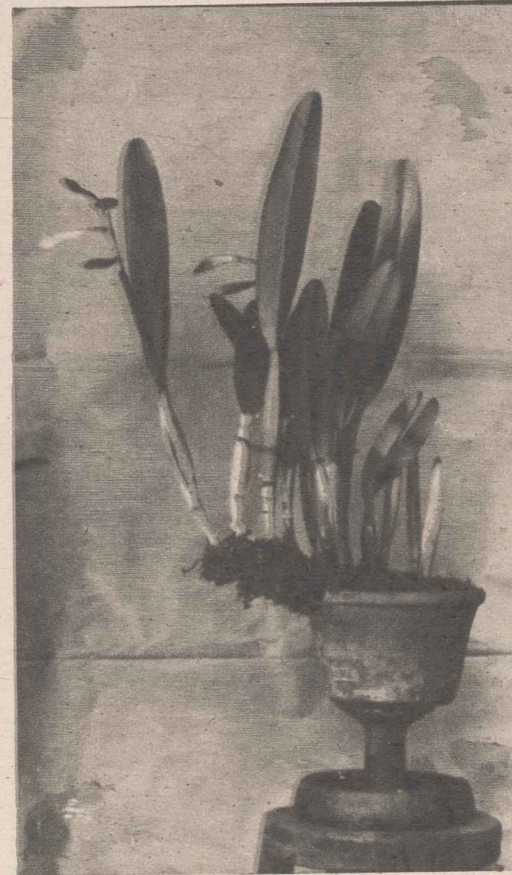
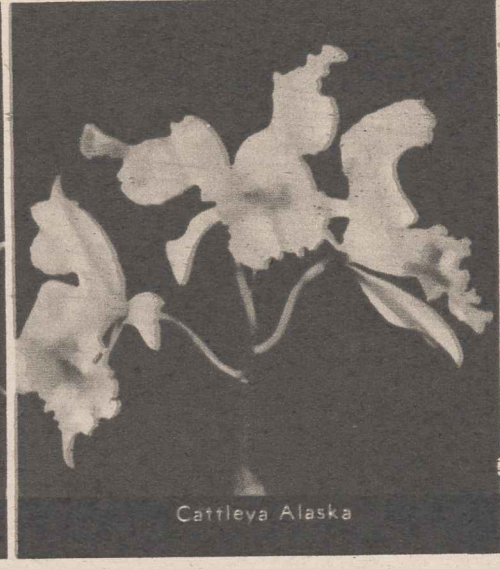
ELIO BALDACCIO

Η όρχιδέα άνθίζει έπτά έτη μετά την φύτευσιν της. Ολίγον πριν άνοίξη, τα ήμικλειστα άνθη της όμοιάζουν προς μεγάλα άνθη προτοκαλιάς.

Και ιδού που ήνθισε, κατόπιν τόσων περιποιήσεων και προσπαθειών. Λύριον θα έμφανισθί εις το άνθοπωλείον ή εις το στήθος μιάς ωραίας κύριας.

Πριν η άποκτήση την προς τ' άριστερα μορφήν του, το φυτόν των τεσσάρων ετών είναι έτσι.

Η τελική διαδικασία, πλούσια εις ικανοποιήσεις, κατόπιν 7 ετών: κόπτεται το άνθος.

Τα θερμοκήπια των όρχιδοειδών είναι φωτεινά: θερμοκρασία, ύγρασία, ύδωρ έλέγχονται αώστηρώς. Το έμπορίον των κοπτομένων άνθων των φθάνει κάθε έτος σοβαρούς αριθμούς. Είναι το ακριβότερον άνθος.

Και ιδού τέλος τα όρχιδοειδή εις την προθήκην ενός άνθοπώλου. Είναι το διαφεύγον και άσελγές άνθος, που έλκύει, άνακαλεί και προδίδει. Τα ρόδα έχουν ταπεινήν εμφάνισιν πλησίον των όρχιδοειδών.

ΤΕΛΟΣ

Πές μου πώς φωνάζει και θα σου ειπώ ποιός είναι.

Άρκει πράγματι ν' ανοίξω την μικράν είσοδον ενός κινηματογραφικού στούντιο, διά ν' αντιληφθώμεν άμέσως ποίος σκηνοθέτης διευθύνει. Θά είναι ίσως σύμπτωσις, άλλ' είναι γεγονός, ότι όταν κάποιος εισέρχεται επί της άκρας των ποδών του, εις ένα κινηματογραφικόν στούντιο, τὸ πρῶτον πράγμα πού άκούει είναι ή φωνή τοῦ σκηνοθέτου.

Άλλος φωνάζει σιγά, άλλος φωνάζει δυνατά, άλλά σχεδόν όλοι οί 'Ιταλοί σκηνοθέται διά νά επιβληθούν, αναβιβάζουν τόν τόνον τής φωνής των.

ΣΚΗΝΟΘΕΤΑΙ ΕΠΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Τὸ σφάγμα όμως δέν είναι ιδιόν των: είναι γνωστόν ότι ό φωνάζων περισσότερο, είναι σχεδόν πάντοτε ό έχων δίκαιο. Σκέπτομαι ότι ό σκηνοθέτης θά έπρεπε νά έχη τοιαύτην προσωπικήτητα ούτως ώστε νά επιβάλλεται, νά διευθύνη και νά έξηγη, μόλις προφέρων χαμηλοφώνως δλίγας λέξεις και μέ ελάχιστας κινήσεις. Όλοι όμως σχεδόν οί 'Ιταλοί σκηνοθέται, πρέπει νά κάμουν λίγο άπ' όλα: νά καλέσουν τούς ήθοπούς, πού δέν είναι

σχεδόν ποτέ άκριβείς, νά έκτελέσουν χρέη έπιστάτου, διά νά ξεσκονίσουν τά έπιπλα, πρέπει κάθε λεπτόν νά παρακαλέσουν νά σιωπήσουν, ενώ εις την πραγματικότητα θά έπρεπε νά εισέρχονται εις τὸ στούντιο, όταν όλα είναι έν τάξει και όταν οί ήθοποιοί θά έχουν ήδη κάμει δοκιμάς και θά είναι έτοιμοι διά νά γυρίσουν την σκηνήν. Τότε ό σκηνοθέτης, χαμένος αναπνευστικά εις μίαν πολυθρόναν, έντός άτμοσφαίρας ήσύχου, θά πρέπει νά

A. C.

δώση—ώς καλός ζωγράφος, μίαν τελευταίαν πινελιάν και ν' άφήση την καλλιτεχνικήν του εύαισθησίαν και την ιδιοφυίαν του νά έλευθερωθούν άμέσως, διά νά δώσουν εις την σκηνήν την άριστοτεχνικήν των πνοήν. Άς άφίσωμεν όμως την φαντασίαν και άς επιστρέψωμεν εις την πραγματικότητα. Πραγματικότης φωτογραφημένη, ή όποία θά σάς διευκολύνη νά ιδήτε και νά μάθητε, πώς είναι οί σκηνοθέται κατά την έξάσκησιν τοῦ πολύ έξημμένου και πολύ δυσφημισμένου επαγγέλματος των.

Ο ΚΑΡΟΛΟΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΜΠΡΑΓΚΑΛΙΑ, είναι ίσως ό μόνος, μεταξύ των Ιταλών σκηνοθετών, ό όποιος φωνάζει πολύ όλίγον, αντίθετως δέν φωνάζει διάλου. Όταν διευθύνει τās ταινίās του, δίδει την έντύμωσιν ότι κατελήφθη από θρησκευτικόν μυστικισμόν. Η κάθε κίνησις του είναι μετρημένη, ούτε εις έκ των μυώνων τοῦ προσώπου του συσπάται. Εις την φωτογραφίαν μας, είναι υπερβολή νά είπωμεν ότι λέγει: «Άνω σχώμεν τās καρδίās»;

Ο ΓΚΑΛΟΝΕ. Τόν Κάρμινε Γκαλόνε, τόν συναντώμεν εις τās πλέον σκοτεινές και ήσύχους γωνίās. Τά μαλλιά του είναι άκατάστατα, τὸ ύφος του ξένον. Εις την πραγματικότητα πρέπει νά είναι όλίγον άφηρημένος.

Ο ΜΠΙΑΝΚΟΛΗ. Ό κόμης Μπιάνκολη, καλλίτερα από κάθε άλλον μπορεί νά διδάξη πώς κόπτεται... τὸ ψάρι μέ τὸ μαχαίρι. Ό Βιαρίζιο, άμφιβάλλει γνωρίζει όμως ότι ό Μπιάνκολη είναι άκριβής και τόν παρακολουθεί εύπειθής.

ΙΔΟΥ ό δυναμικός Άλέξανδρος Μπλαζέτη εις στάσιν διευθυντοῦ όρχήστρας. Δέν φαίνονται τά ύποδήματα, σάς έγγωμαι όμως ότι υπάρχουν. Δέν είναι τὸ μόνον χαρακτηριστικόν του: κάθε στιγμήν έκβάλλει και ένα έλαφρόν σφυριγμόν.

Ό ΚΑΜΠΟΓΚΑΛΙΑΝΗ, μηχανή και τεχνικοί έτελείωσαν πίσω άπ' τά σίδερα. Έξ όσων φαίνεται δέν είναι διάλου ταραγμένος, τὸ περίμενε: Όχι, ό Καμπογκαλιάνη, είναι χιουμορίστας και ήθέλησε νά φωτογραφηθῇ εις αὐτήν την στάσιν.

«ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ τοῦ Μάριο Καμερίνη» διαβάζετε επί των δημοσιευμένων διαφημίσεων. Και ιδού ό σκηνοθέτης κατά την έκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος του. Χωρίς σακάκι, τιράντες και μέ τās περιωνύμους διόπτρας του.

ΤΕΛΟΣ

Ο Γιοκόν και η Τυμένια, δύο περίφημοι σκύλοι της Σιβηρίας, που διατηρούν πολύ κτυπητά τα χαρακτηριστικά της ράτσας των. Η στάσις των, η έδωρη σις για το δρόμο, ο ένθουσιασμός τους στο να τραβήξουν το φορτίωμα, αποδεικνύουν πως τα ζώα επιθυμούν να λάβουν μέρος στους κόπους των ανθρώπων.

Σκύλοι της Σιβηρίας και κοινοί ποιμενικοί σκύλοι, ακόμη και νόθοι, που

ΕΥΤΥΧΕΙΣ

Ένα βράδυ, σ' ένα μικρό περιπλανώμενο θέατρο της περιφέρειας, παρευρέθηκα σέ μία παράστασιν σοφών σκύλων, που παρ' όλην την μετριότητα της σκηνης, έκτελούσαν άσκήσεις, που μου φάνηκαν θαυμάσιες και που από ένα άνοητο έπεισώδιο έφεραν στο μυαλό μου σκέψεις καινούργιες για μένα. Έτυχε, εκείνο το βράδυ, στο μικρό περιπλανώμενο θέατρο της περιφέρειας, μία οποιαδήποτε κυρία ή δεσποινίς σχεδόν κομψή, χωρίς τα ξεχωριστά γνωρίσματα της γεροντοκόρης ή της χήρας, μία κυρία ή δεσποινίς, που νόμισα πως το θέατρο την διασκεδάζε, όπως και μένα, όπως τα είκοσι παιδιά, που το παρακολουθούσαν, ίσα ίσα τη στιγμή που ο σκύλος «Τονίνος» επαναλάμβανε, κατά γενική απαίτηση, το διπλό πήδημα του θανάτου, σηκώθηκε στριγγλίζοντας, με μία ξαφνική μανία αιχιδνας και ξέβρισε τον κακομοίρη των γυμναστήν, που έμεινε μ' άνοιχτο στόμα, φοβερίζοντάς τον, ούτε ξέρω, με τι τιμωρίες του Θεού και των άρχων.

Η κυρία ή δεσποινίς, ύστερα απ' το έσωτερικό της ξεθύμασμα, βγήκε απ' τη μπαράκα κι άφισε σέ μάς όλους, ένα αίσθημα δυσθυμίας, που τα καινούργια κ' ξύπνια γυμνάσματα πούκαμαν τα σκυλάκια, δεν κατόρθωσαν να διαλύσουν. Ακριβώς όμως κείνο το βράδυ κι όταν τελείωσε ή παράσταση, άρχισα να αισθάνομαι να γεννιέται μέσα μου ή επιθυμία να γίνω έκγυμναστής σκύλων. Έπεισθηκα πως να γυμνάξη κανείς σκύλους, έπρεπε να είναι, όχι μόνον πολύ εύχαριστο πράγμα και ικανοποιητικό πασατέμπο, μά και απόδειξη ευγενικιάς ψυχής: ή σκληρότητα των γυμναστών των σκύλων έφευρέθηκε από τις γεροντοκόρες, που δεν κατάλαβαν ποτέ ούτε τους σκύλους ούτε τους άνδρες.

Από κείνο το βράδυ κ' ύστερα, είδα ένα σωρό παραστάσεις σκύλων, πλησιάζα σκύλους που τραβούσαν

έκτελούν το πρώτο γύμνασμα για πρόπνηση: σύρουν ένα βαρυ φορτίον.

ΣΚΥΛΟΙ

καροτσάκια ζητιάνων σκατήδων, σκύλους που δούλευαν την μέρα και την νύκτα και βεβαιώθηκα, έλπίζω όχι με το μυαλό φουσκωμένο απ' τον εγωισμό, πως αυτοί οι σκύλοι, πως όλοι οι σκύλοι, δουλεύουν μ' ευχαρίστηση. Είναι πιθανό πως ή δουλειά όπως μπορεί κάποτε ν' άρέση στον άνθρωπο, μπορεί ν' άρέση και στον σκύλο, και είναι βέβαιο πως ο σκύλος μ' ευχαρίστηση υπόκειται σ' αυτούς τους κόπους, σέ κείνες τις θυσίες που του ζητά ο κύριος του.

Αν δεν ήταν έτσι οι σκύλοι θα δραπέτευαν, αν δεν ήταν έτσι δεν θα έδειχναν εκείνη την προσήλωσι, που ευνόησε ίσως πολύ τερπνή φιλολογία, μά που μολαταύτα εύκολα και αυθόρμητα προκαλεί συγκίνηση. Αν οι σκύλοι δεν έκτελούσαν θεληματικά, το διπλό πήδημα του θανάτου, αν δεν περπατούσαν άρες και άρες, τραβώντας ένα πελώριο βάρος μόνο για ν' ακούσουν μία λέξη έπαίνου από τον κύριο, μόνο και μόνο για να αισθανθούν υπερηφάνεια για τον κόπο που κατέβαλαν, δεν θα διατηρούσαν το έξυπνο βλέμμα, το πρόθυμο πήδημα, την γιομάτη αγάπη ύπακοή. Υπάρχουν σκληροί κύριοι, όπως υπάρχουν και «πρίστάμενοι» σκληροί, μά και οι μόν και οι δέ είναι εξαίρεσεις, και ή μόνη πικρία μπορεί να προέλθη απ' το ότι οι διάφοροι σύνδεσμοι, για τη προστασία των ζώων, δεν τιμωρούν τους κυριότερους σκληρούς, γιατί οι σκύλοι, σάς το βεβαιώ, ευχαριστούνται να δουλεύουν για τον άνθρωπο, που τους αγαπά και μάχιστα θα πω πως ή ζωή αυτών των σκύλων, στην πιο άπώλυτη έννοια, είναι πιο εύτυχισμένη απ' τη ζωή που περνούν εκείνα τα σκυλάκια, που οι πλούσιες κυρίες τα μεταχειρίζονται με τη ζάχαρη και με τη σαπουνάδα, αφήνοντας τα όμως στή πιο μεγάλη άβουλια, ξεχνώντας όμως πως οι σκύλοι έχουν καρδιά, ευπνάδα, περιηφάνεια και πως οι σκύλοι των σαλονιών στεναχωρούνται βαθύτατα.

Ε. Δ. Γ

Οι σκύλοι αυτοί έρχονται απ' την Άλάσκα και είναι προικισμένοι από σπάνια δύναμη, παρ' όλον που είναι μικρόσωμοι και άντέχουν επί μακρόν στίς χαμηλές θερμοκρασίες, ακόμη κι όταν τρέφονται σ' άρεά διαστήματα.

Φέρει το σαμάρι, σαν ένα φορηγό ζώο και μόνο του, χωρίς οδηγό, χάρις στη συνήθεια ή στο ένστικτο ή ποιός ξέρει σέ ποιά ευπνάδα, έκτελεί μακρινάς πορείας, χωρίς επίβλεψη και πάντοτε σχεδόν με έπιτυχία.

ΠΛΟΥΣΙΟΝ ύφασμα του έπτακόσια επί φόντου εκ μετάξης. Έχουν αναπαρασταθή με μεγάλην χάριν, μία σειρά από παλάτια στὸν ἀέρα (Ισπανικά παλάτια)

ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΜΕΤΑΞΗΣ

Η Ιταλική μετάξα έχει μίαν χιλιετίαν χρυσῆς ιστορίας ασυγκρίτων κατακτήσεων καὶ κολακευτικῶν ἐπιβολῶν.

Ἡ τέχνη τῆς μετάξης ἀνεπτύχθη ἀπὸ τῆς ρωμαϊκῆς ἐποχῆς καὶ εἶχε τὸ ἀπόγειόν της, κατὰ τὸν Μεσαίωνα, ὅταν αἱ συντεχνεῖαι τῶν τεχνιτῶν διέδωσαν ἀνά τὸν κόσμον τὰ θαυμαζόμενα προϊόντα τῆς ἰταλικῆς μετάξης. Ἡ δράσις ὅμως αὐτὴ δὲν ἀφῆρα μόνον τὴν εἰδικὴν δεξιότητα τῶν ὕφαντων. Ἡ μεταξοβιομηχανία περιλαμβάνει ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς κατεργασίας, ἕνα σύνολον δράσεως, ἀρχομένου ἀπὸ τῆς καλλιέργειας τῆς συκαμινέας μέχρι τῆς βομβυκοτροφίας, ἀπὸ τῆς παραγωγῆς τῶν κουκουλιῶν μέχρι τῆς κλωστοποιίας καὶ τῆς ὕφανσεως. Εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας οἱ ἱστοί παραγωγοὶ ἔδωσαν πάντοτε δειγματοὺς τῆς ἱκανότητος των, μέχρις οὗ τοῦ μετὰ τὴν ἑνωσὶν τοῦ Βασιλείου τῆς

Ἰταλίας ἡ μετάξα ἀπέκτησε ἴδιον ὀργανισμόν, ἰδρυθέντα ἐπὶ βιομηχανικῶν βάσεων. Ἡ ἐξέλιξις αὐτῆς ὑπῆρξε ταχεῖα καὶ μεγαλειώδης καὶ ἡ μετάξα ἐξηκολούθησε νὰ ἀπασχολῇ χιλιάδας οἰκογενεῖας ἐργατῶν, καλλιεργῶν καὶ βιομηχάνων.

Σήμερον ἡ βιομηχανία μετάξης εἶναι συγκεντρωμένη εἰς τὰς περιοχὰς τῆς βορείου Ἰταλίας, δὲν λείπουν ὅμως καὶ ἐνδιαφέρουσαι δράσεις εἰς τὰς κεντρικὰς πεδιάδας, τὰς μεσημβρινὰς καὶ τῆς Σικελίας.

Εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ὕφαντουργίας, τὸ τμήμα μετάξης κατέχει ἐξαιρετικῶς προέχουσαν θέσιν. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν τεχνιτῶν νημάτων δὲν παρεκώλυσε διόλου τὴν μεταξοβιομηχανίαν ἡ ὁποία εἶχε νέους λόγους προόδου, ἐκ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἄλλων ὕφαντουργικῶν προϊόντων, δι' ἕνα σύνθετον σύνολον παραγόντων πολιτικῶν, τεχνικῶν καὶ ὀργανικῶν. Σή-

μερον εἰς τὴν μετάξαν ἀνετέθησαν ὕψηλά καθήκοντα, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μάχης τῆς αὐταρκειας, τὴν ὁποίαν ἠθέλησεν ὁ Ντούτσε, καὶ τὰ καθήκοντα αὐτὰ κατοχυρώνονται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν μετὰ πάντοτε αὐξανομένην σημασίαν.

Τὸ τμήμα μετάξης καθ'ὸν χρόνον πραγματοποιεῖ τὴν πληρεστέραν αὐτάρκειαν ὡς παραγωγικὴ ὑπαρξίς (ἀπὸ τῆς πρώτης ὕλης μέχρι τῆς τελειοποιήσεως τοῦ προϊόντος) καὶ ἀπὸ συναλλαγματικῆς ἀπόψεως, ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ ἀπόψεως σπουδαίας ἀναπτύξεως μέσων, δραστηριότητος καὶ ὀργανισμῶν τὰ ὁποῖα μόνον μερικοὶ ἀριθμοὶ εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορίσουν. Ὁ βιομηχανικὸς κλάδος μετάξης διατέθειτο πράγματι ἐν τῷ συνόλῳ περίπου 1500 ἐργοστάσια, εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκουν ἐργασίαν ὄχι ὀλιγώτεροι τῶν 100 χιλιάδων ἀτόμων. Εἰς τὴν ἐκτίμησιν αὐτὴν δὲν

περιλαμβάνονται τὰ μικρὰ ἐργαστήρια τὰ ὁποῖα συντελοῦν ἐπίσης εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν μεταξῶν, οὕτε καὶ τῶν τόσων ἄλλων ὀργανισμῶν τῶν ἀσχολουμένων εἰς συγγενεῖς κλάδους τῆς βιομηχανίας αὐτῆς, ὅπως αἱ βιομηχανίαι μηχανῶν, τὰ βαφεῖα, τὰ τυπωτήρια οἱ σχεδιασταὶ κλπ.

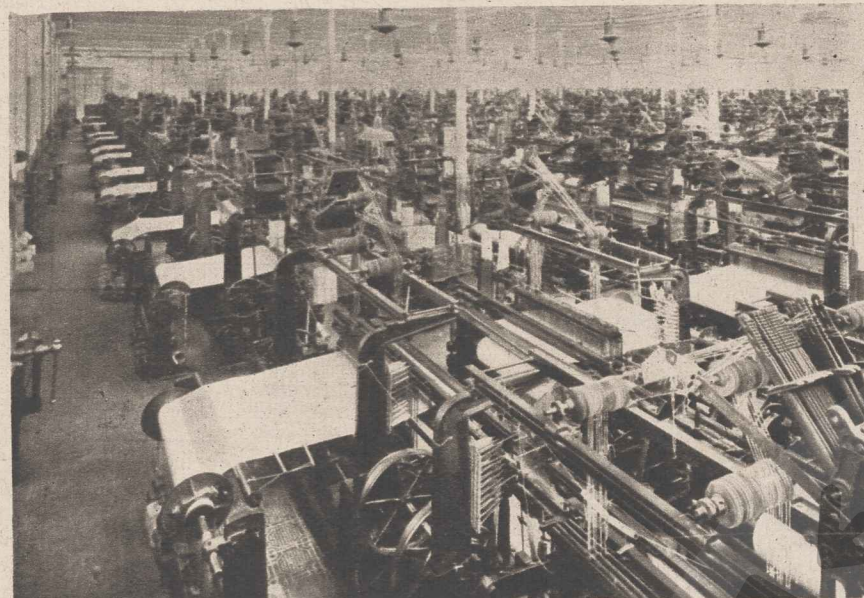
Ἡ ἀκατέργαστος μετάξα ἡ παραχθεῖσα τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔτη, κυμαίνεται περίε τῶν 200 χιλιογράμων, πώσσης ἡ ὁποία ἐξάγεται σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν εἰς τὰς κυριωτέρας ἀγοράς τῆς Εὐρώπης καὶ πέραν αὐτῶν.

Ἡ παραγωγή τῶν ἐργαστηρίων μετάξης δύναται νὰ ὑπολογισθῇ εἰς περίπου 100 χιλιάδας στατήρας ἑτησίως ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο τρίτα περίπου, τροφοδοτοῦν μίαν κερδοφόρον τρέχουσαν ἐξαγωγήν.

Ἡ ἀξία τῶν ἐξαγωγῶν, αὐτῶν ὁ-

ΙΤΑΛΙΚΗ μετάξα μεγάλης πρωτοτυπίας με σχέδια κινεζικῆς ἐμπνεύσεως.

ΜΙΑ ΕΚ ΤΩΝ ΤΕΡΑΣΤΙΩΝ αἰθουσῶν ὅπου τὰ σύγχρονα μηχανικὰ κλωστήρια προβαίνουν εἰς τὴν ὕφανσιν τῆς μετάξης καὶ τῶν ποικιλιῶν της.

πέστη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μειώσιν, ἀλλὰ κατὰ τὰ καλὰ ἔτη ὑπερέβη τὸ ἐν δισεκ, λιρετῶν, ποσὸν πρὸς τὸ ὁποῖον τείνει νὰ ἐπανέλθῃ.

Προσοδοφόροι ἐμπορικαὶ συμβάσεις συνήφθησαν ἐν τῷ πνεύματι τῶν φιλικῶν σχέσεων τοῦ Ἀξονος μεταξὺ τῶν Ἰταλῶν παραγωγῶν καὶ γερμανῶν εἰσαγωγῶν, διὰ μεγάλας ποσότητας ἀκατέργαστου μετάξης καὶ τελειοποιημένων προϊόντων.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἡ ἰταλικὴ μετάξα ἐξετιμήθη πολὺ κατὰ τὴν φθινοπωρινὴν ἔκθεσιν τοῦ Ραίχ εἰς Λειψίαν, ὅπου ἐξετέθη μία ὥραιοςτάτη σειρά ὕφασμάτων. Μεταξὺ τῶν ὕφασμάτων αὐτῶν ἔκαμαν ἐντύπωσιν βενετικά καὶ φλωρεντιανὰ με λεπτόν χρυσόν καὶ ἀργυρὸν «χρυσοῦφαντα» ρυθμοῦ μπαρόκ, βελούδα με διάφορα σχέδια, ἀναπαραχθέντα ἀπὸ ὕφασματα εὐρεθέντα εἰς τὴν Βερόναν καὶ ἄλλα, ἀπὸ τὰς ἐνδυμασίας τῆς Ἑλεο-

νώρας τοῦ Τολέντο, ὅπως φαίνονται εἰς τοὺς πίνακας τῆς Στοᾶς τοῦ Οὐφίτι τῆς Φλωρεντίας.

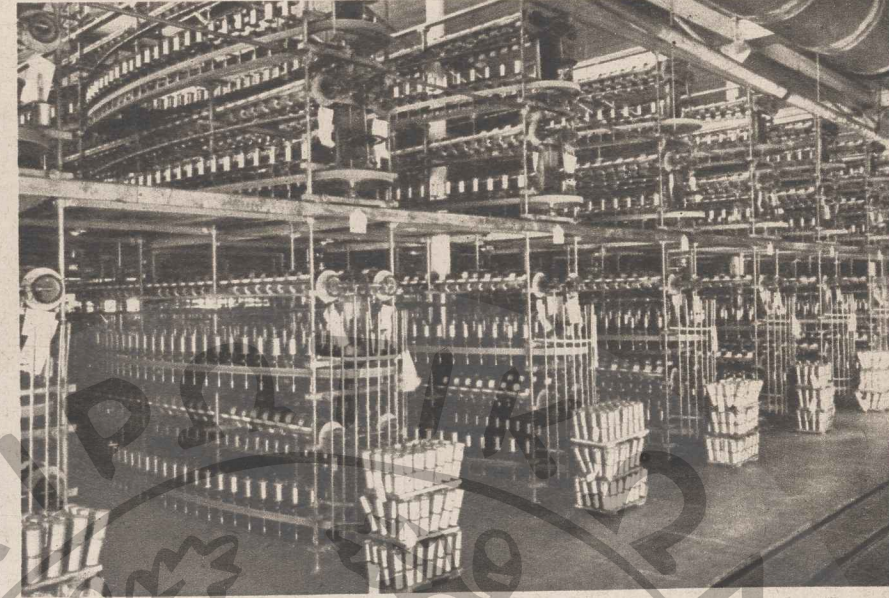
Με δικαίαν ὑπερηφάνειαν ἡ μεταξοβιομηχανία ἐξυμνεῖ αὐτὰ τὰ ὑποδείγματα τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ πλέον σπάνια καὶ πολυτίμητα ὅλου τοῦ κόσμου.

Πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅμως ὅτι τὰ ὕφασματα αὐτὰ, δὲν εὐρίσκονται μόνον εἰς τὰ μουσεῖα ἀλλὰ εἶναι τὰ προϊόντα ἐιδικευμένων βιομηχανιῶν, τῶν ὁποίων τὰ δελτία τῶν τιμῶν φέρουν τιμὰς αἱ ὁποῖαι ἀπὸ ἕνα ἐλαχίστον 400 λιρετῶν, φθάνουν ἐπίσης καὶ τὰς 1000 λιρετάς κατὰ μέτρον.

Εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῆς Λειψίας, ὅχι μόνον ἐπωλήθησαν ὅλα τὰ ἐκθέματα, ἀλλ' οἱ οἰκοὶ παραγωγῆς, ἔλαβον τόσας παραγγελίας ὥστε ν' ἀπασχολήσουν τὴν παραγωγὴν των διὰ μερικὰ ἔτη.

ΘΑΥΜΑΣΙΑ μετάξα τοῦ ἐπτακόσια με πίδακας καὶ με πηγὰς.

Αἱ ΜΗΧΑΝΑΙ αὐταὶ ἐκτελοῦν μίαν ἀπὸ τὰς πλέον σπουδαίας ἐργασίας τῆς ἐπεξεργασίας τῆς μετάξης, τὸ πλῆθος καὶ λεπτόν κλώσιμον.

Ὁμιλήσαμεν περὶ τοῦ βιομηχανικοῦ τμήματος τῆς μετάξης. Τὸ τμήμα ὅμως αὐτὸ δὲν θὰ εἶχε τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βομβυκοτροφίας. Ἡ ὀργάνωσις διὰ τὴν διανομὴν τῆς παραγωγῆς τῆς μετάξης δὲν ὑπέστη διασπορὰς λαμβάνει χώραν διὰ μέσου ἑνὸς Ἑθνικοῦ Ὄργανισμοῦ. Ἐκ τοῦ Ὄργανισμοῦ αὐτοῦ οἱ σπόροι διαμοιράζονται εἰς τοὺς βομβυκοτρόφους διὰ μέσου τῶν ἀγροτικῶν ὀργανισμῶν ποὺ ἀσχοιοῦνται μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν κουκουλιῶν. Ἀκόμη καὶ τὸ πρόβλημα τῶν νηπίων κουκουλιῶν ἐλύθη ἀπὸ τὴν φασιστικὴν κυβέρνησιν μετὰ ἀσφαλή καὶ ἰσὴν διάκρισιν διὰ τῆς ἐξασφαλισέως μιᾶς ἐλαχίστης τιμῆς διὰ ν' ἀμειφθοῦν οἱ κόποι τῶν καλλιεργῶν καὶ μετὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν «συνολικῶν περισυλλογῶν», εἰς τὰς ὁποίας οἱ καλλιεργῆται παραδίδουν τὰ παραχθέντα κουκούλια, διὰ τὴν ἀποξήρανσιν καὶ τὴν πώλησιν.

Εἰς τὴν νέαν εὐρωπαϊκὴν μορφήν, ἡ ἰταλικὴ παραγωγὴ μετάξης θὰ εἰ- χη μίαν θέσιν ἀρμοζούσης περιότητος. Καὶ σήμερον ὅμως παρ' ὅλον ὅτι πολλὰ ρεύματα ἐξαγωγῶν διέκοπθησαν, λόγῳ τοῦ πολέμου, ἡ παραγωγὴ τῆς μετάξης δὲν ὑπέστη κόπην, εἴτε διὰ νὰ σχηματισθῇ ἀποθέματα διὰ τὴν μεγαλύτεραν ζήτησιν τῆς αἰρίας, εἴτε διὰ ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς πολεμικὰς ἐφαρμογὰς τοῦ πολυτίμου ὕφασματος.

Τὸ γνωρίζουν αἱ χιλιάδες καὶ χιλιάδες ἰταλῶν καὶ γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ Ἀξονος, δὲν εἶναι μόνον οἱ νέοι ἱστικοὶ τοῦ πτερωτοῦ βασιλείου, ἀλλὰ ἀποτελεσματικὰ δυνάμεις, ὅχι ὀλίγων πολεμικῶν ἀνδραγαθημάτων. Καὶ πρέπει νὰ προσθέσωμεν ὅτι πρόκειται περὶ αὐθεντικῆς καὶ ἀσυγκρίτου ἰταλικῆς μετάξης.